

**PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ
AL COMUNEI
SĂCEL
JUD. HARGHITA

2021 – 2027**

Administrația Locală Săcel

în parteneriat cu

SC EuroTop Consulting SRL

*Dreptul de proprietate intelectuală asupra metodologiei folosite
în elaborarea acestui plan strategic aparține în mod exclusiv
SC EUROTOP CONSULTING SRL.*

*Utilizarea acestei metodologii de orice persoană, indiferent de scopul urmărit,
se face cu acordul prealabil, dat în scris al deținătorului acestui drept.*

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	3
2. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE	4
2.1. CADRUL STRATEGIC AL UNIUNII EUROPENE.....	5
2.1.1. EUROPA DURABILĂ PÂNĂ ÎN 2030.....	5
2.1.2. POLITICA DE COEZIUNE.....	7
2.1.3. ACORDUL DE PARTENERIAT AL COMISIEI EUROPENE.....	13
2.1.4. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ.....	14
2.2. STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI 2030	15
2.3. CADRUL POLITICII DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ	15
2.4. ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚII PUBLICE LOCALE PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ	17
3. METODOLOGIE	18
4. EVALUAREA ȘI ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A COMUNEI SĂCEL.....	19
4.1. PREZENTARE GENERALĂ	19
4.1.1. AȘEZARE GEOGRAFICĂ.....	19
4.1.2. CLIMĂ.....	19
4.1.3. ISTORIC.....	20
4.2. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI SĂCEL	21
4.2.1. DEMOGRAFIA.....	21
4.2.2. ECONOMIA COMUNEI.....	31
4.2.3. INFRASTRUCTURA.....	40
4.2.4. CONDIȚII DE MEDIU	42
4.2.5. CULTURĂ, RECREERE ȘI SPORT.....	44

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

4.2.6.	COOPERARE ÎNTRE LOCALITĂȚI.....	45
5.	STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI SĂCEL PENTRU PERIOADA 2021 – 2027	46
5.1.	EVALUAREA POTENȚIALULUI COMUNEI	46
5.2.	ANALIZA SWOT.....	59
5.2.1.	Analiza SWOT al comunei Săcel din perspectiva așezării geografice.....	59
5.2.2.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva capitalului uman	60
5.2.3.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului economic	61
5.2.4.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva infrastructurii	64
5.2.5.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului sănătății	65
5.2.6.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului educației	66
5.2.7.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva serviciilor sociale	68
5.2.8.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului cultural.....	69
5.2.9.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva protecției mediului.....	70
5.2.10.	Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva cooperării între localități.....	71
5.3.	IDENTIFICAREA PROBLEMELOR LOCALE ȘI ANALIZA RELAȚIILOR DINTRE CAUZE ȘI PROBLEME	71
5.4.	VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A COMUNEI SĂCEL	78
5.5.	OBIECTIVELE STRATEGICE	79
5.6.	PORTOFOLIUL PROIECTELOR PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR STRATEGICE.....	86
5.6.1.	Lista proiectelor propuse în scopul atingerii obiectivelor strategice.....	86
6.	BIBLIOGRAFIE.....	114

1. INTRODUCERE

Prezentul document reprezintă planul strategic de dezvoltare al comunei Săcel pentru perioada 2021 – 2027, un instrument de lucru care stabilește viziunea, obiectivele și direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung ale comunei pentru coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc la nivel local, identificarea influențelor factorilor din mediul intern și extern, respectiv pentru a contribui la progresul comunei prin abordarea proactivă a proceselor de dezvoltare.

Planificarea dezvoltării durabile a comunității ia în considerare cei trei piloni interdependenți ai dezvoltării durabile – social, de mediu și economic –, aduce în prin plan un set de valori care vor ghida progresul, vor viza nevoile, oportunitățile existente și previzionate la nivel local în vederea îmbunătățirii calității vieții și a condițiilor de trai.

Procesul de planificare are la bază abordarea participativă, prin consultarea și conlucrarea principalilor actori pe plan local: comunitatea locală, firme private, reprezentanții societății civile și administrația publică locală. Această abordare are ca și scop identificarea și valorificarea potențialului local, responsabilizarea comunității, și generarea unei schimbări pe plan socio-economic.

Strategia trasează cinci direcții majore de dezvoltare în vederea atingerii obiectivelor, precum: infrastructura, economia, servicii, educația și mediul. Viziunea, obiectivele strategice și direcțiile de dezvoltare sunt în strânsă legătură cu direcțiile de acțiune și prioritățile de dezvoltare stabilite la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru, de asemenea s-a avut în vedere gândirea pe termen lung asupra regiunii, complementaritatea dintre strategiile stabilite la nivelul Uniunii Europene și la nivel național în cadrul politicii agricole comune pentru următoarea perioadă de programare, 2021 – 2027, de recomandările Uniunii Europene adresate României, de obiectivele de dezvoltare națională stabilite de România în Acordul de Parteneriat, dar și de caracteristicile specifice ale comunei Săcel.

Acțiunile direcționate spre îmbunătățirea situației existente, respectiv pachetul de programe și proiecte elaborate, în cadrul prezentei strategii, pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile în perioada 2021 – 2027, au la bază potențialul de dezvoltare a zonei și sunt orientate spre dezvoltare durabilă.

Definirea obiectivului strategic a constat într-o analiză a situației actuale din punct de vedere istoric, geografic, demografic, al mediului, al dezvoltării economice, al educației și a vieții social-culturale, utilizând date statistice oficiale disponibile. Pentru identificarea necesităților locale, domeniilor care trebuie dezvoltate, au fost organizate mai multe grupuri de lucru având ca și grup țintă întreprinzătorii și agricultorii locali, pedagogi, reprezentanți ai societății civile, ai domeniului social și al sănătății, al turismului, reprezentanți ai autorităților locale, respectiv membrii ai comunității locale.

Planul de dezvoltare strategică locală acoperă perioada 2021 – 2027, fiind corelată cu perioadele de planificare a Uniunii Europene.

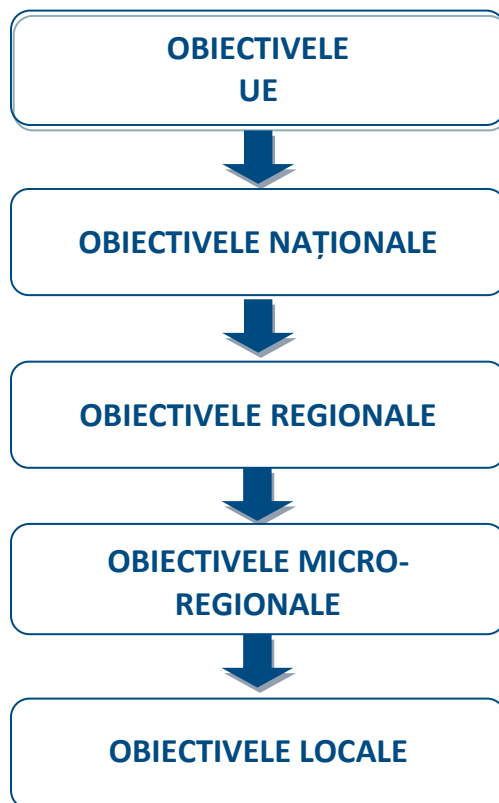
2. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE

Planurile strategice de dezvoltare teritorială au rolul de a legifera planificarea strategică a localităților și a unităților teritoriale mai mari (microregiune, județ, regiune, țară, Uniunea Europeană), de a stabili obiectivele globale și specifice pe termen lung ale unității în cauză, principiile și directivele necesare elaborării programelor de dezvoltare, prin urmare asigurând informațiile necesare pentru autoritățile responsabile cu dezvoltarea sectorială și regională.

Astfel se pot distinge planuri și programe strategice pe mai multe nivele teritoriale: comunitare, naționale, regionale, județene, microregionale, și chiar din diferite sectoare. Aceste nivele trebuie să fie realizate în concordanță, nivelele inferioare trebuie să se sprijine pe cele superioare și invers: nivelele superioare trebuie construite luând în considerare strategiile relevante la nivele mai scăzute.

Având în vedere faptul că România este o țară membră a Uniunii Europene, aceasta se identifică cu obiectivele comunitare și, prin urmare, este obligatoriu ca municipiile, orașele și comunele din România să urmeze strategiile planificate pe nivelele superioare. Schema de mai jos prezintă modul în care diferitele nivele de planificare sunt structurate.

Fig.1. Ierarhia nivelelor de planificare

2.1. CADRUL STRATEGIC AL UNIUNII EUROPENE

2.1.1. EUROPA DURABILĂ PÂNĂ ÎN 2030

Creșterea durabilă este în strânsă legătură cu modalitatea în care resursele sunt folosite, cu valorile și interesele existente, cooperarea la nivel internațional în vederea stabilirii unor acțiuni concrete și comune în această direcție fiind imperios necesară.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă reprezintă un angajament la nivel mondial, asumat în anul 2015, care a adoptat un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării durabile, promovează echilibrul între cei trei piloni interdependenți – economic, social și de mediu – și în cadrul căreia se regăsesc 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Este de asemenea un instrument universal având ca scop eradicarea sărăciei, crearea condițiilor pentru creștere economică inclusivă și sustenabilă și realizarea dezvoltării durabile.

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă:

1. Fără sărăcie – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2. Foamete „zero” – Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
3. Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
4. Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
5. Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
6. Apă curată și sanitație – Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți.
7. Energie accesibilă ca preț și curată – Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.
8. Condiții de muncă decente și creștere economică – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.
9. Industrie, inovare și infrastructura
10. Reducerea inegalităților – atât în interiorul țărilor cât și de la o țară la alta.
11. Orașe și comunități durabile – Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
12. Consum și producție responsabile – Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

13. Politici climatice – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

14. Viața subacvatică – Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.

15. Viața terestră – Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.

16. Pace, justiție și instituții puternice – Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

17. Parteneriate pentru obiective - Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Aceste obiective sunt conectate între ele și reprezentative pentru prioritățile Uniunii, dar nu sunt exhaustive. Pentru a facilita adaptarea Strategiei Europa 2030 la situația sa specifică, Comisia propune ca aceste obiective ale Uniunii Europene să fie transpuse în obiective și traiectorii naționale particulare.

Cea mai mare provocare este reprezentată de mediu, omenirea utilizând echivalentul a 1,7 Terre, iar consumul de resurse, respectiv nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel global fiind în creștere. Impactul negativ al schimbărilor climatice pot provoca un efect în lanț, afectând economia, reducând calitatea vieții, iar tendințele negative având consecințe sociale, ce pe termen lung pot amenința valorile UE: democrația, statul de drept și drepturile fundamentale. Tranziția către o economie durabilă, verde, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, reprezintă o prioritate pentru UE, politicile în domeniul educației și formării, cercetare și dezvoltare fiind cruciale în acest sens.

UE a sprijinit Agenda 2030, angajându-se ferm să o pună în aplicare, prin politicile adoptate în domenii precum asigurarea coeziunii sociale, stabilității politice, reducerea disparităților economice, combaterea schimbărilor climatice, folosind obiectivele ca puncte de reper și integrând conceptul de dezvoltare durabilă în politicile strategice asumate.

Pentru o schimbare reală, prin atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD), este necesară o abordare cuprinzătoare și o cooperare eficace la nivelul UE, la nivel național, regional și local. Statele membre și partenerii UE trebuie să țină seama de interconexiunea provocărilor și a oportunităților legate de dezvoltarea durabilă, de coerența politicilor din diferite domenii, sectoare, respectiv necesitatea implicării active a tuturor factorilor interesați – guvernanta publică, întreprinderi, societatea civilă, cetățeni – în tranziția către durabilitate.

Consiliul European prezintă trei scenarii, cu scopul de a stimula reflecția și dezbaterile, cu privire la modul în care s-ar putea realiza cel mai bine punerea în aplicare a ODD, pornind de la premisa că statele membre ale UE și factorii interesați recunosc necesitatea unui angajament consolidat în realizarea ODD până în 2030.

- **Scenariu 1:** *O strategie globală a UE în materie de ODD, care să orienteze toate acțiunile UE și ale statelor membre* – în acest scenariu, ODD sunt reglementate la cel mai înalt nivel politic al Uniunii, acestea devenind baza politicilor naționale, regionale și locale a fiecărui stat membru. De altfel, se va institui un proces de implementare și monitorizare a progreselor înregistrate pentru a atinge țintele în anul 2030;
- **Scenariu 2:** *Integrarea continuă de către Comisie a ODD în toate politicile relevante ale UE* – în acest scenariu ODD ar inspira procesul decizional al Comisiei, fără a exclude alte priorități politice și fără a impune statelor membre condiții care ar permite atingerea ODD în mod colectiv și la nivelul UE. Prin acest scenariu, statele membre ar avea mai multă libertate, asta incluzând și autoritățile regionale și locale;
- **Scenariu 3:** *Punerea unui accent mai mare pe acțiunea externă, în paralel cu consolidarea ambiției actuale de durabilitate la nivelul UE* - prin acest scenariu se presupune că Uniunea va fi un lider la nivel global în ceea ce privește îndeplinirea ODD. Practic, Uniunea se va angaja activ în sprijinirea altor țări în numele progresului mondial, în colaborare cu alte organizații internaționale (ex: ONU)¹.

Uniunea deține capacitatea instituțională pentru a îmbunătăți competitivitatea, pentru a putea investi în dezvoltare durabilă, pentru a stimula guvernele statelor membre, precum și instituțiile și cetățenii acesteia cu scopul de a îi face un model pentru restul lumii. Punctul de reper de la care a pornit strategia Europa 2030 decurge din obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) a Organizației Națiunilor Unite, documentul de reflecție al Uniunii identificând elementele cheie pentru a face pasul către durabilitate.

2.1.2. POLITICA DE COEZIUNE

Politica de coeziune vizează continuarea investițiilor în toate regiunile în baza a 3 clasificări: mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate. Pentru a reflecta realitatea, fondurile vor fi alocate în funcție de PIB-ul pe cap de locuitor și de noi criterii introduse, precum: rata șomajului, nivelul educației, schimbările climatice, primirea și integrarea migranților.

Strategiile de dezvoltare conduse la nivel local, cum este și planul strategic pentru comuna Săcel din județul Harghita, vor fi în continuare sprijinite prin Politica de coeziune, prin automatizarea gestionării fondurilor de către autoritățile locale.

Politica de coeziune este principala politica de investiții a UE. Principalele elemente ale propunerii Comisiei Europene pentru modernizarea politicii de coeziune sunt:²

1. Concentrarea pe priorități strategice

¹ "O Europă Sustenabilă până în 2030", https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_en

² Bugetul UE: Dezvoltarea regională și politica de coeziune după 2020: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_18_3885, 29.05.2018

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

Investițiile în inovare, sprijinirea micilor întreprinderi, tehnologiile digitale și modernizarea industrială vor beneficia de cea mai mare parte a Fondului de Dezvoltare Regională și a Fondului de Coeziune.

2. Politica de coeziune pentru toate regiunile și o abordare mai adaptată a dezvoltării regionale.

- *Investiții în toate regiunile:* în principal în regiunile care înregistrează decalaje din punct de vedere al dezvoltării sau al veniturilor și întâmpină dificultăți în realizarea tranziției industriale, în combaterea șomajului.
- *O abordare adaptată:* 3 categorii de regiuni (mai puțin dezvoltate, de tranziție, dezvoltate. Principalul criteriu de alocare a fondurilor reprezentat de PIB-ul pe cap de locuitor se introduc noi criterii, precum: șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație, schimbările climatice respectiv primirea și integrarea migranților.
- *Inițiative la nivel local:* Politica de coeziune 2021 – 2027 pune accentul pe implicarea autorităților locale, urbane și teritoriale în gestionarea fondurilor, creșterile privind ratele de cofinanțare vor avea un impact pozitiv asupra proiectelor implementate și asupra asumării răspunderii .

3. Norme mai puține, mai clare, mai scurte și un cadrul mai flexibil

- *Simplificarea accesului la fonduri:* propunerea Comisiei, pentru următorul buget pe termen lung al UE, vizează reducerea birocrăției, a complexității regulilor, simplificarea procedurilor de control pentru beneficiarii sprijinului UE (întreprinderi și antreprenori)
- *Cadru unic de reglementare:* Integrarea celor 7 fonduri, implementate în parteneriat cu Statele Membre, într-un singur set de norme va facilita activitatea managerilor de programe, sinergiile între fonduri.
- *Adaptarea la necesități:* La jumătatea perioadei de finanțare pe baza unei evaluări se va determina necesitatea modificării programelor pentru ultimii doi ani, posibilitatea transferului de resurse în cadrul programelor finanțate din fondurile UE.

4. Îmbunătățirea mediului de investiții în Europa: Comisia propune consolidarea legăturii dintre semestrul european și politica de coeziune pentru a facilita creșterea și valorificarea investițiilor în UE.

Pe 29 Mai 2018, Comisia Europeană a prezentat un cadru cu propuneri pentru dezvoltarea regională și politica de coeziune post-2020. Aceste propuneri au rolul de a adapta Politica de Coeziune a Uniunii pentru noile provocări în contextual Cadrului Financiar Multianual 2021-2027.

În ceea ce privește reglementarea Politicii Regionale a Uniunii pentru Cadrul Financiar Multianual 2021 - 2027, există 4 documente legale cheie:

- Regulamentul privind Dispozițiile Comune (RDC) – care acoperă toate cele 7 fonduri: Fondul de Coeziune, Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European +, Fondul pentru Azil și Migrație, Instrumentul

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

pentru Managementul Frontierelor și Vize, Fondul pentru Securitate Internă, conform COM/2018/372 final – 2018/0197 (COD);³

- Decizie privind FEDR și FC – unde sunt stipulate prioritățile și obiectivele, conform COM/2018/372 final – 2018/0197 (COD);⁴
- Decizie privind Cooperarea Europeană Teritorială (interreg) – aceasta include sprijinul extern + noul mecanism inter-regional de inovare, conform COM(2018) 460 final – 2018/0243(COD);⁵
- Regulamentul privind mecanismul de soluționare a obstacolelor legale și administrative în contextul transfrontalier, conform COM(2018) 373 final 2018/0198(COD).⁶

Regulamentul privind Dispozițiile Comune (RDC) pune bazele unei politici axate pe gestiunea partajată și pe parteneriat pe mai multe niveluri între actorii din sectoarele public, privat și societatea civilă. Aspectele climatice sunt integrate la nivelul tuturor programelor UE.

Noul cadru pentru dezvoltare regională și coeziune are o abordare strategică și prezintă cinci obiective de politică ample:

1. Europă mai inteligentă – cercetare - dezvoltare - inovare, digitalizare, transformare economică
2. Europă mai verde – mediu, energie, mobilitate urbană
3. Europă conectată – transporturi, broadband
4. Europă mai socială – educație, ocupare, incluziune
5. Europă mai apropiată de cetățenii săi – dezvoltare regională și locală durabilă

Conform Comisiei Europene, noul cadru urmărește simplificarea procesului de accesare a fondurilor în perioada 2021 - 2027. Pentru a favoriza întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE s-a propus reducerea birocrăției și simplificarea modalităților de solicitare a plăților. Pentru facilitarea sinergiilor, cele 7 fonduri UE sunt încorporate într-un cadru unic de reglementare simplu, iar Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Dezvoltare Regională vor fi integrate într-un regulament comun simplificat.

Instrumente bugetare ale UE:

- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM);
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR);

³<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0375&from=EN>, 29.05.2018

⁴<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0372&from=EN>, 29.05.2018

⁵<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0374&from=EN>, 29.05.2018

⁶ Comisia Europeană, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0373&from=EN>, 29.05.2018

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

- Fondul Social European Plus (FSE +);
- Fondul pentru Azil și Migrație (FAMI);
- Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize (IMFV);
- Fondul pentru Securitatea Internă (FSI).

Bugetul, pentru o uniune care protejează, capacitează și apără, prevăzut în noul cadru financiar multianual 2021 – 2027 se caracterizează prin mai multe fonduri acordate pentru domeniile prioritare, un mecanism pentru protecția bugetului de riscuri financiare, accent pe valoare adăugată și performanță, mai puțină birocrație și un buget mai flexibil, simplu și clar.

Propunerea Comisiei stabilește o sumă de 330 miliarde EUR pentru coeziunea economică, socială și teritorială. Pachetele financiare FEDR, FC și FSE+ pentru 2021 – 2027:⁷

Tabelul1 – Bugetul Politicii de Coeziune (milioane Euro)

Total politica de coeziune	330.624
Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)	200.629
·Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică	190.752
·Cooperare teritorială europeană	8.430
·Regiuni ultraperiferice și zone cu densitate redusă a populației	1.447
Fondul de coeziune (FC)	41.349
·din care contribuția la MIE – Transporturi	10.000
Fondul social european+ (1)	88.646

Sursa: Comisia Europeană, Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului – Implicații bugetare, 29.05.2018

Tabelul 2 – Distribuția fondurilor Politicii de Coeziune pe regiuni (în milioane Eur)

Fondul/Tipul de Regiune	2021-2027
Fondul de Coeziune	13 %

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=COM%3A2018%3A375%3AFIN>

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

FEDR/FSE+ Regiuni mai puțin dezvoltate	62 %
FEDR/FSE+ Regiuni în tranziție	14 %
FEDR/ESF+ Regiuni mai dezvoltate	11 %

Sursa: Curtea Europeană de Audit, "Alocarea fondurilor Politicii de Coeziune pentru Statele Membre 2021-2027", Martie 2019

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC)

În propunerea Comisiei, există provizii care sunt aplicabile atât pentru FEDR cât și pentru FC, cum ar fi în obiectivul "Investiții pentru locuri de muncă și dezvoltare" și în obiectivul "Cooperare Teritorială Europeană" (Interreg).

Mai exact, se stipulează faptul că se va menține o concentrare tematică, cu două priorități, acestea fiind asistența pentru inovare (economie digitală și întreprinderi mici și mijlocii) – P1, și o economie circulară fără emisii de carbon în linie cu obiectivul climatic de 25% – P2. Majoritatea fondurilor de investiții din cadrul FEDR și FC vor fi axate pe aceste două priorități P1 și P2.

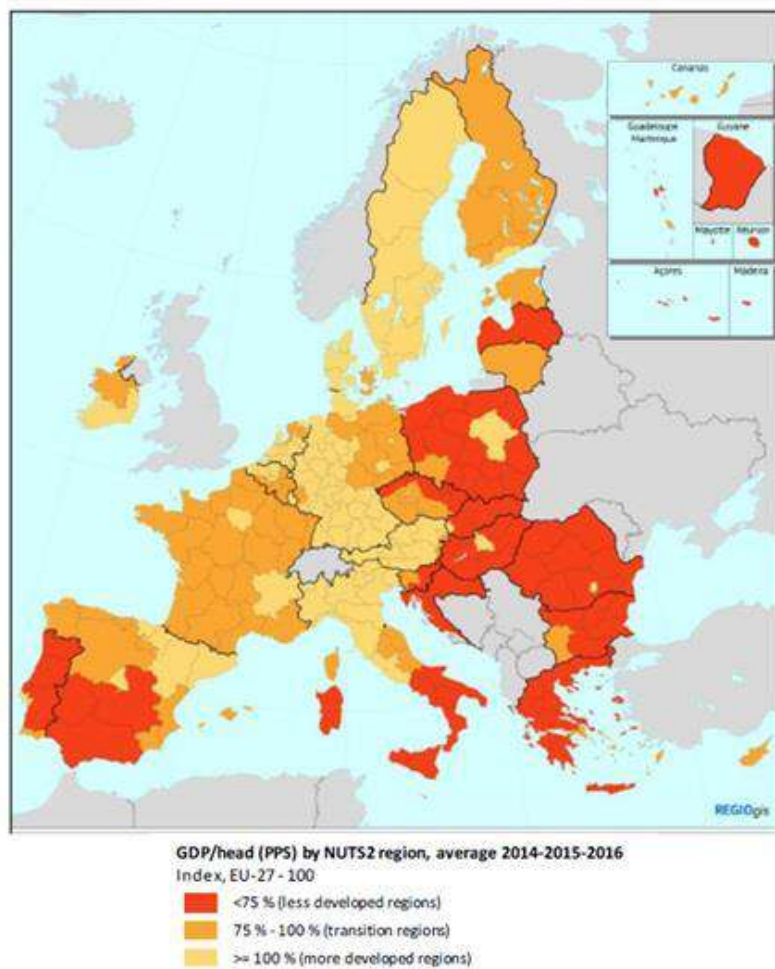
De altfel, sunt definite obiective specifice pentru a asigura că FEDR și FC contribuie la cele 5 obiective ale Politicii de Coeziune (O Europă mai inteligentă, O Europă mai verde, O Europă mai conectată, O Europă mai socială, O Europă mai apropiată de cetățenii săi).

Se menționează și domeniile care nu intră sub finanțare, cum ar fi ajutorul pentru companiile mari, infrastructură aviatică și operațiuni de management al deșeurilor.

Regulamentele susțin în mod direct dezvoltarea sustenabilă urbană, cu 6% din valoarea totală a bugetului FEDR fiind alocat pentru acest domeniu sub forma de dezvoltare locală condusă de comunitate. Instrumentele urbane folosite în vederea acestui obiectiv vor fi ghidate de un program unic, numit Inițiativa Urbană Europeană, care include schimburi de experiență, acțiuni pilot, comunicare și consolidarea capacităților.

Fondurile de Coeziune sunt acordate tuturor țărilor care au un GNI pe cap de locuitor mai mic de 90% în comparație cu media Uniunii Europene. Comisia a propus alocarea a 41,3 miliarde EUR pentru FC, o scădere de aproximativ 45% față de cadrul financiar anterior. Deși scăderea este una aparent semnificativă, aceasta a fost complementată cu o creștere substanțială la FEDR și FSE+, care reprezintă ajutorul pentru regiunile mai puțin dezvoltate ca fiind în mare parte egal cu cel din cadrul financiar 2014-2020. În perioada 2021-2027 Comisia a stabilit că rata de co-finanțare a Fondului de Coeziune nu trebuie să depășească valoarea de 70%.

Fig. 2 – Harta eligibilității 2021-2027

CET/Interreg

Regulamentul propus acoperă nu doar cooperarea teritorială dintre țările membre, dar și dezvoltarea prin cooperare economică, socială, financiară și tehnică privind țările din afara Uniunii.

Prin această propunere, Comisia dorește să simplifice regulile privind proiectele similare între Statele Membre, precum și cele cu state terțe, prin instrumentele financiare externe ale Uniunii, care sunt IPA III (Instrumentul de asistență pentru pre-aderare), IVCDI (Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională), PTTM (Decizia Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări și de stabilire a finanțării sub forma unui program).

În perioada 2021-2027, Interreg va avea 5 componente:

- Cooperare transfrontalieră – cu un total de 4.400.000.000 EUR alocați;
- Cooperare maritimă și transnațională - cu un total de 2.649.900.000 EUR alocați;

- Cooperare cu regiunile ultraperiferice - cu un total de 270.100.000 EUR alocați;
- Cooperare interregională- cu un total de 100.000.000 EUR alocați;
- Investiții în inovare - cu un total de 970.000 EUR alocați.

Obiective specifice ale acestei regulații sunt de a îmbunătăți guvernanta în cadrul Interreg, precum și consolidarea unei Europe mai sigure. Rata de cofinanțare la nivelul fiecărui program Interreg nu trebuie să depășească 70%, în afara unor cazuri excepționale menționate în legislația IPA III, IVDCI și OCTP.

Mecanismul de soluționare a obstacolelor legale și administrative în contextul transfrontalier

Deși programele Interreg facilitează cooperarea și sprijinul dezvoltării pieței unice interne, există totuși obstacole relevante atât pentru cetățeni, cât și pentru afaceri când vine vorba de a beneficia de potențialul teritoriilor la graniță. Acestea sunt bariere legale (mai ales cele referitoare la servicii sanitare, la regulile muncii și taxe), bariere legate de administrațiile și cadrele legale a fiecărei culturi. Aceste obstacole nu pot fi surmontate doar cu ajutorul instrumentelor financiare, tocmai din acest motiv Comisia propune mecanismul de soluționare a obstacolelor legale și administrative care deja există la nivel inter-guvernamental, regional și local, însă se dorește aplicarea lui și la un context trans-frontalier.

Legislația propusă stabilește obligațiile Statelor Membre în vederea definirii unui mecanism de soluționare a obstacolelor legale pe care le întâmpină în cadrul transfrontalier. Aceasta regulație presupune luarea în considerare a legislației ambelor țări vizate de proiect. Mecanismul presupune următoarele măsuri:

- Angajamentul European Trans-frontalier, care este direct aplicabil, sau
- Declarație Europeană Trans-frontalieră, care necesită o procedură legislativă în Țările Membre.

2.1.3. ACORDUL DE PARTENERIAT AL COMISIEI EUROPENE

Acordurile de Parteneriat semnate între Comisie și Statele Membre reprezintă un pas esențial în elaborarea și pre-implementarea proiectelor – precum și în realizarea celor 5 Obiective, prezentate în sub-capitolul anterior, prin Politici. În momentul de față, Comisia a propus crearea programului InvestEU, care va continua obiectivul setat de către așa-numitul "Planul Juncker". Fondul de investiție va mobiliza investiții publice și private în UE, pentru a contribui la acoperirea deficitului de investiții încă semnificativ. Mai exact, fondul își propune următoarele:

- Sa facă mai mult cu mai puține resurse;
- Crearea unui portofoliu diversificat și flexibil;
- Raționalizare și simplificare;
- Valorizarea expertizei locale, naționale și Europene;
- Asistență pentru Statele Membre în vederea accesării fondurilor puse la dispoziție de Uniune .

Prin acest Acord Preliminar, România va beneficia de un total de 676 milioane de EUR din fondul European pentru Investiții Strategice. Aceste sume pot atrage investiții suplimentare de până la 2,6 mld EUR. Proiectele sunt direcționate către infrastructură și inovare (16 proiecte aprobate în valoare de 561 milioane de EUR) și către întreprinderi mici și mijlocii (13 acorduri aprobate, cu o finanțare de 115 milioane de EUR).

În cele 80 de reforme propuse pentru Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, nu mai există Cadrul Strategic Comun, deoarece acesta reprezenta un pas birocratic inutil și anacronistic – Comisia angajându-se de acum în colo în simplificarea procesului de acordare a fondurilor.

2.1.4. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ

Politica Agricolă Comună (PAC) dincolo de anul 2020 are la bază 9 obiective:

- să le asigure fermierilor un venit echitabil
- să amelioreze competitivitatea
- să restabilească echilibrul de putere în lanțul alimentară
- să combată schimbările climatice
- să protejeze mediul
- să conserve peisajele și biodiversitatea
- să sprijine reînnoirea generațională
- să ajute la dinamizarea zonelor rurale
- să protejeze calitatea alimentelor și sănătatea⁸

Politica Agricolă Comună are o abordare nouă axată pe rezultate și performanțe și propune un sistem mai flexibil, un mod de lucru simplificat. Statele membre ale UE vor transmite un singur plan strategic care va prezenta modalitățile prin care se urmărește atingerea celor 9 obiective și va cuprinde plățile rurale, dezvoltarea rurală și strategiile sectoriale.

În perioada 2021 – 2027 se va acorda prioritate fermelor mici și mijlocii, încurajării tinerilor să devină fermieri, respectiv practicilor agricole benefice pentru climă și mediu. Măsurile propuse la nivel european pentru stimularea zonelor rurale vizează transferul de cunoștințe între generații, în vederea sprijinirii tinerilor să devină fermieri, încurajarea statelor membre pentru a acționa la nivel național în acest sector, cerințe stricte privind siguranța și calitatea alimentelor.

⁸ Viitoarea politică agricolă comună: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_ro#proposal

2.2. STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI 2030

Guvernul României a adoptat Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României prin HG 877/2018, prin care susține Agenda 2030 și implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă.

Strategia Națională preia obiectivele de dezvoltare durabilă, trasând principalele direcții de acțiune specifice pentru fiecare din cele 17 ODD, luând în considerare nevoile cu care se confruntă societatea, de asemenea propune înființarea unui cadru instituțional pentru facilitarea implementării strategiei de dezvoltare sustenabilă, prin implicarea factorilor interesați din sectorul public, privat și societatea civilă.

Coeficientul GINI, indicatorul care măsoară gradul inegalității în societate, pentru România în anul 2016 a fost de 34,7% comparativ cu 30,8% la nivelul UE, iar în anul 2018 a fost 35,1% față de 30,8% în UE. Diferențele existente în interiorul țării, pe regiuni de dezvoltare, sunt prezentate prin Standardul Puterii de Cumpărare (SPC). În anul 2015 PIB-ul Regiunii București-Ilfov era de patru ori mai mare față de cel al regiunii Nord-Est. Indicatorul situează Regiunile București-Ilfov, Vest și Nord-Vest la polul celor mai prospere regiuni, iar Regiunea Nord-Est la polul opus ca cea mai săracă regiune din România.

Strategia vizează reducerea decalajului socio-economic în interiorul țării și față de statele membre UE, subliniind nevoile identificate pe plan economic, social și de mediu, după cum urmează:

- creștere economică pe termen lung centrată pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor;
- societate coezivă, echitabilă și deschisă
- conștientizarea importanței mediului și responsabilizare.

Strategia construită în jurul nevoilor existente în societatea românească și a nevoilor generațiilor viitoare, are ca scop crearea unei societăți echitabile, durabile.

2.3. CADRUL POLITICII DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ

În conformitate cu Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, activitățile principale de amenajare a teritoriului constau în transpunerea la nivelul întregului teritoriu național a strategiilor, politicilor și programelor de dezvoltare durabilă respectiv monitorizarea implementării acestora în mod corespunzător. Strategiile, politicile și programele de dezvoltare durabilă se bazează pe Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR).

Documentul SDTR este stabilit pe un termen lung, în interiorul căruia sunt stipulate liniile principale în vederea dezvoltării teritoriale a României, precum și direcțiile de implementare pentru o perioadă de 20 de ani. Ultima strategie adoptată de către guvernul României este cea din 2016.

Autoritatea care se ocupă de elaborarea SDTR este Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, sub directa coordonare a primului-ministru, fiind avizată prin Hotărârea Guvernului nr.

750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, și este aprobată prin lege cu modificările și actualizările ulterioare.

În redactarea SDTR s-au luat în considerare principiile strategice privind următoarele:

- racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și intercontinentală a polilor de dezvoltare și a coridoarelor de transport;
- dezvoltarea rețelei de localități și structurarea zonelor funcționale urbane;
- promovarea solidarității urban-rural și dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii;
- consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături interregionale;
- protejarea, promovarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Strategia adoptată în 2016 are un termen de valabilitate pentru 2035, pentru a putea valorifica oportunitățile la nivelul fiecărui teritoriu al României. Așadar, Strategiile de Dezvoltare Locale ale comunei Săcel intră sub umbrela acestei Strategii Naționale.

Pentru elaborarea SDTR, s-au realizat 25 de studii de fundamentare, acestea analizând o serie de domenii relevante pentru planificarea strategică teritorială. Domeniile pe care s-au axat studiile sunt următoarele:

- structură demografică și evoluție socială (3 studii);
- dezvoltare economică (5 studii);
- protecția mediului și valorificarea resurselor naturale (4 studii);
- rețeaua de localități (5 studii);
- comunicații și infrastructură de transport (2 studii);
- cultură și patrimoniu (2 studii);
- zonele transfrontaliere (1 studiu);
- zonele cu specific geografic (1 studiu);
- administrație publică și planificare (2 studii).

Există 5 obiective generale care au fost luate în considerare când s-a elaborat SDTR, acestea fiind următoarele:

- 1) Asigurarea unei integrări a teritoriului național prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelei energetice, de transporturi și broadband;
- 2) Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilatară și a serviciilor publice;
- 3) Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale;
- 4) Conservarea patrimoniului natural precum și valorificarea elementelor de identitate teritorială;

5) Creșterea capacității administrative și instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

În ceea ce privește Regiunea Centru – cea care desemnează comuna Săcel, se pot identifica subregiuni care prezintă un număr semnificativ de centre urbane de-a lungul marilor axe morfohidrografice, ce formează adevărate grupări industriale, care în prezent au suferit restructurări economice sau se află în declin industrial: pe Mureș: Reghin, Târgu Mureș, Luduș, pe Târnava Mare: Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Sighișoara, Dumbrăveni, Mediaș, Copșa Mică, pe Târnava Mică: Sovata, Târnăveni, la confluența Târnavelor: Blaj.

În județele Covasna, Harghita și Alba s-au restructurat zonele miniere Baraolt, Bălan și zona minieră Apuseni. Același proces este parcurs și de orașele cu structuri productive monoindustriale în domeniile metalurgiei, chimiei și industriei constructoare: Abrud, Zlatna, Luduș, Iernut, Aiud, Făgăraș, Victoria, Copșa Mică, Ocna Mureș, Râșnov, Gheorgheni, Toplița, Întorsura Buzăului, Reghin, Codlea, Ghimbav.

2.4. ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚII PUBLICE LOCALE PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Principala autoritate care are angajamentul de a implementa proiectele din cadrul planului strategic de dezvoltare locală este Primăria Comunei Săcel.

Primăria are capacitatea instituțională corespunzătoare pentru a implementa proiectele din cadrul Planului Strategic de Dezvoltare Locală. Structura Primăriei Săcel:

- Contabilitate (1 persoană);
- Birou taxe și impozite (1 persoană);
- Birou agricol (1 persoană);
- Asistență socială (2 persoane);
- Secretar (1 persoană);
- Primar;
- Vice-primar

Pe lângă departamentele din cadrul Primăriei Săcel, comuna deține o serie de asociații organizații și fundații cu activitate culturală, educațională, de tineret și sportivă, agricultură și creșterea animalelor care aduc un input valoros în vederea implementării proiectelor, după cum urmează:

- Asociația Agricolă-Forestieră Bozlik
- Asociația Crescătorilor de Bovine Săcel
- Asociația Culturală Pecs Simon
- Asociația Școlii Gimnaziale Săcel
- Asociația de Vânători Nimrod Cr. Secuiesc
- Asociația Sportivă Solyom Soimus Mic
- Asociația Sportiva Sissi Sportegyesulet

3. METODOLOGIE

Planificarea strategică reprezintă un instrument important și indispensabil în ceea ce privește dezvoltarea locală/regională. Dezvoltarea locală poate fi definită ca procesul susținut și durabil al modificărilor intenționate și prudente sociale, economice, culturale și de mediu, care a fost proiectat să îmbunătățească nivelul de trai al populației.

Planul strategic de dezvoltare cuprinde metode integrale pentru analiza socio-economică a situației actuale (care constă în aplicarea metodei de analiză SWOT, analiza programelor actuale ale comunei, respectiv a datelor statistice naționale, regionale, județene și locale), identificarea problemelor (și analiza legăturilor dintre cauze și efecte), identificarea necesităților localității, stabilirea viziunii, obiectivelor, direcțiilor de dezvoltare a comunei, planurilor de proiecte pentru remedierea problemelor actuale și atingerea obiectivelor stabilite pe termen mediu și lung în privința dezvoltării sustenabile a comunei Săcel.

Metoda de analiză a situației actuale o constituie analizarea datelor statistice cu privire la comuna Săcel, a programelor existente ale comunei, precum și a informațiilor culese prin metode cantitative și calitative de cercetare sociologică: a fost organizat 1 focus grup destinat diferiților actori ai comunității locale (consilieri locali, agricultori, antreprenori, educatori, reprezentanții sectorului de turism), respectiv pe un eșantion reprezentativ au fost desfășurate interogări în cadrul localității pe bază de chestionare (interviuri PAPI (Pen and Paper Interviewing)). Evaluarea situației actuale vizează economia, resursele umane, infrastructura, sistemul de instituții și serviciile oferite de acestea (sănătate, educație, servicii sociale), mediu, societatea civilă, cooperările existente între localități și resursele locale.

Datele colectate au fost analizate și sistematizate într-o analiză SWOT (Strengths = puncte tari, Weaknesses = puncte slabe, Opportunities = oportunități, Threats = amenințări) multidimensională, axată pe aspectele menționate mai sus (economia, resursele umane, infrastructura, sistemul de instituții și serviciile oferite de acestea (sănătate, educație, servicii sociale), mediu, societatea civilă, cooperările existente între localități, și resursele locale) și prin care a devenit posibilă stabilirea direcțiilor strategice.

Identificarea problemelor locale și analiza relațiilor dintre cauze și probleme se realizează cu ajutorul metodei „arborele problemelor”, care reflectă problemele identificate pe parcursul evaluării situației și relațiile dintre acestea. Metoda ajută la identificarea priorităților de dezvoltare ale localității și la elaborarea viziunii comunității.

Metoda pentru determinarea sistemului de obiective o constituie „arborele obiectivelor”, care înseamnă sistemul obiectivelor de dezvoltare și se elaborează pornind de la arborele problemelor. Relațiile cauză-efect pe care le reprezintă arborele problemelor se transformă aici în mijloace - scopuri: problemele sunt redefinite ca obiective, adică se indică așteptările pozitive în legătură cu problema dată. Principalul rol al arborelui obiectivelor constă în faptul că permite alegerea diferitelor variante de mijloace - scopuri, care devin pe urmă planurile de proiect propriu-zise pentru atingerea obiectivelor. În descrierea acestor planuri de proiecte am stabilit obiectivele, grupurile țintă, precum și rezultatele așteptate.

4. EVALUAREA ȘI ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A COMUNEI SĂCEL

4.1. PREZENTARE GENERALĂ

4.1.1. AȘEZARE GEOGRAFICĂ

Comuna Săcel (în maghiară Székelyandrásfalva) are o suprafață de 77,3 km², o populație de 1253 locuitori (conform recensământului din 2011 – populație în scădere), un număr total de 676 locuințe, și este poziționată la o distanță de 96 km față de municipiul Miercurea Ciuc, reședința județului Harghita, la 18 km de orașul Cristuru Secuiesc din județul Harghita, și la 20 km de Municipiul Sighișoara din județul Mureș.

Comuna este situată la limita sud-vestică a județului Harghita cu județul Mureș și este compusă din 5 localități: Săcel – reședință de comună și satele: Șoimușu Mic, Șoimușu Mare, Vidacut și Uilac.

Comuna este caracterizată de prezența unui relief deluros, cu văi înguste, altitudini cuprinse între 400 – 704 m deasupra nivelului Mării Negre și o înclinație de la vest spre est, fiind situată între văile săpate de Târnavă Mică și Târnavă Mare, la limita zonei deluroase a Târnavelor, cu terenuri agricole, pășuni, fânețe și păduri.

Accesul rutier la comuna Săcel este asigurat prin drumul național secundar DN13C și drumul județean DJ134A. Populația comunei nu are acces la gară, însă transportul în comun este asigurat cu autobuz pe ruta Sighișoara – Săcel.

Reabilitarea infrastructurii rutiere reprezintă o prioritate pentru UAT Comuna Săcel. În acest sens au fost demarate și se află în curs de implementare următoarele proiecte: construire poduri și podețe, modernizarea drumurilor de interes local. La momentul de față 65% din drumurile locale/județene de interes pentru comună au fost reabilite.

4.1.2. CLIMĂ

Clima zonei în care este localizată comuna Săcel este una de tip continental moderată de deal, cu veri foarte călduroase și ierni aspre. Trecerea de la vara la iarna se face, de obicei, la mijlocul lunii martie, iar cea de la toamnă la iarnă în luna noiembrie. Verile sunt călduroase cu precipitațiile relativ bogate, iar avantajul iernilor este acela al viscoalelor rare. Temperaturile medii care caracterizează zona sunt de cca 18°C în luna Iulie, și -5,5 °C în luna ianuarie. Media precipitațiilor în timpul anului variază între 550-1000 l/mp.

4.1.3. ISTORIC

Satul Săcel (în maghiară Oláh-andrásfalva ulterior Székelyandrásfalva) a fost înființat în jurul anului 1680 de către proprietarul său, contele Gyulai Lajos, care a adus coloniști români din zona Săcele, județul Brașov. Probabil de aici provine și denumirea Săcel. Numele de familie a localnicilor provine din meșteșugurile practicate. Biserica Ortodoxă Sf. Arhangheli a fost construită în anul 1848, în locul bisericii construite anterior în anul 1772, turnul bisericii fiind din secolul XVII. Până în anul 1931 din punct de vedere administrativ satul aparținea de localitatea Eliseni, iar ulterior a devenit satul de reședință a comunei Săcel alcătuită din 5 sate.

Prima mențiune a satului Șoimusu Mic (în maghiară Kissolymos) este din anul 1318. În zona denumită în prezent "Várhegy", în trecut era o fortificație, care e cunoscută de localnici cu denumirea "Törökvár" (Cetatea turcă), cetatea pașei Doman. În evul mediu satul era catolic, însă în urma reformei protestante o mare parte din localnici a trecut la religia unitariană. În prezent există două biserici. Biserica Reformată menționată în anul 1638 a fost demolată cel mai probabil în anul 1642 și s-a construit o biserică din lemn, care a fost reconstruită din piatră în anul 1784. Biserica Unitariană s-a construit între anii 1797-1811. Satul Șoimușu Mic se află la 5 km distanță de Săcel.

Șoimușu Mare (în maghiară Nagysolymos) prima mențiune a satului este din 1318, iar în anul 1333 este menționat sub denumirea Solumus. Biserica Reformată a fost construită în anul 1848, iar turnul a fost înălțat în anul 1885. Biserica Unitariană a fost clădită în anul 1836. Satul Șoimușu Mare se află la 4 km distanță de Săcel.

Satul Vidacut (în maghiară Hidegkút) a fost înființat în anul 1920 prin unirea satului Vidacutul Român (Oláhhidegkút) cu satul Vidacutul Unguresc (Magyarhidegkút). Prima mențiune a satului Vidacutul Unguresc este din anul 1432. Biserica Ortodoxă a fost construită în anul 1868 în locul bisericii anterior construite în anul 1789, iar Biserica Reformată a fost construită în anul 1910. Satul Vidacut se află la 4,5 km distanță de Săcel.

Satul Uilac (în maghiară Újlak) este atestat în anul 1301 sub denumirea Vilak. Biserica Ortodoxă a fost construită în secolul al –XVIII-lea. În Repertoriul Arheologic Național apar 3 situri arheologice în apropierea satului și anume: posibilă așezare dacică "Uilacul Săcelului", așezare preistorică "Șesul Roșii", așezare dacică "Șesul Țiglelor". Uilac e cel mai îndepărtat sat din comună, distanța dintre Uilac și Săcel fiind 11,7 km.

4.2. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI SĂCEL

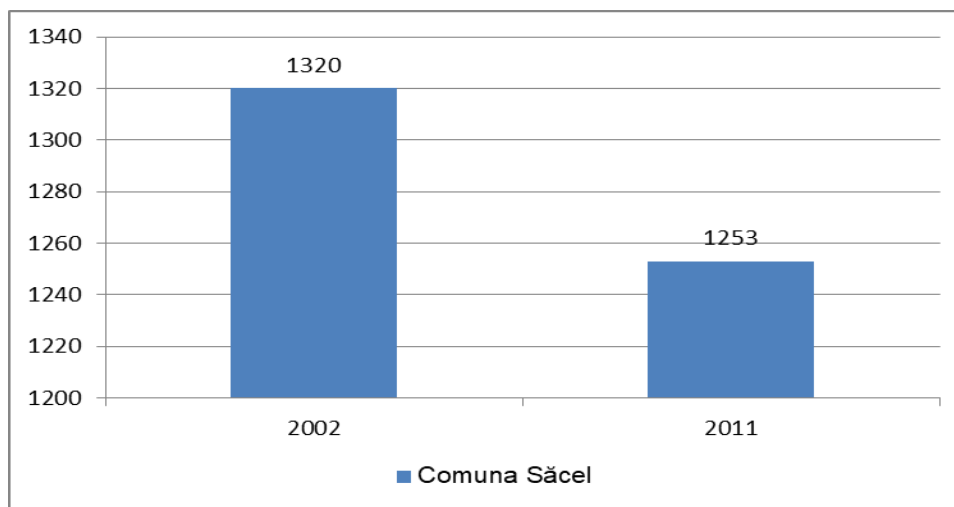
4.2.1. DEMOGRAFIA

4.2.1.1. POPULAȚIA STABILĂ A COMUNEI SĂCEL

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația stabilă a comunei Săcel a fost de 1.253 persoane, numărul acesteia aflându-se în scădere față de anul 2002, când în urma recensământului efectuat în acest an, s-a constatat existența unei populații stabile de 1.320 persoane. În urma comparației efectivului populației comunei Săcel în anii 2002 și 2011, se constată că numărul populației a înregistrat un trend de evoluție descendent, scăzând cu 67 de persoane, respectiv cu 5,08%, în anul 2011 față de anul 2002.

Scăderea efectivului populației comunei Săcel în anul 2011 față de anul 2002 se datorează pe de o parte creșterii ratei mortalității, de altă parte scăderii ratei natalității, sporul natural înregistrat în perioada 2012-2018 încadrându-se între -0,15% și -0,95%. Scăderea efectivului populației reprezintă principalul indicator al necesității dezvoltării acesteia în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață ale populației, care beneficiind de aceste oportunități să contribuie la rândul ei la realizarea unui mediu favorabil pentru locuit, sub aspectul tuturor domeniilor specifice (social, economic, educațional, de sănătate, cultural etc.).

Fig. 3 – Populația stabilă a comunei Săcel în anii 2002 și 2011

Sursa: Ins – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Majoritatea populației locuiește în satul Șoimușu Mic, acesta fiind populat de 433 persoane (34,56% din populația comunei) și în funcție de numărul locuitorilor este succedat de satele: Șoimușu Mare (338 persoane – 26,98%), Vidacut (325 persoane – 25,94%), Săcel (137 – 10,93%) și Uilac (20 persoane – 1,60%).

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

Tabelul 3 – Populația stabilă a comunei Săcel pe localitățile componente (sate) în anul 2011

SAT	TOTAL POPULAȚIE	%
Săcel	137	10,93%
Șoimușu Mare	338	26,98%
Șoimușu Mic	433	34,56%
Uilac	20	1,60%
Vidacut	325	25,94%
TOTAL	1253	100%

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

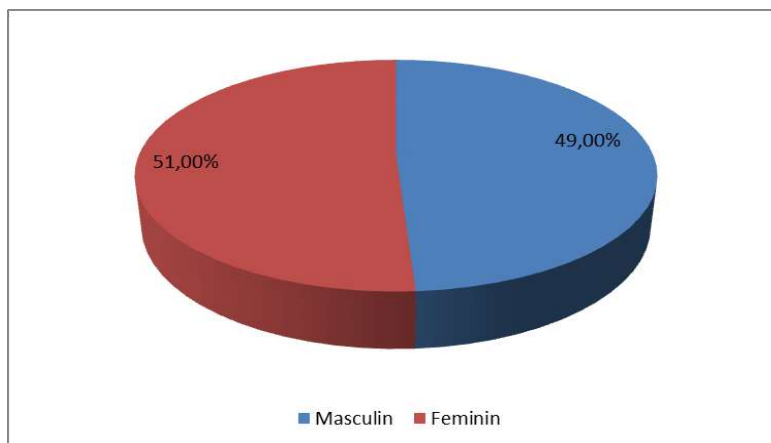
După cum se poate observa din Tabelul 3, cei mai mulți membri ai populației comunei Săcel locuiesc în satele Șoimușu Mic, Șoimușu Mare, și Vidacut, localități la nivelul cărora obiectivele strategice trebuie stabilite astfel încât să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestor locuitori. Pentru satele Săcel și Uilac, la nivelul cărora efectivul populației înregistrează valori și ponderi mai scăzute, obiectivele strategice trebuie formulate astfel încât să contribuie la creșterea gradului de atractivitate a acestor localități.

4.2.1.2. STRUCTURA POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL ÎN FUNCȚIE DE SEXE

În ceea ce privește structura pe sexe a populației comunei Săcel, se observă predominanța populației de sex feminin, a cărei pondere a reprezentat în anul 2011, 51% din totalul populației comunei, însumând un efectiv de 639 persoane. Referitor la populația de sex masculin pe raza comunei Săcel, în anul 2011, efectivul acestei populații a fost de 614 persoane și reprezenta 49% din totalul populației comunei.

La nivelul comunei Săcel, raportul de masculinitate este aproape 96,09%, datorită ponderii relativ echilibrate între sexe.

Fig. 4 – Populația stabilă a comunei Săcel în funcție de sexe în anul 2011

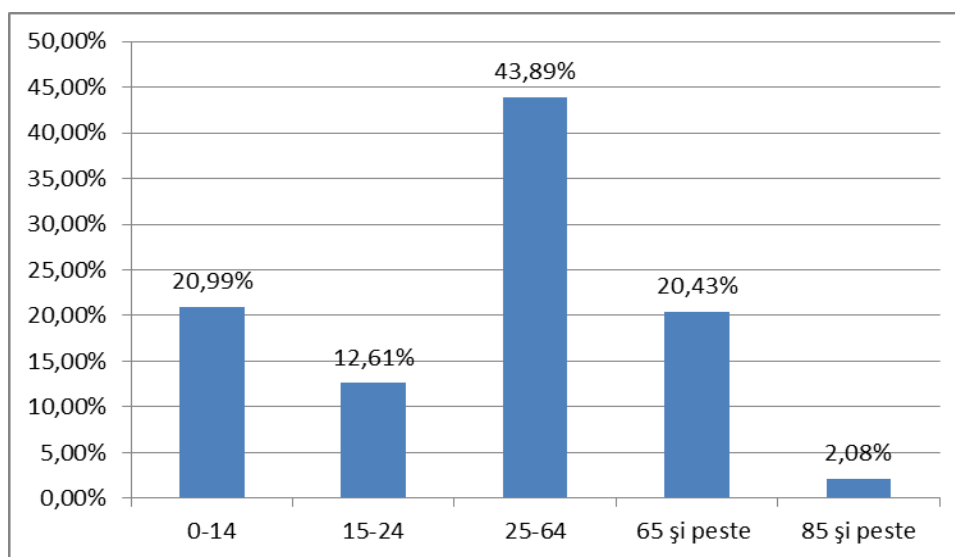

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

4.2.1.3. STRUCTURA POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL ÎN FUNCȚIE DE GRUPA DE VÂRSTĂ

Conform datelor colectate în cadrul recensământului efectuat în anul 2011, populația comunei Săcel prezintă următoarea structură: copiii (0 – 14 ani) reprezintă 20,99% din populația comunei și însumează 263 persoane, populația tânără (15 – 24 ani) reprezintă 12,61% din populația comunei și însumează 158 persoane, persoanele mature (25 – 64 ani) reprezintă 43,89% din populația comunei și însumează 550 persoane, persoanele vârstnice (peste 65 ani) reprezintă 22,51% din populația comunei și însumează 282 persoane.

Fig. 5 – Structura populației comunei Săcel în funcție de grupe de vârstă în anul 2011

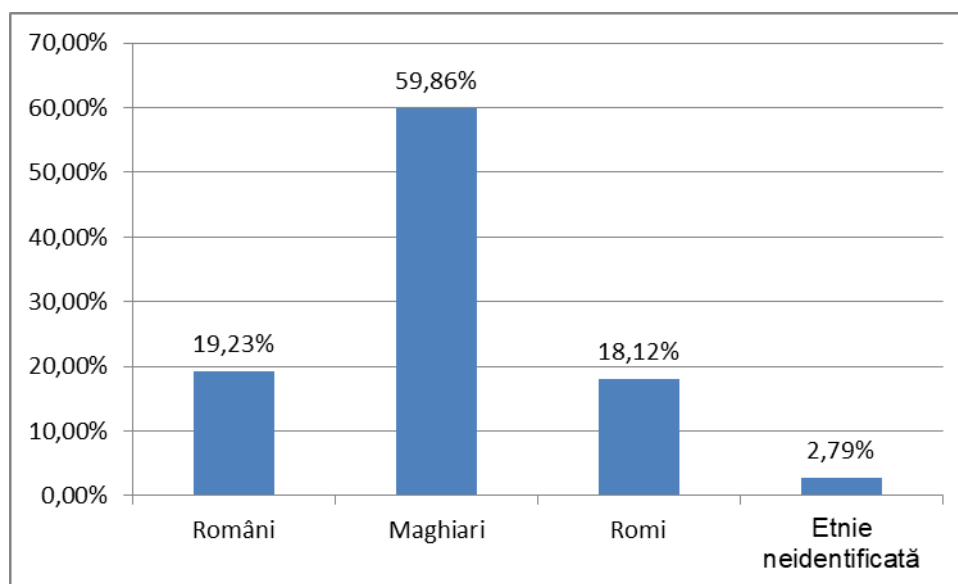
Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Raportul de dependență demografică la nivelul comunei Săcel în anul 2011 a fost de aproximativ 77%, ceea ce reflectă faptul că în acest an erau 77 de persoane în vârstă de dependență (0- 14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15 – 64 ani).

4.2.1.4. STRUCTURA POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL ÎN FUNCȚIE DE ETNIE

Structurată în funcție de etnie, populația comunei Săcel prezintă o structură eterogenă, astfel conform rezultatelor recensământului din anul 2011, principalele etnii identificate în această comună sunt: română, maghiară și romă.

Fig. 6 - Structura populației comunei Săcel în funcție de etnie în anul 2011

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

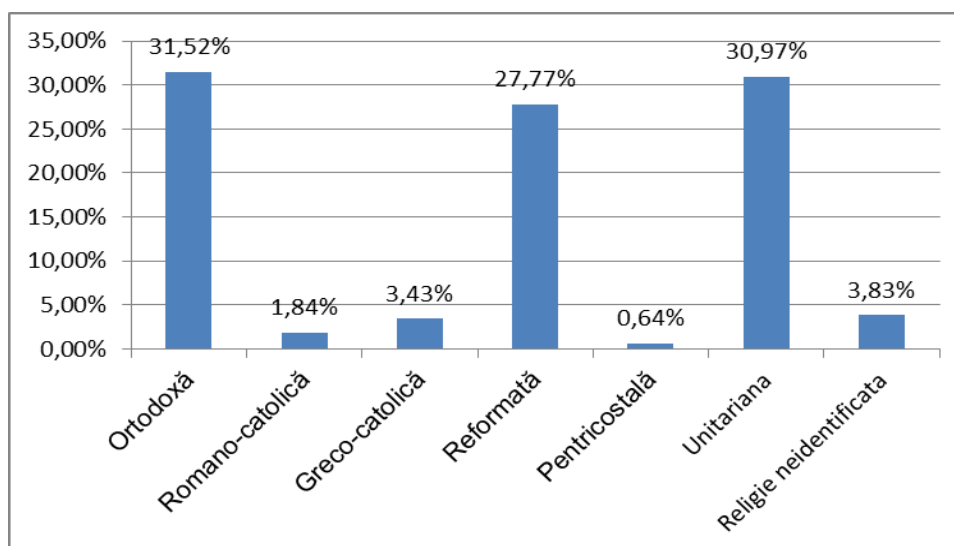
După cum se poate observa de pe Figura 6, la nivelul comunei Săcel predomină populația de etnie maghiară, aceasta reprezentând 59,86% din efectivul populației acestei comune și însumează 750 de persoane. Populația de etnie română a comunei Săcel reprezintă 19,23% din totalul populației comunei și însumează 241 de persoane.

Populația de etnie romă, reprezintă 18,12% din totalul populației comunei și însumează 227 de persoane. La nivelul comunei Săcel, în cadrul recensământului nu a fost identificată etnia a 35 de persoane (2,79%).

4.2.1.5. STRUCTURA POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL ÎN FUNCȚIE DE APARTENENȚĂ RELIGIOASĂ

Structurată în funcție de apartenența religioasă, populația comunei Săcel este eterogenă, astfel conform rezultatelor recensământului efectuat în anul 2011, principalele culte religioase care predomină la nivelul comunei Săcel sunt: ortodox, romano-catolic, greco-catolic, reformat, pentecostal și unitarian.

Fig. 7 – Structura populației comunei Săcel în funcție de religie în anul 2011

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 7, la nivelul comunei Săcel predomină populația apartenență a cultului ortodox, aceasta reprezentând 31,52% din totalul populației comunei și însumează 395 de persoane.

Populația apartenență a cultului romano-catolic de la nivelul comunei Săcel reprezintă 1,84% din totalul populației comunei și însumează 23 de persoane.

Populația apartenență a cultului greco-catolic de la nivelul comunei Săcel reprezintă 3,43% din totalul populației comunei și însumează 43 de persoane.

Populația apartenență a cultului reformat de la nivelul comunei Săcel reprezintă 27,77% din totalul populației comunei și însumează 348 de persoane.

Populația apartenență a cultului pentecostal de la nivelul comunei Săcel reprezintă 0,64% din totalul populației comunei și însumează 8 persoane.

Populația apartenență a cultului unitarian de la nivelul comunei Săcel reprezintă 30,97% din totalul populației comunei și însumează 388 de persoane.

La nivelul comunei Săcel există 48 de persoane (3,83%) a căror apartenență religioasă nu a fost identificată.

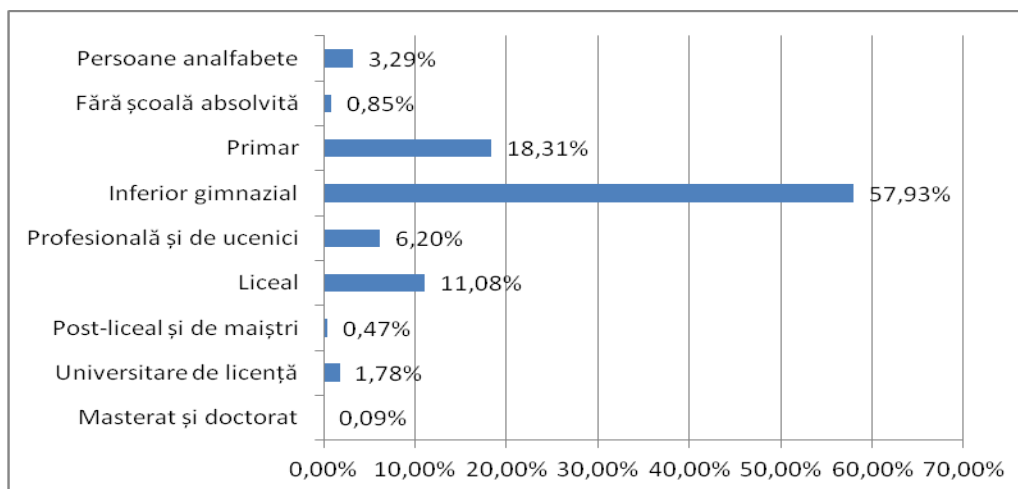
4.2.1.6. NIVELUL DE ȘCOLARIZARE AL POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL

Conform informațiilor rezultate în urma recensământului efectuat în anul 2011, furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul populației stabile din comuna Săcel cu vârsta de peste 10 ani a fost de 1065 persoane, (85% din totalul populației comunei). Structura populației cu vârsta de peste 10 ani a comunei Săcel, în funcție de nivelul de școlarizare al acestora este prezentată în următorul tabel:

Tabelul 4 – Populația stabilă a comunei Săcel după nivelul de școlarizare în anul 2011

NIVEL DE EDUCAȚIE	2011	%
Masterat și doctorat	1	0,09%
Universitare de licență	19	1,78%
Post-liceal și de maiștri	5	0,47%
Liceal	118	11,08%
Profesională și de ucenici	66	6,20%
Inferior gimnazial	617	57,93%
Primar	195	18,31%
Fără școală absolvită	9	0,85%
Persoane analfabete	35	3,29%
TOTAL	1065	100,00%

Fig. 8 - Populația comunei Săcel cu vârsta de peste 10 ani, după nivelul de școlarizare în anul 2011

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa din Tabelul 4 și de pe Figura 8, la nivelul comunei Săcel, predomină populația absolventă a nivelului de studiu inferior gimnazial. Această categorie a populației reprezintă 57,93% din totalul populației comunei Săcel și însumează 617 persoane.

La nivelul comunei Săcel, o singură persoană este absolventă a studiilor superioare de masterat și doctorat, aceasta reprezentând 0,09% din totalul populației comunei.

Populația absolventă a studiilor universitare de licență, de la nivelul comunei Săcel, reprezintă 1,78% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 19 persoane.

Populația absolventă a studiilor post-liceal și de maiștri, de la nivelul comunei Săcel reprezintă 0,47% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 5 persoane.

Populația absolventă a studiilor liceale, de la nivelul comunei Săcel, reprezintă 11,08% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 118 persoane.

Populația absolventă a studiilor profesionale și de ucenici, de la nivelul comunei Săcel reprezintă 6,20% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 66 persoane.

Populația absolventă a studiilor primare, de la nivelul comunei Săcel, reprezintă 18,31% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 195 persoane.

Populația comunei Săcel care nu a absolvit integral niciun stadiu al nivelurilor de educație reprezintă 0,85% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 9 persoane.

Populația comunei Săcel care nu a frecventat sistemul de învățământ și care se încadrează în categoria populației analfabete reprezintă 3,29% din totalul populației comunei și înregistrează un efectiv de 35 persoane.

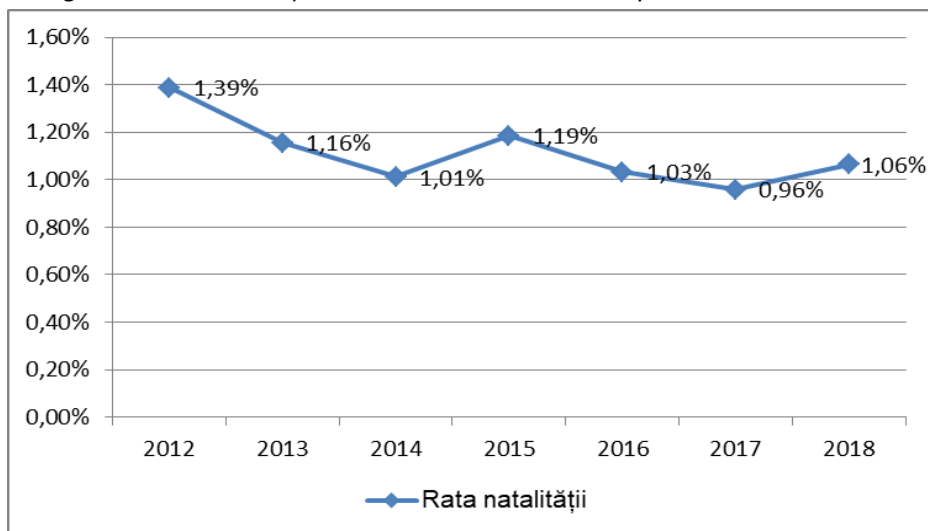
4.2.1.7. MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL

Mișcarea naturală a populației reprezintă efectivul nașterilor și deceselor înregistrate într-un anumit interval de timp (de regulă un an) asupra structurii populației, respectiv modificările nivelului acesteia sub influența celor doi factori: natalitate și mortalitate.

Sporul natural reprezintă un indicator al mișcării naturale, determinat ca diferența dintre rata natalității și rata mortalității, reflectând astfel majorarea sau diminuarea nivelului populației.

În contextul mișcării naturale a populației, la nivelul comunei Săcel, în perioada 2012 – 2018, în funcție de numărul nașterilor raportate la efectivul populației, rata natalității prezintă următoarea situație:

Fig. 9 – Rata natalității la nivelul comunei Săcel în perioada 2012 – 2018

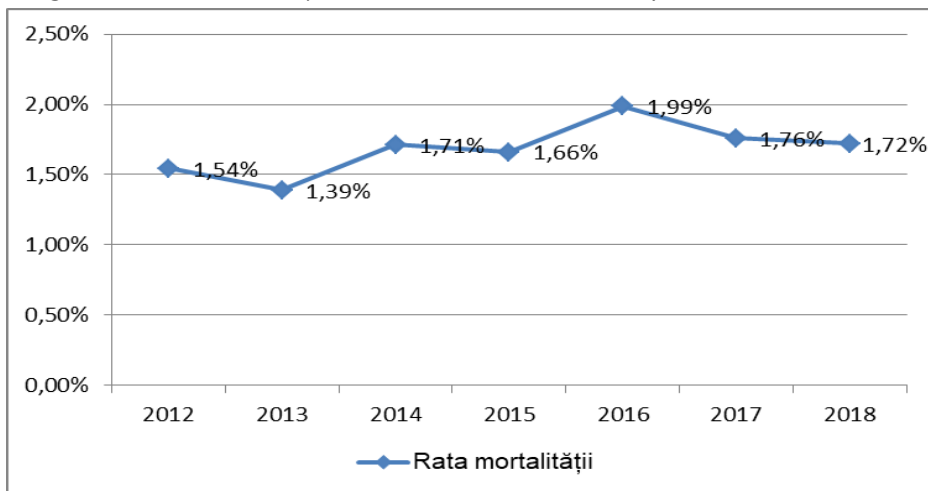

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 9, la nivelul comunei Săcel, rata natalității a înregistrat fluctuații, evoluând în sens descendent în perioada 2012 – 2014 și 2015 – 2017 și în sens ascendent în perioada 2014 – 2015 și 2017 – 2018. Evoluția ascendentă a natalității indică tendințele de majorare a efectivului populației comunei Săcel.

În contextul mișcării naturale a populației, la nivelul comunei Săcel, în perioada 2012 – 2018, în funcție de numărul deceselor raportate la efectivul populației, rata mortalității prezintă următoarea evoluție:

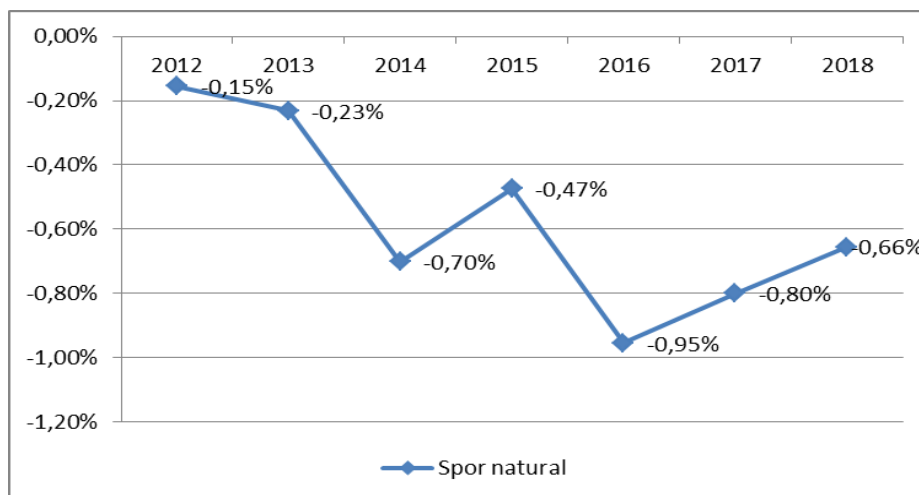
Fig. 10 - Rata mortalității la nivelul comunei Săcel în perioada 2012 – 2018

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 10, la nivelul comunei Săcel, rata mortalității a înregistrat fluctuații, evoluând în sens descendent în perioada 2012 – 2013; 2014 – 2015 și 2016 – 2018 și în sens ascendent în perioada 2013 – 2014 și 2015 – 2016. Evoluția în sens descendent a ratei mortalității indică tendințe de majorare a populației la nivelul comunei Săcel.

Fig. 11 – Evoluția sporului natural la nivelul comunei Săcel în perioada 2012 – 2018

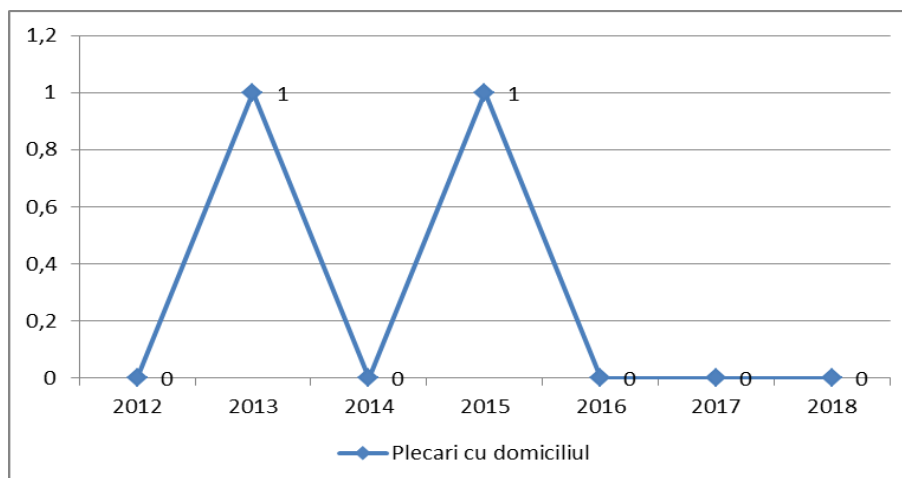
Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 11, pe tot cuprinsul perioadei de referință, sporul natural al populației comunei Săcel a înregistrat valori negative, ceea ce evidențiază superioritatea ratei mortalității față de rata natalității evidențiind totodată tendințe ale diminuării populației comunei Săcel.

4.2.1.8. MIȘCAREA MIGRATORIE A POPULAȚIEI COMUNEI SĂCEL

În urma analizei migrației de lungă durată a populației comunei Săcel, se constată stabilitatea populației din perspectiva mobilității, plecări și stabiliri cu domiciliul de pe/pe teritoriul comunei, înregistrându-se doar în anii 2013, 2015 și 2016.

Fig. 12 - Situația plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul comunei Săcel în perioada 2012 – 2018

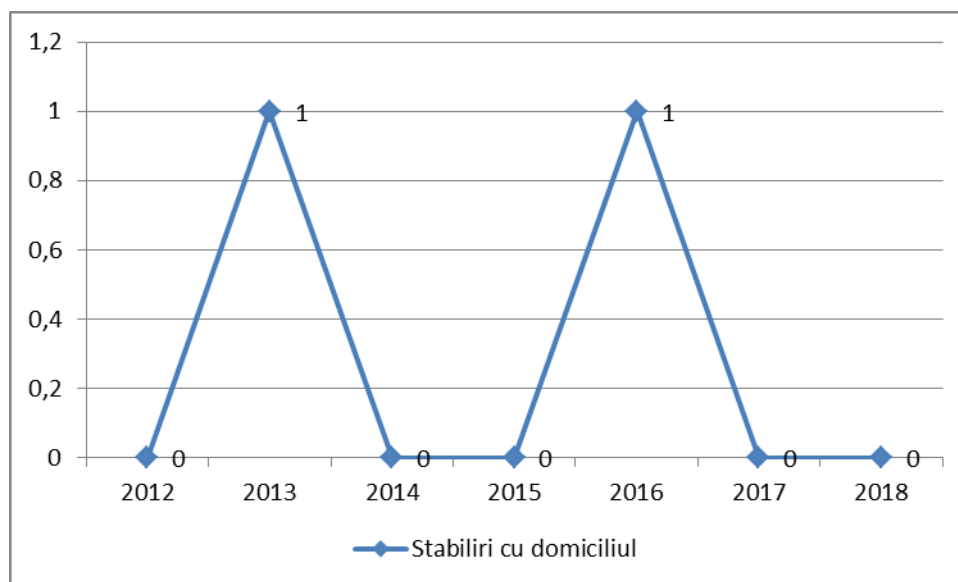
Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

După cum se poate observa de pe Figura 12, la nivelul comunei Săcel au fost înregistrate plecări cu domiciliul de pe teritoriul acesteia doar în anii 2013 și 2015, numărul emigranților fiind de câte o persoană în fiecare an.

În contextul mișcării migratorii la nivelul comunei Săcel, în perioada 2012 – 2018, situația stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul comunei prezintă următoarea situație:

Fig. 13 - Situația stabilirilor cu domiciliul de pe teritoriul comunei Săcel în perioada 2012 – 2018

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 13, la nivelul comunei Săcel au fost înregistrate stabiliri cu domiciliul de pe teritoriul acesteia doar în anii 2013 și 2016, numărul emigranților fiind de câte o persoană în fiecare an.

Tabelul 5 - Soldul migratoriu al populației comunei Săcel în perioada 2012 – 2018

Denumire indicator	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Plecări cu domiciliul	0	1	0	1	0	0	0
Stabiliri cu domiciliul	0	1	0	0	1	0	0
Sold migratoriu	0	0	0	-1	1	0	0

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa din Tabelul 5, în anul 2015 soldul migratoriu al populației comunei Săcel a înregistrat valori negative datorită plecării cu domiciliul de pe teritoriul comunei unei persoane iar în anul 2016 acest sold a înregistrat valori pozitive ca urmare a sosirii cu domiciliul pe teritoriul comunei

Săcel a unei persoane. În restul perioade de referință, soldul migratoriu de la nivelul comunei Săcel a înregistrat valori nule deoarece în anul 2013 numărul plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul comunei a fost egal cu numărul sosirilor cu domiciliul pe teritoriul comunei, iar în ceilalți ani ai perioadei de referință, la nivelul comunei nu au fost înregistrate mișcări de natură migratorie.

4.2.2. ECONOMIA COMUNEI

4.2.2.1. POPULAȚIA ACTIVĂ, OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ LA NIVELUL COMUNEI SĂCEL

În ceea ce privește populația activă și ocuparea forței de muncă, la nivelul comunei Săcel, conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, situația este următoarea:

Tabel 6 - Indicatori privind situația forței de muncă la nivelul comunei Săcel în anul 2011

COMUNA SĂCEL	VALOARE INDICATOR
Rata de activitate	83,90%
Rata de ocupare	13,30%
Resurse de munca	708
Populația ocupata	79
Populația activa civila	594

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

La nivelul comunei Săcel, rata de activitate înregistrată este de 83,90% ceea ce semnific faptul că din totalul populației comunei în vârstă de muncă, 83,90% reprezintă populația activă.

Rata de ocupare înregistrată la nivelul comunei Săcel, este de 13,30% ceea ce semnifică faptul că din totalul populației active, doar 13,30% reprezintă populația ocupată.

Rata scăzută de ocupare, evidențiază că la nivelul populației comunei Săcel, există persoane apte pentru muncă, însă care nu activează în niciunul dintre domeniile economice.

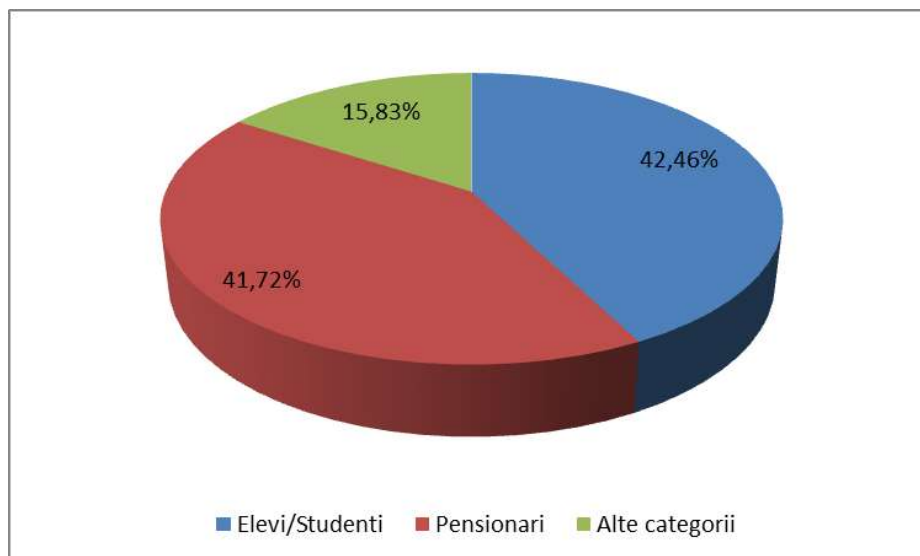
Populația inactivă a comunei Săcel, în anul 2011, includea 676 de persoane, în componența acestei populații intrând: elevii și studenții, pensionarii și alte categorii de persoane (casnice, persoane întreținute de stat, de alte persoane sau cu altă situație economică). Situația populației inactive a comunei Săcel este reprezentată în următorul tabel:

Tabelul 7 - Populația inactivă a comunei Săcel în anul 2011

COMUNA SĂCEL	NR. PERSOANE
Elevi/Studenti	287
Pensionari	282
Alte categorii	107
Total persoane inactice	676

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Fig. 14 – structura populației inactive a comunei Săcel în anul 2011

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 14, în cadrul populației inactive a comunei Săcel, cea mai mare pondere o deține categoria elevilor și studenților (42,46%), urmată fiind de categoria pensionarilor (41,72%). Celelalte categorii de persoane inactice reprezintă 15,83% din totalul populației inactive a comunei Săcel.

4.2.2.2. STRUCTURA ECONOMIEI COMUNEI SĂCEL

Suprafața teritoriului administrativ al comunei Săcel este de 7.296 ha, din care 303,2 ha reprezintă suprafața intravilană a comunei, iar 6992,8 ha reprezintă suprafața terenului extravilan.

4.2.2.3. AGRICULTURA

Terenuri

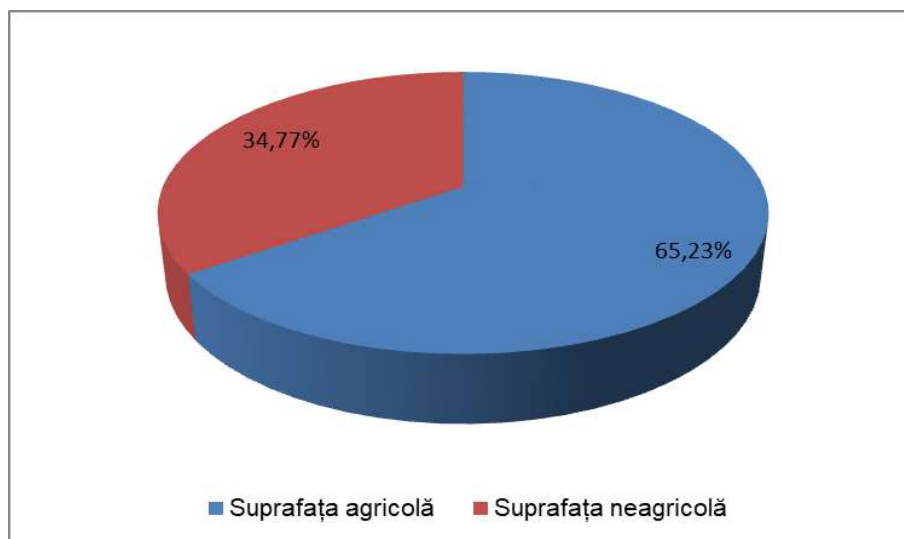
Teritoriul administrativ al comunei Săcel se întinde pe o suprafață de 7.296 ha, aceasta fiind împărțită în funcție de modul de folosință în suprafața agricolă și suprafața neagricolă.

Suprafața agricolă a comunei Săcel include: terenul arabil, pășunile, fânețele, viile și pepinierele.

Suprafața neagricolă a comunei Săcel include: pădurile și vegetația forestieră, suprafața ocupată cu ape și bălți, suprafața ocupată cu construcții și suprafața căilor de comunicație și căilor ferate.

Suprafața administrativă a comunei Săcel prezintă următoarea structură:

Fig. 15 - Structura suprafeței comunei Săcel în anul 2014

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa de pe Figura 15, suprafața comunei Săcel este alcătuită în proporție de 65,23% din suprafața agricolă (4.759 ha) și din suprafața neagricolă în proporție 34,77% (2.537 ha).

Dimensiunea semnificativă a suprafeței agricole, evidențiază faptul că la nivelul comunei Săcel, există un potențial agricol ridicat, iar agricultura constituie una dintre principalele activități specifice zonei.

Tabelul 8 - Structura fondului funciar agricol după modul de folosință în anul 2014

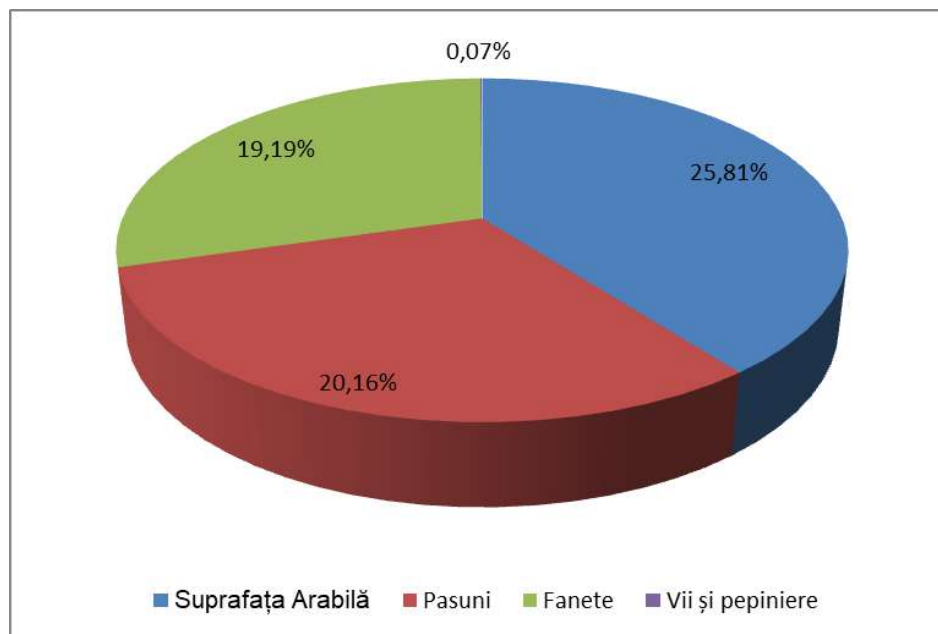
Suprafața totală (ha)	Suprafața Agricolă		Suprafața Arabilă		Pășuni		Fânețe		Vii și pepiniere	
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
7296	4759	65,23%	1883	25,81%	1471	20,16%	1400	19,19%	5	0,07%

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

Din suprafața totală a comunei Săcel, suprafața agricolă ocupă 4.759 ha (65,23%). În structura acestei suprafețe, terenurile arabile reprezintă 25,81% (1.883 ha), pășunile se întind pe suprafața de 1.471 ha (20,16%), fânețele ocupă 1.400 ha (19,19%), iar viile și pepinierele se întind pe 5 ha (0,07%). Suprafețele întinse ale terenurilor arabile evidențiază agricultura ca principala activitate desfășurată la nivelul comunei Săcel, iar suprafețele întinse ale pășunilor și fânețelor reflectă creșterea animalelor ca ramură a agriculturii preponderentă la nivelul comunei Săcel.

Fig. 16 - Structura suprafeței agricole a comunei Săcel în anul 2014

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa din Figura 16, cea mai mare pondere din totalul suprafeței agricole o reprezintă suprafața arabilă, ceea ce evidențiază faptul că la nivelul comunei Săcel, cea mai răspândită activitate agricolă o constituie cultura plantelor.

Tabelul 9 - Structura fondului funciar agricol după modul de folosință în anul 2014

Suprafața totală	Suprafața Neagricolă		Păduri și altă vegetație forestieră		Suprafață ocupată cu ape și bălți		Suprafața ocupată cu construcții		Căi de comunicație și căi ferate	
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
7296	2537	34,77%	2236	30,65%	53	0,73%	120	1,64%	128	1,75%

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Suprafața neagricolă a comunei Săcel ocupă 2.537 ha respectiv 34,77% din suprafața totală a comunei.

Pădurile și vegetația forestieră reprezintă 30,65% din totalul suprafeței neagricole a comunei Săcel, întinzându-se pe o suprafață de 2.236 ha.

Suprafața ocupată cu ape și bălți reprezintă 0,73% din totalul suprafeței neagricole a comunei Săcel și se întinde pe suprafața de 53 ha.

Suprafața ocupată cu construcții reprezintă 1,64% din totalul suprafeței neagricole a comunei Săcel și se întinde pe 120 ha.

Suprafața ocupată de căile de comunicație și căile ferate reprezintă 1,75% în totalul suprafeței neagricole a comunei Săcel și se întinde pe suprafața de 128 ha.

Cultura plantelor

Agricultura constituie activitatea de bază a comunei Săcel. Dimensiunile mari ale suprafețelor cultivate semnifică faptul că la nivelul comunei Săcel, cultura plantelor reprezintă o activitate a agriculturii practicate cu intensitate de către locuitorii acesteia. Conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, cultura plantelor la nivelul comunei Săcel prezintă următoarea situație:

Tabelul 10 – Cultura plantelor la nivelul comunei Săcel în anul 2014

Denumire cultură agricolă	Suprafața (ha)
Grâu și secară	83,84
Orz/ orzoaica/ ovăz	15,69
Porumb	103,56
Leguminoase pentru nutreț	88,63
Cartofi	8,65
Altele	18,69
Total	319,06

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

La nivelul comunei Săcel, cele mai răspândite culturi sunt cele de cereale (porumb, grâu și secară), după cum se poate observa din Tabelul 10.

Suprafața cultivată cu grâu și secară în anul 2014, la nivelul comunei Săcel a fost de 83,84 ha, ceea ce reprezintă 23,6% din totalul suprafeței cultivate în acest an.

Suprafața cultivată cu orz, orzoaică și ovăz în anul 2014, la nivelul comunei Săcel a fost de 15,69 ha, ceea ce reprezintă 4,9% din totalul suprafeței cultivate în acest an.

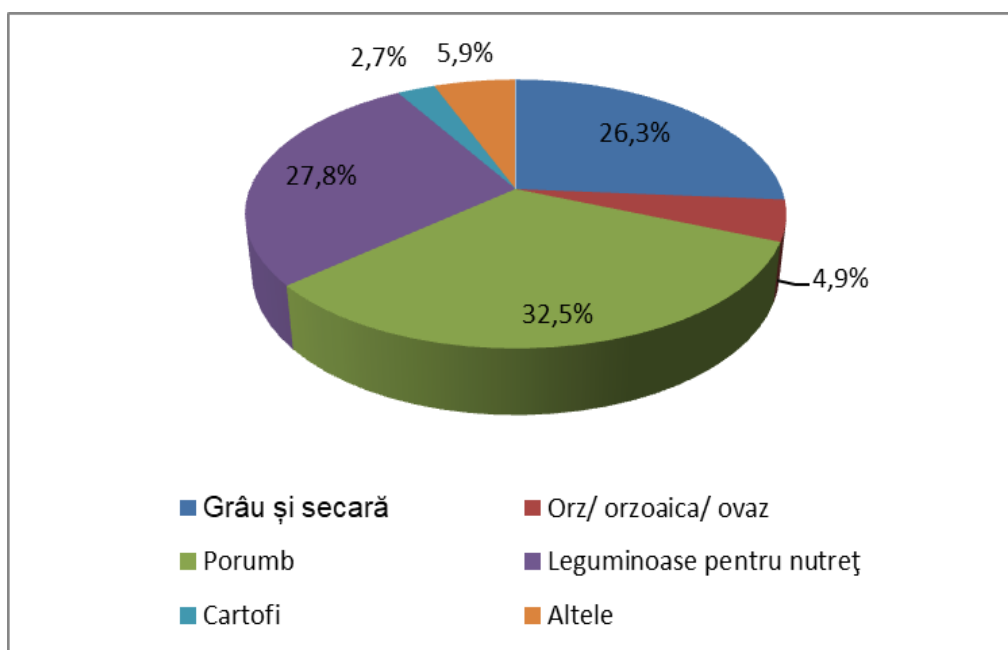
Suprafața cultivată cu porumb în anul 2014, la nivelul comunei Săcel a fost de 103,56 ha, ceea ce reprezintă 32,5% din totalul suprafeței cultivate în acest an.

Suprafața cultivată cu leguminoase pentru nutreț, la nivelul comunei Săcel a fost de 88,63 ha, ceea ce reprezintă 27,8% din totalul suprafeței cultivate în acest an.

Suprafața cultivată cu cartofi în anul 2014, la nivelul comunei Săcel a fost de 8,65 ha, ceea ce reprezintă 2,7% din totalul suprafeței cultivate în acest an.

Suprafața altor culturi agricole (sfecclă de zahăr, legume, alte plante industriale etc.) cultivate în anul 2014 la nivelul comunei Săcel a fost de 18,69 ha și reprezintă 5,9% din totalul suprafeței cultivate în acest an.

Fig. 17 - Structura suprafeței agricole cultivate a comunei Săcel în anul 2014

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Creșterea animalelor

Alături de cultura plantelor, creșterea animalelor reprezintă o activitate a domeniului agricol intens practică de către populația comunei Săcel. Conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, principalele categorii de animale care predomină la nivelul comunei Săcel sunt: ovine, bovine, porcine, caprine și păsări.

Tabelul 11 - Efectivul de animale al comunei Săcel în anul 2014

CATEGORIE ANIMALE	NUMĂR
Bovine	224
Porcine	399
Ovine	3440
Caprine	288
Păsări	5284
Cabaline	124
Familii de albine	503
Altele	143
TOTAL	9635

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

După cum se poate observa din Tabelul 11, la nivelul comunei Săcel, zootehnia ca ramură a agriculturii este practică cel mai intens prin creșterea păsărilor.

Efectivul animalelor din categoria bovinelor în anul 2014, la nivelul comunei Săcel însuma 224 capete și reprezenta 2,32% din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Efectivul animalelor din categoria porcinelor, în anul 2014, la nivelul comunei Săcel însuma 399 capete și reprezenta 4,14 din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Efectivul animalelor din categoria ovinelor, în anul 2014, la nivelul comunei Săcel însuma 3.440 capete și reprezenta 35,70% din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Efectivul animalelor din categoria caprinelor, în anul 2014, la nivelul comunei Săcel însuma 288 capete și reprezenta 2,99% din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

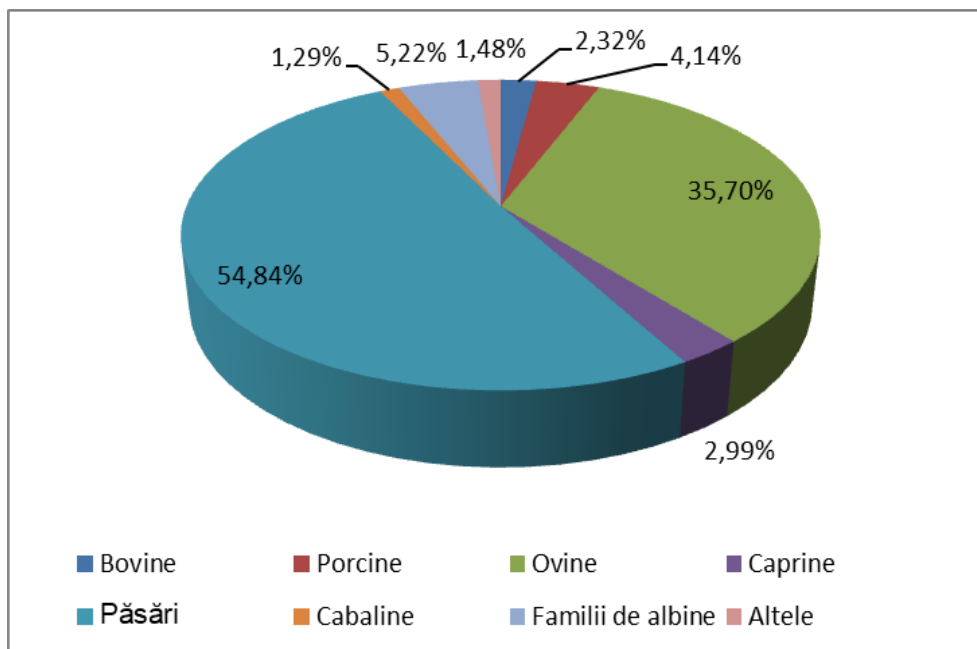
Efectivul animalelor din categoria cabalinelor, în anul 2014, la nivelul comunei Săcel însuma 124 capete și reprezenta 1,29% din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Efectivul păsărilor în anul 2014, la nivelul comunei Săcel însuma 5.284 capete și reprezenta 54,84% din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Efectivul animalelor din alte categorii (iepuri de casă etc.), la nivelul comunei Săcel însuma 143 capete și reprezenta 1,48% din totalul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Efectivul familiilor de albine în anul 2014 la nivelul comunei Săcel era de 503 și reprezenta 5,22% din efectivul animalelor existente pe teritoriul comunei.

Fig. 18 - Structura efectivului de animale al comunei Săcel în anul 2014

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Dotări agricole

Pentru desfășurarea în condiții optime a activităților agricole, comuna Săcel dispune de un efectiv de 842 de echipamente și utilaje agricole, destinate amenajării și întreținerii culturilor agricole, respectiv recoltării producției rezultate în urma desfășurării acestor activități.

Tehnologia agricolă existentă la nivelul comunei Săcel este alcătuită din următoarele echipamente: tractoare, pluguri, cultivatoare mecanice, combinatoare, grape mecanice, semănători, mașini pentru împrăștiat îngrășăminte, mașini pentru erbicidat, combine autopropulsate, motocositoare și alte echipamente agricole.

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

Efectivul și structura echipamentelor agricole ale comunei Săcel este prezentată în următorul tabel:

Tabelul 12 - Dotarea agricolă a comunei Săcel în anul 2014

DENUMIRE UTILAJ	NUMĂR
Tractoare	201
Pluguri	193
Cultivatoare mecanice	2
Combinatoare	14
Grape mecanice	85
Semănători	71
Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte	10
Mașini pentru erbicidat	25
Combine autopropulsate	60
Motocosoare	111
Alte echipamente	70
TOTAL	842

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Harghita

Tractoarele reprezintă 23,87% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 201, fiecărui tractor revenindu-i anual 9,37 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Plugurile reprezintă 22,92% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 193, fiecărui plug revenindu-i anual 9,76 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Cultivatoarele mecanice reprezintă 0,24% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 2, fiecărui cultivator mecanic revenindu-i 941,5 ha din suprafața arabilă a comunei.

Combinatoarele reprezintă 1,66% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 14, fiecărui combinator revenindu-i 134,50 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Grapele mecanice reprezintă 10,1% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 85, fiecărei grape mecanice revenindu-i 22,15 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

Semănătorile reprezintă 8,43% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 71, fiecărei semănători revenindu-i 26,52 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Mașinile pentru împrăștiat îngrășăminte reprezintă 1,19% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 10, fiecărei astfel de mașini revenindu-i 188,30 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Mașinile pentru erbicidat reprezintă 2,97% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 25, fiecărei astfel de mașini revenindu-i 75,32 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Combinele autopropulsate reprezintă 7,13% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 60, fiecărei combine autopropulsate revenindu-i 31,38 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Motocosoarele reprezintă 13,18% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 111, fiecărei motocosoare revenindu-i 16,96 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

Alte echipamente agricole reprezintă 8,31% din efectivul echipamentelor agricole, fiind în număr de 70, fiecăru astfel de echipament revenindu-i 26,90 ha din suprafața arabilă a comunei Săcel.

4.2.3. INFRASTRUCTURA

4.2.3.1. LOCUINȚE

Numărul locuințelor existente pe teritoriul comunei Săcel este de 676. Forma de proprietate a locuințelor se împarte după cum urmează: 2 locuințe se află în proprietate publică, 674 locuințe se află în proprietate privată.

Suprafața locuibilă existentă la nivelul comunei este de 60 mp arie desfășurată aflate în proprietate publică și 31.147 mp arie desfășurată aflate în proprietate privată, conform statisticilor INS din anul 2018. Raportând numărul locuitorilor comunei, la numărul locuințelor existente pe teritoriul comunei, rezultă că numărul mediu al persoanelor care ocupă câte o locuință este 2. În funcție de tipul acestora, locuințele care predomină pe teritoriul comunei Săcel sunt case particulare.

4.2.3.2. INFRASTRUCTURA EDUCAȚIONALĂ

Infrastructura educațională a comunei Săcel este alcătuită din Școala Gimnazială Săcel, în subordinea căreia se află următoarele unități de învățământ preșcolar și școlar:

1. Învățământ preșcolar
 - Grădinița Șoimușu Mic
2. Învățământ școlar
 - Școala Primară Șoimușu Mare

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

- Școala Gimnazială "Augusztinovics Pál" Șoimușu Mic

- Școala Primară Vidacut

Școala Gimnazială Săcel își desfășoară activitatea atât cu predare în limba română cât și cu predare în limba maghiară.

Școala Gimnazială din Șoimușu Mic pune la dispoziția elevilor și cadrelor didactice: 10 săli de clasă, teren de joacă, curte, grupuri sanitare interioare, dotări și echipamente necesare desfășurării activităților educaționale.

Școala Gimnazială din Săcel pune la dispoziția elevilor și cadrelor didactice: 5 săli de clasă, teren de joacă, curte, grupuri sanitare interioare, dotări și echipamente necesare desfășurării activităților educaționale.

Școala Primară din Vidacut pune la dispoziția elevilor și cadrelor didactice: 4 săli de clasă, teren de joacă, curte, grupuri sanitare interioare, este dotat cu echipamente necesare desfășurării activităților educaționale.

Școala Primară din Șoimușu Mare pune la dispoziția elevilor și cadrelor didactice: 5 săli de clasă, teren de joacă, curte, grupuri sanitare interioare, este dotat cu echipamente necesare desfășurării activităților educaționale.

Baza sportivă din comună este parțial funcțională, în prezent proiectul de construire a unei baze sportive multifuncționale este în curs de derulare. Lucrările executate la momentul de față vizează interiorul clădirii: realizare vestiare, grupuri sanitare, dușuri comune.

Comuna pune la dispoziția elevilor două mijloace de transport care preiau elevii ciclului gimnazial din satele Uilac, Vidacut și Șoimușu Mare și îi transportă în Șoimușu Mic, respectiv Săcel.

Pentru a asigura calitatea procesului educațional și continuitatea pe post a cadrelor didactice, cadrele didactice sunt calificate, iar Primăria vine în sprijinul acestora prin acoperirea cheltuielilor aferente navetei. Printre cadrele didactice sunt localnici, învățători/profesorii din Sighișoara sau Cristuru Secuiesc, inclusiv o educatoare din Odorheiu Secuiesc.

4.2.3.3. INFRASTRUCTURA DE SĂNĂTATE

Infrastructura de sănătate a comunei Săcel este alcătuită din:

- Punct de lucru medicină de familie

- Cabinet veterinar

La nivelul comunei există 2 medici de familie și 4 cabinete medicale, din care 2 cabinete sunt funcționale (Săcel, Șoimușu Mic), iar 2 sunt nefolosite (Vidacut, Șoimușu Mare).

În cabinetul veterinar își desfășoară activitatea 1 veterinar.

Cea mai apropiată farmacie se află în comuna învecinată Secuieni, la aproximativ 11 km de comuna Săcel, iar cel mai apropiat cabinet stomatologic se află în Cristuru Secuiesc, la 18 km distanță.

În ceea ce privește serviciile medicale de urgență, de specialitate, cele mai apropiate spitale și cabinete medicale specializate sunt în Municipiul Sighișoara, județul Mureș, care se află la 20 km distanță de comuna Săcel sau Municipiul Odorheiu Secuiesc, județul Harghita, care se află la 44 km de comuna Săcel.

4.2.4. CONDIȚII DE MEDIU

4.2.4.1. CALITATEA APEI

Conform Raportului anual privind starea economică-socială a județului Harghita, pe anul 2018, la nivelul comunei Săcel nu există sistem de alimentare cu apă, canalizare sau stații de epurare. Un proiect de investiții este în curs de implementare, cu termen de punere în funcțiune la sfârșitul anului 2022, care vizează alimentarea cu apă a fiecărei localități din comună, cu excepția satului Uilac. La momentul de față sursa de alimentare cu apă potabilă este asigurată de fântânile existente în gospodăriile localnicilor. În fiecare gospodărie există o fântână individuală.

La nivelul comunei există 33 de fântâni publice, după cum urmează: 15 fântâni în Șoimușu Mic, curățate și reabilitate recent de Primărie, 8 fântâni în Șoimușu Mare, 5 fântâni în Săcel și 5 fântâni în Vidacut. Calitatea apei în fântânile publice este analizată periodic, prin transmiterea de probe la DSP, Harghita. Rezultatele analizelor sunt influențate de infiltrații, variațiile fiind potabil sau nepotabil.

Pe teritoriul comunei nu există surse majore de poluare a solului și a apei. Fenomenele de poluare se datorează activităților din gospodărie, după cum urmează:

- infiltrații poluante cauzate de eliminarea apei uzate din gospodărie, respectiv evacuarea gunoiului de grajd direct la sol.

4.2.4.2. CALITATEA AERULUI

Legislația națională privind calitatea aerului identifică faptul că există substanțe care necesită monitorizare, din cauza impactului pe care acestea le prezintă asupra populației și a mediului înconjurător. Substanțele sunt următoarele: oxizi de azot, ozonul, monoxidul de carbon, particule în suspensie (PM 10 și PM 2,5), benzenul și alți compuși organici volatili, plumb, mercur, arsen, nichel și cadmiu.

Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, cu modificările și completările ulterioare, transpune Directiva 2008/50/EC a Parlamentului European, privind calitatea aerului și a Consiliului și

Directiva 2004/107/CE, privind substanțe poluante. Responsabilitatea privind monitorizarea și evaluarea calității aerului revine Autorităților pentru Protecția Mediului.

Conform studiului realizat privind calitatea aerului la nivelul județului Harghita, județul se încadrează în regimul de gestionare II, nivelurile poluanților fiind sub valorile limită prevăzute în legea mai sus menționată.

Pe teritoriul comunei nu există surse majore de poluare a aerului peste limitele admisibile.

4.2.4.3. CALITATEA SOLULUI

Solul este considerat ca fiind stratul de la suprafața scoarței terestre, caracterizat de particule minerale, materii organice, apă, aer și organisme vii. Solul este un sistem care îndeplinește o mulțime de roluri esențiale pentru activitățile umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor.

Conform Planului Local de Acțiune pentru Mediu al județului Harghita pe perioada 2014-2020, OSPA Harghita a elaborat în anul 2012 studii pedologice și agrochimice în comuna Săcel. Printre resursele naturale prezente în solul și subsolul zonei unde este localizată comuna Săcel, putem menționa următoarele: zăcăminte reduse de gaz metan, apă termală sărată (Șoimușu Mare, Șoimușu Mic), cărbune, carieră de piatră, izvor noroios.

La nivelul sectorului agricol, comuna are un potențial major, cu 65,23% din teren catalogat ca fiind agricol, cuprinzând suprafețe arabile, pășuni, fânețe și vii și pepiniere.

Un rol fundamental în ceea ce privește activitățile agricole și impactul acestora asupra calității solurilor, îl joacă îngrășămintele chimice și naturale, precum și pesticidele.

Folosirea în exces a acestor compuși chimici și naturali duce la creșterea substanțială a nivelului de nutrienți și a metalelor grele în mediul înconjurător. Dintre nutrienți, azotul și fosforul creează cele mai mari probleme. Compușii azotului contribuie la acidifierea solului, aerului și apei, precum și la efectul de seră și la deprecierea stratului de ozon. De asemenea pătrunderea unor compuși ai azotului în apele subterane și de suprafață poate, în anumite concentrații să contribuie de asemenea la eutrofizarea apelor de suprafață.

Serviciile de salubritate sunt asigurate de o firmă licențiată care ridică deșeurile menajere din gospodării.

Pe teritoriul comunei nu există surse majore de poluare a solului și a apei. Fenomenele de poluare se datorează structurii solului, în comună existând suprafețe cu risc la alunecări de teren.

4.2.5. CULTURĂ, RECREERE ȘI SPORT

4.2.5.1. TRADIȚII, OBICEIURI, REPREZENTARE, INSTITUȚII ȘI ORGANIZAȚII CULTURALE ȘI SPORTIVE

Dintre manifestările și obiceiurile regăsite în comuna Săcel, fac parte:

- Balul tradițional al căsătoriților (Kosaras bál) – organizat în luna februarie;
- 15 martie – au loc manifestații în cadrul zilei Maghiarilor de pretutindeni;
- Sărbătorile pascale – stropitul fetelor;
- Festival de echitație și cultură secuiască – dansuri tradiționale, târg meșteșugăresc, ateliere meșteșugărești, echitație, organizat în luna septembrie;
- Bal de toamnă („Szüreti bál”) – practicat în septembrie/octombrie, în perioada în care se culeg strugurii.
- Baluri organizate cu ocazia Sărbătorilor Pascale și Crăciunului.

În ceea ce privește activitățile și evenimentele sportive desfășurate în cadrul comunei:

- Meciuri de fotbal locale;
- Tabere de echitație.

La nivel local există două asociații sportive, după cum urmează:

- o echipă de fotbal de seniori care își desfășoară activitatea sub denumirea Asociația Sportivă "Solyom" Șoimușu Mic;
- echitație, localizată în satul Șoimușu Mic, sub denumire Asociația Sportivă Sissi Sportegyesület.

Comuna Săcel dispune de cămin cultural în satele Săcel, Șoimușu Mic, Șoimușu Mare și Vidacut, utilizate pentru spectacole și evenimente locale sau private.

4.2.5.2. OBIECTIVE TURISTICE

Cele mai importante obiective turistice din comuna Săcel se află pe Lista Monumentelor Istorice și sunt:

- Turnul-clopotniță al bisericii "Sf. Arhangheli", din satul Săcel, datată din cca. 1770;
- Biserica reformată din satul Șoimușu Mic, datată din sec. XVII-XVIII;
- Biserica din lemn "Sf. Gheorghe" și "Sf. Nicolae", din satul Uilac, datată din anul 1784, strămutată din satul Boiu, județul Mureș în satul Uilac în anul 1905
- Biserica "Adormirea Maicii Domnului", din satul Vidacut, datată din 1868.

Turismul este în curs de dezvoltare un punct de atracție este reprezentat de ferma de cai din Șoimușu Mic, unde se organizează anual festivalul de echitație și cultură, respectiv tabere de călărie. Ferma are în

curs de implementare un proiect care are ca scop amenajarea unei pensiuni cu capacitate de 22 de persoane.

Șoimușu Mic este vizitat de grupuri de turiști datorită bisericii și a produselor tradiționale locale. Astfel, programul de o zi pus la dispoziția turiștilor cuprinde vizita bisericii, prezentarea istoriei locale și degustarea specialităților locale la punctul de primire a turiștilor special amenajat. La cerere pentru ocazii speciale și grupuri mici se pot organiza plimbări cu căruța prin împrejurimile satului.

O atracție pe durata iernii este reprezentată de plimbări cu sania trasă de cai, ce poate fi organizată la cerere.

Printre obiectivele nerelevante se menționează: Drumul Roman ("Római út"), Cetatea Pașei („Törökpasa vára”).

4.2.6. COOPERARE ÎNTRE LOCALITĂȚI

Potrivit Legii privind administrația publică locală 215/2001, art. 2 paragraf 1 al Convenției-cadru privind cooperarea transfrontalieră a colectivităților sau autorităților locale “cooperarea transfrontaliera se exercită în cadrul competențelor colectivităților sau autorităților teritoriale, așa cum sunt ele definite pe dreptul intern” publicată în Monitorul Oficial 204/23.04.2011, care permite stabilirea unor relații de parteneriat cu unități administrativ-teritoriale din alte țări.

Înfrățirea este cea mai comună formă de colaborare europeană, acest mod de a relaționa fiind utilizat de către sate, aglomerări urbane, municipalități, provincii, comune și orașe.

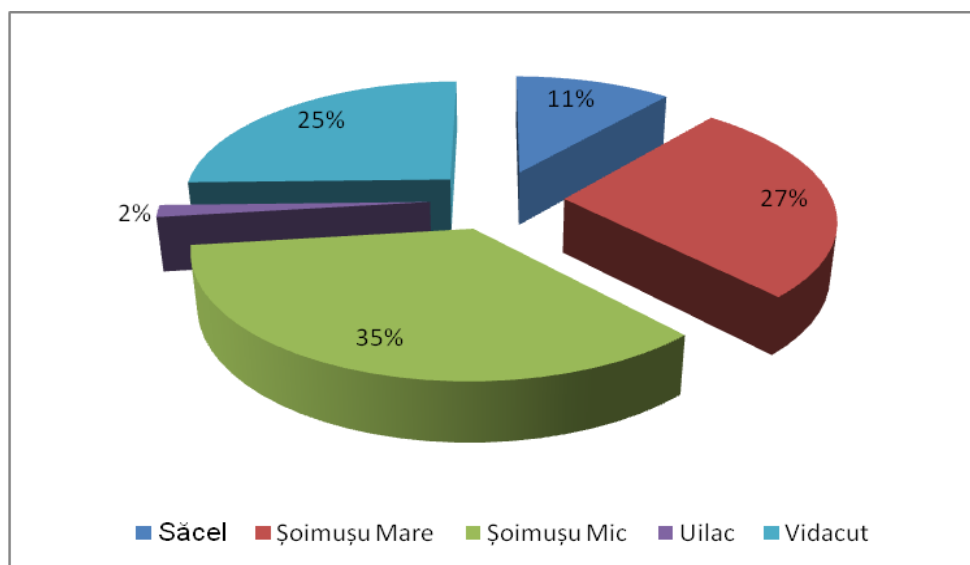
Comuna Săcel a încheiat contracte de înfrățire cu parteneri din străinătate, după cum urmează: Gyöngyössolymos (Ungaria), Slováksolymos (Slovacia), Rátalmás (Ungaria). Ungaria mare a cuprins 13 localități cu denumirea Solymos – Șoimuș, iar unul dintre scopurile înfrățirii este crearea unei legături între localitățile care împart aceeași denumire, luând în considerare că în cadrul comunei două localități au în denumire Solymos – Șoimuș.

Recunoscând beneficiile și avantajele, atât la nivel social, cât și la cel economic, pe care le poate aduce colaborarea cu alte localități, comuna a ales să facă parte din parteneriatul Asociația Grup de Acțiune Locală Homorod – Rika – Târnava, din care fac parte 16 comune și 1 oraș. Avantajele parteneriatului constau în: consolidare și coeziune a relațiilor inter-comunitare, exploatarea și dezvoltarea durabilă a zonei, creșterea calității vieții.

5. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI SĂCEL PENTRU PERIOADA 2021 – 2027

5.1. EVALUAREA POTENȚIALULUI COMUNEI

Suportul evaluării îl constituie baza de date alcătuită din 63 persoane chestionate din Comuna Săcel dintre care 35% (22 persoane) reprezintă locuitori din satul Șoimușu Mic, 27% (17 persoane) reprezintă locuitori din satul Șoimușu Mare, 25% (16 persoane) reprezintă locuitori din satul Vidacut, 11% (7 persoane) reprezintă locuitori din satul Săcel, iar 2% (1 persoană) reprezintă locuitori din satul Uilac.

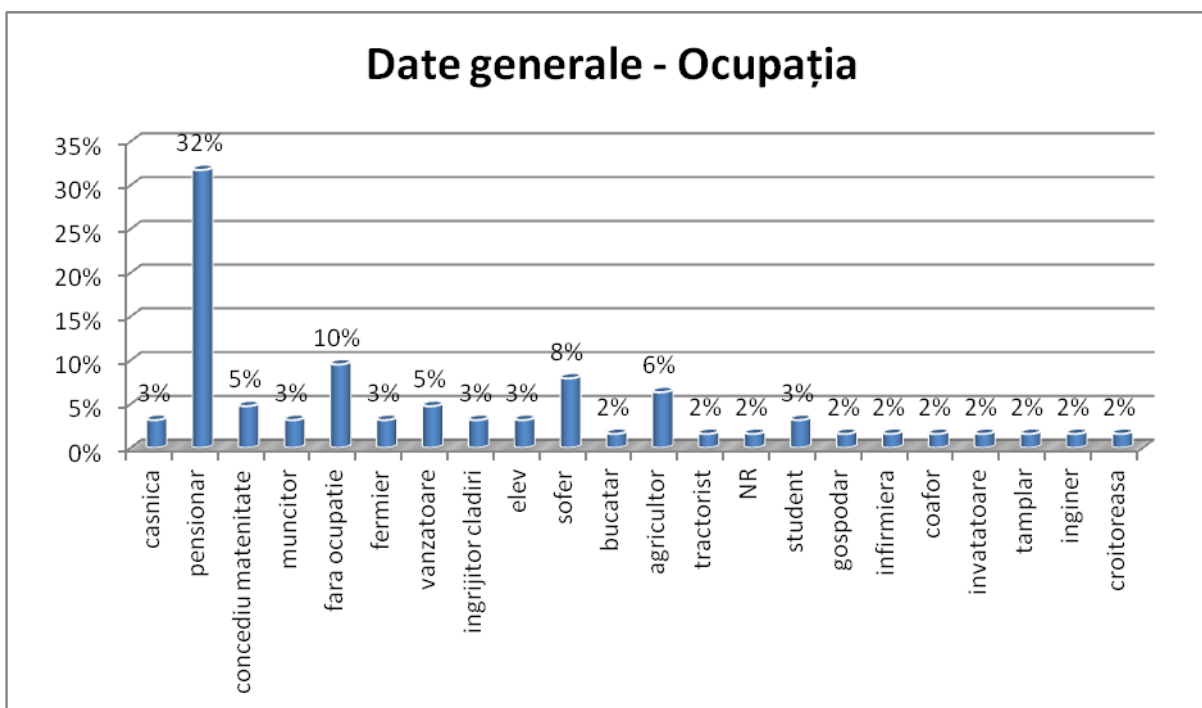
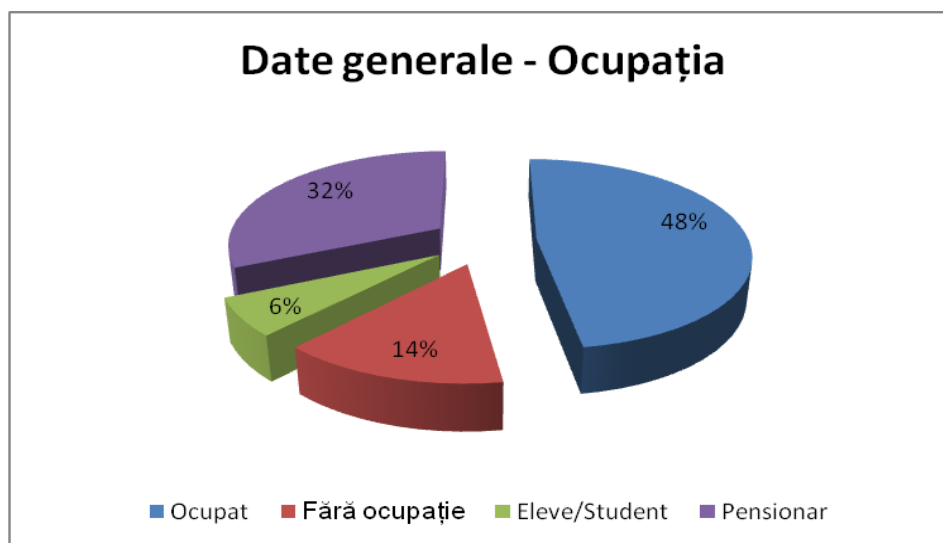

Concluzie: Cele mai multe persoane care au fost chestionate reprezintă locuitorii din satul Șoimușu Mic cu un procent de 35% din total respondenți.

Chestionarul este structurat astfel încât să ofere răspunsuri la următoarele:

- Realizări în localitate în ultima perioadă
- Lipsurile localității/comunei
- Colaborări între localități adiacente/vecine
- Ce ar schimba localnicii în localitate/comună?
- Cum ar dori să vadă comuna peste 7 ani?
- Evaluarea autorităților locale
- Necesitatea programelor care vizează reducerea decalajelor în rândul persoanelor de etnie romă
- Date generale despre respondenți

Datele privind ocupația arată că majoritatea respondenților (în proporție de 43%) au o anumită ocupație, 5% sunt în concediu de maternitate, 32% sunt pensionari, 14% sunt fără loc de muncă, casnice sau nu au răspuns, 6% sunt elevi și studenți.

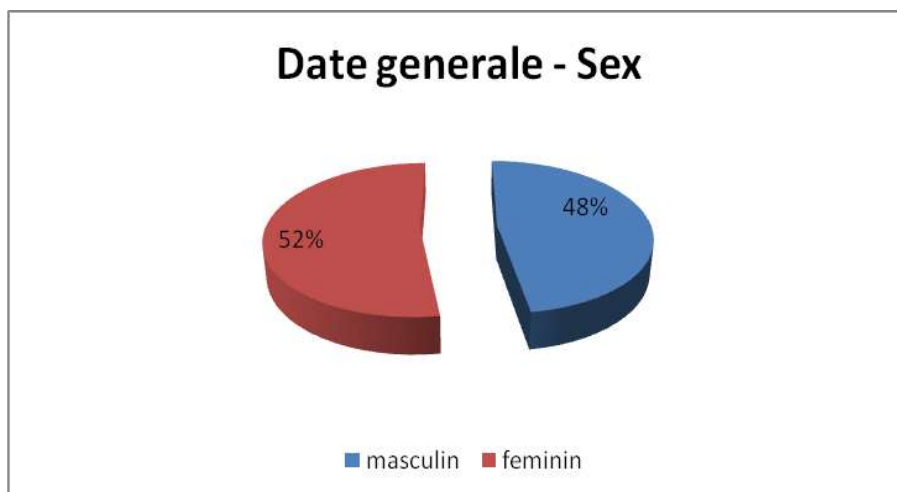

Concluzie: Majoritatea respondenților reprezintă persoane cu ocupație în proporție de 48% (16% desfășurându-și activitatea în sectorul agricol, iar 32% în alte domenii: transport, HORECA, sănătate, educație, vânzări, meserii), procentaj urmat de pensionari în proporție de 32%.

Structura persoanelor chestionate în funcție de sex arată în felul următor:

În cadrul respectării egalității de șanse, chestionarele au fost distribuite atât persoanelor de sex masculin, cât și persoanelor de sex feminin, urmărindu-se respectarea într-o măsură cât mai mare a echilibrului între cele două sexe. Structura respondenților în funcție de sexe este următoarea:

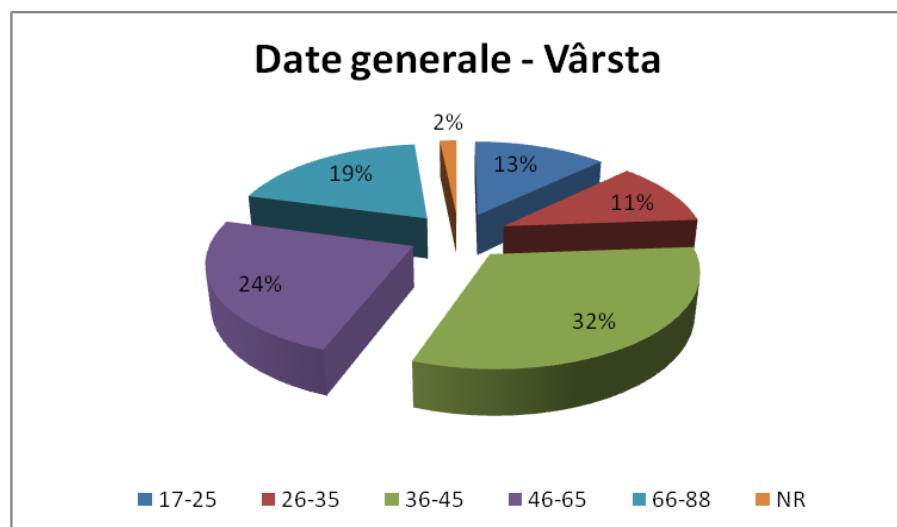
- 52% dintre respondenți sunt de sex feminin (reprezentând 33 de persoane)
- 48% dintre respondenți sunt de sex masculin (reprezentând 30 de persoane)

Concluzie: În funcție de sexe, respondenții se împart aproape în egală măsură, diferența dintre respondenți de sex feminin majoritari (52%) și sex masculin (48%) fiind de doar 4 puncte procentuale.

Structura persoanelor chestionate în funcție de vârstă arată în felul următor:

Dintre cei 63 de respondenți 32% (20 persoane) au vârsta cuprinsă între 36-45 ani, 24% (15 persoane) au vârsta cuprinsă între 46-65 ani, 19% au vârsta cuprinsă între 66-88 ani, 13% au vârsta cuprinsă între 17-25 ani, 11% au vârsta cuprinsă între 26-35 ani, iar 2% (1 persoane) nu au răspuns.

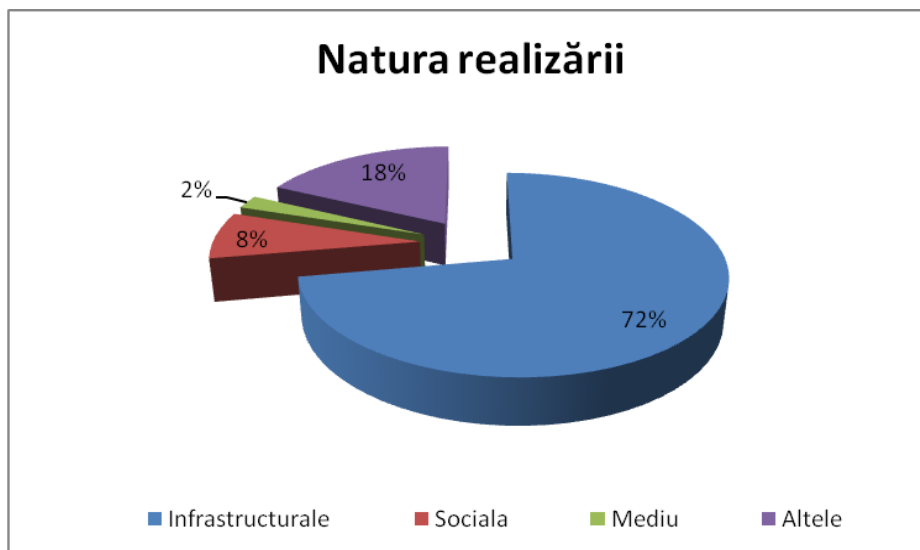

Concluzie: Cel mai mare procentaj privind vârsta respondenților o reprezintă cea între 36-45 ani în proporție de 32% și 46-65 ani în proporție de 24%, în timp ce cel mai mic procentaj privind respondenți o reprezintă cea între 26-35 ani în proporție de 11%.

În cadrul chestionarului distribuit în vederea elaborării Planului Strategic de Dezvoltare Locală al comunei Săcel 2021 – 2027, au fost adresate următoarele întrebări:

1. Ce fel de realizări s-au întâmplat în localitate/comună în ultima perioadă, de care vă puteți mândri?

Dintre cele 63 de persoane chestionate, 24 de persoane au răspuns bifând opțiuni multiple, astfel s-au primit 90 de răspunsuri concrete. Majoritatea persoanelor au considerat realizările infrastructurale acele realizări de care se pot mândri, însemnând o proporție de 72% (65 răspunsuri), în proporție de 18% (16 răspunsuri) au considerat că nu s-a întâmplat nimic ori nu cunosc nici o realizare cu care se pot mândri, în proporție de 8% (7 răspunsuri) se consideră realizările de natură socială, iar 2% (2 răspunsuri) realizările de mediu.

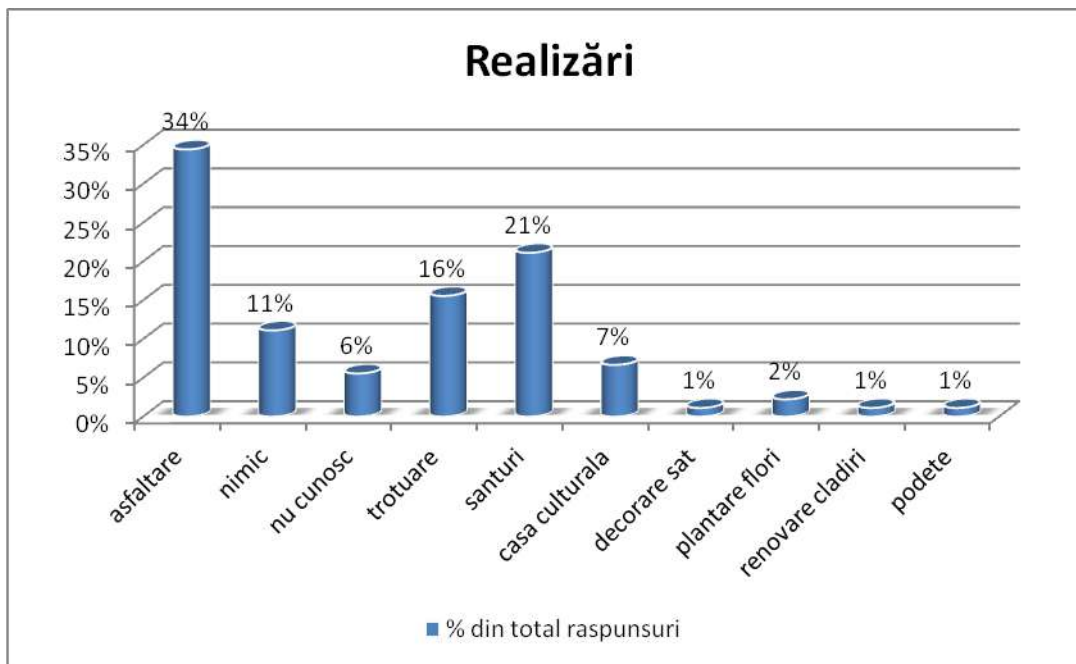

Concluzie: Majoritatea persoanelor au considerat realizările infrastructurale acele realizări de care se pot mândri, însemnând o proporție de 72%.

Pe baza răspunsurilor libere primite la întrebarea *Ce fel de realizări s-au întâmplat în localitate / comună în ultima perioadă, de care vă puteți mândri?* de la 63 de persoane s-au primit 90 de răspunsuri concrete în total având o singură opțiune bifată, ori mai multe opțiuni bifate.

Pentru realizări de infrastructură se consideră asfaltarea drumurilor în proporție de 34%, șanțurile în proporție de 21%, trotuarele în proporție de 16%, podețe 1%. Pentru realizările de natură socială se

consideră restaurarea casei culturale în proporție de 7% și renovarea clădirilor 1% din totalul răspunsurilor libere primite. Pentru realizările de mediu se consideră plantarea de flori în comună în proporție de 2%. În categoria altor răspunsuri se încadrează 11% care au răspuns ca nu sunt mândri de nicio realizare, 6% nu cunosc realizări cu care se pot mândri, iar 1% ce se mândresc cu decorarea satului.

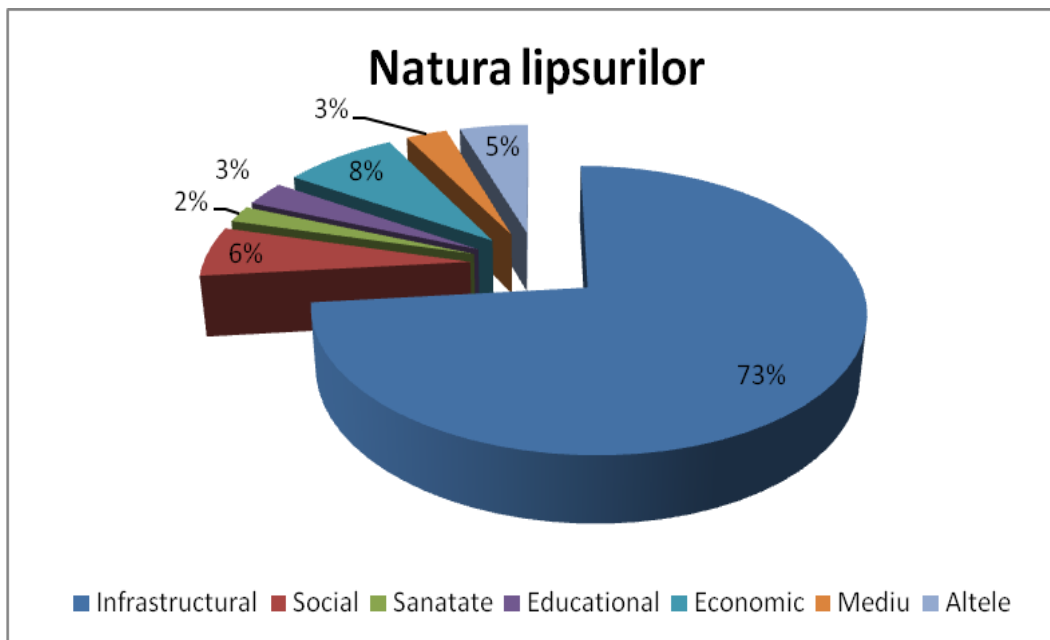

Concluzie: 72% dintre răspunsurile libere reprezintă acel procent, în care respondenții au afirmat că sunt mândri de realizări infrastructurale (asfaltare, șanțuri, trotuare, podete), 8% dintre răspunsurile libere reprezintă acel procent în care respondenții au afirmat că sunt mândri de realizări sociale (restaurarea casei culturale, restaurarea clădirilor), 2% se mândresc de realizări de mediu (plantare flori), 11% nu se mândresc cu nimic, 6% nu cunosc realizări, iar 1% se mândresc cu decorarea satului.

2. În opinia dvs. care sunt lipsurile localității/comunei?

Pe baza răspunsurilor libere primite la întrebarea *În opinia dvs. care sunt lipsurile localității/comunei?* de la 63 de persoane chestionate s-au primit 103 răspunsuri în total, având o singură opțiune bifată, ori mai multe opțiuni bifate.

Într-o proporție de 73% se consideră deficiențele infrastructurale ca lipsuri ale localității/ comunei, în proporție de 8% deficiențele economice, în proporție de 6% deficiențele de natură socială, în proporție de 3% deficiențele de natură educațională, în proporție de 3% deficiențele de mediu, în proporție de 2% deficiențele de natură socială, iar în proporție de 5% nu au oferit răspunsuri concrete cu privire la lipsurile cu care se confruntă comuna Săcel.

Concluzie: Deși într-o proporție foarte mare, reprezentând 72% se consideră realizările infrastructurale acele lucruri de care se pot mândri respondenți (conform întrebarea nr.1), referitor la lipsurile comunității se consideră deficiențele infrastructurale în proporție de 73%.

La întrebarea *În opinia dvs. care sunt lipsurile localității/comunei?* de la cele 63 de persoane chestionate s-au primit 103 răspunsuri concrete în total, având o singură opțiune bifată, ori cu multiple răspunsuri.

În proporție de 73% se consideră lipsuri legate de infrastructură precum asfaltare, acoperirea cu semnal de telefonie mobilă și viteza de internet, canalizare, trotuare, iluminat, linii și stații de autobuz locuri de joacă pentru copii, șanțuri, poduri, drumuri forestiere, bănci în sat.

În proporție de 6% se consideră lipsurile de natură socială precum renovare case, case noi, activități pentru vârstnici și copii, renovarea căminului cultural.

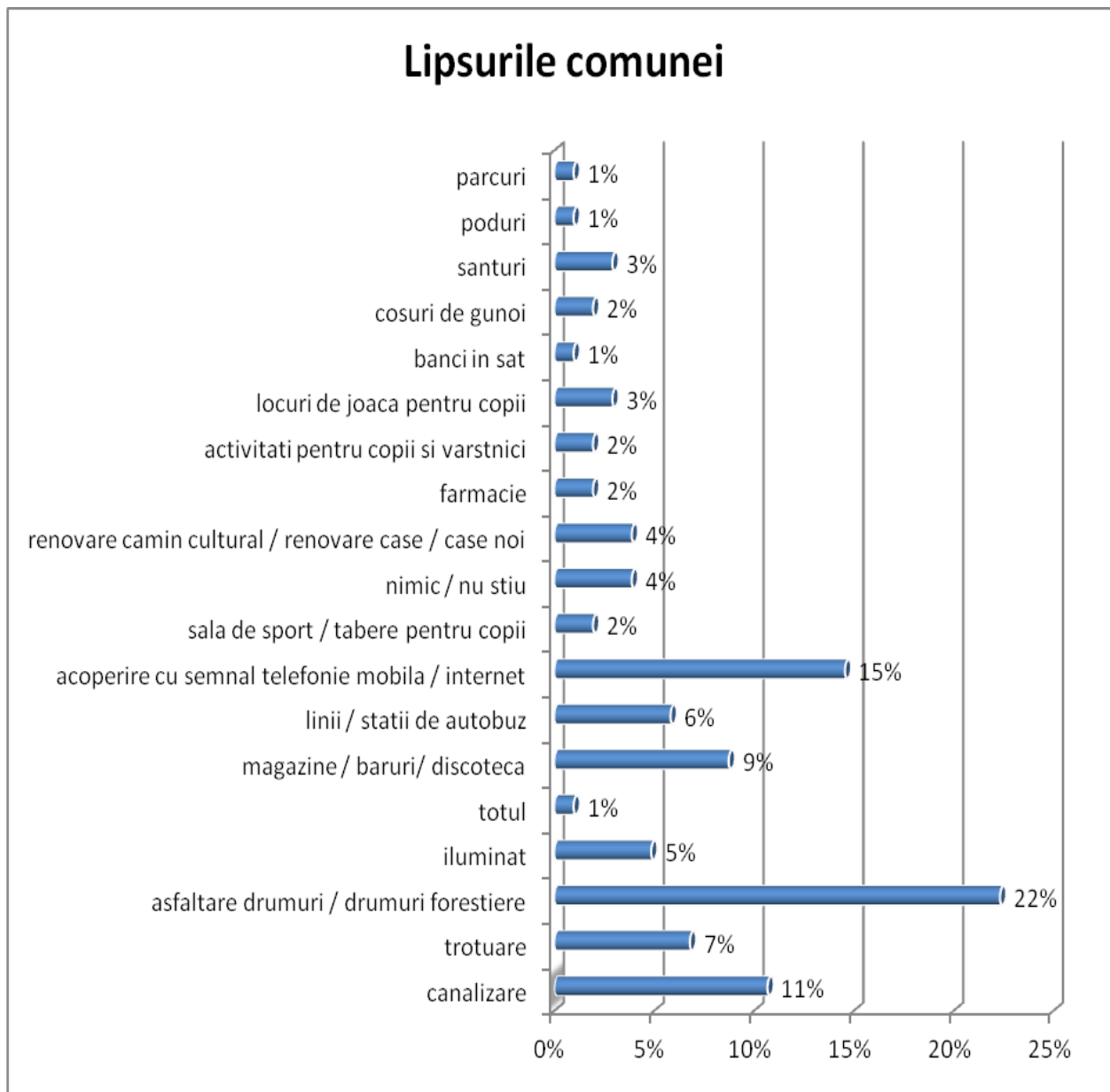
În proporție de 8% se consideră lipsurile de natură economică precum, magazine, baruri și discoteci.

Lipsuri la nivelul domeniului sănătății, în proporție de 2% se consideră farmaciile.

În proporție de 3% se consideră lipsurile de natură educațională precum sală de sport și tabere pentru copii.

În proporție de 3% se consideră lipsurile de mediu precum parcuri și coșuri de gunoi.

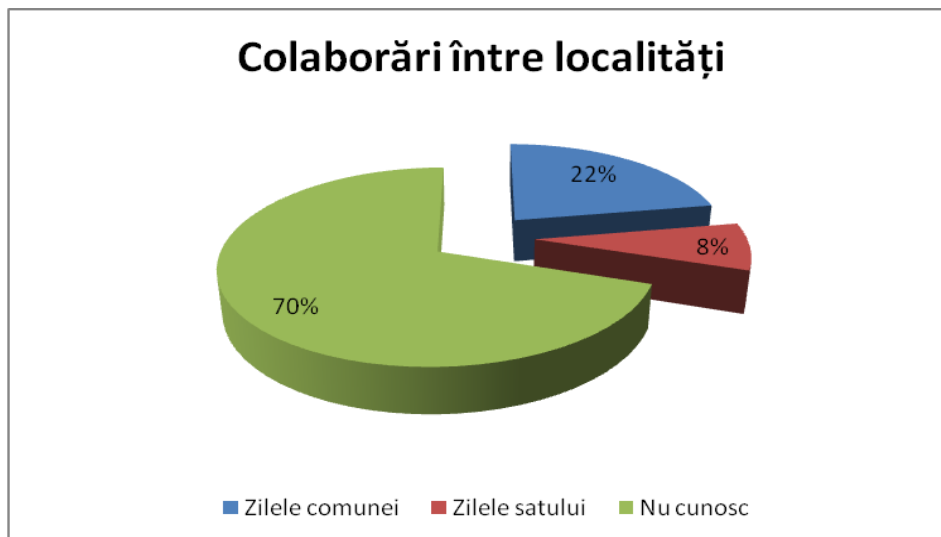
În proporție de 5 %, respondenții nu știu ce lipsuri are localitatea/comuna, consideră că nu lipsește nimic sau lipsește tot.

Concluzie: cele mai multe răspunsuri, reprezentând o proporție de 73% (75 de răspunsuri concrete), s-au primit privind lipsurile de infrastructură, iar 8% pentru lipsuri de natură economică (9 răspunsuri concrete). În opinia respondenților, la nivelul comunei Săcel, principalele lipsuri cu care se confruntă comuna sunt la nivelul infrastructurii.

3.Ce fel de colaborări cunoașteți între localitățile adiacente/vecine?

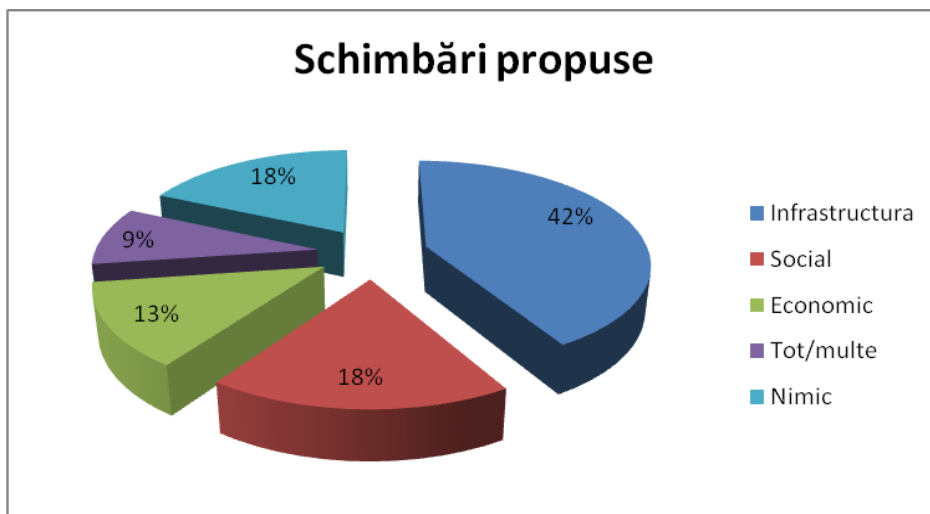
Dintre cele 63 de persoane chestionate și care au răspuns la întrebare, într-o proporție de 70% nu cunosc colaborări între localități, 28% a menționat organizarea zilelor comunei/satului, ca formă de colaborare între localitățile adiacente/vecine.

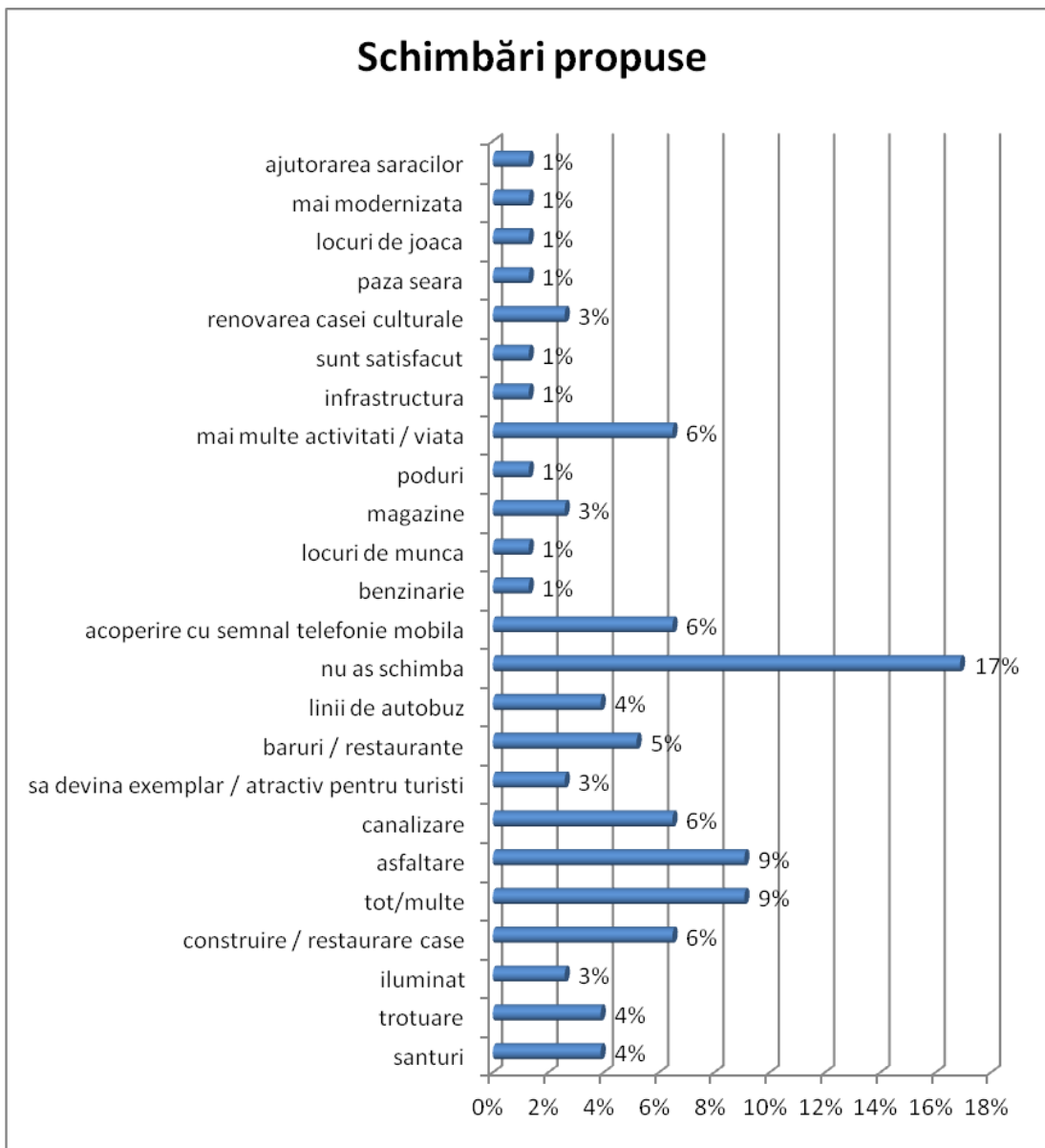
Concluzie: Majoritatea persoanelor chestionate, în procent de 70% nu cunosc nici o formă de colaborare între localitățile adiacente/vecine.

4. Dacă ați avea posibilitate, ce ați schimba în localitate/comună?

Dintre cei 63 de respondenți, majoritatea respondenților în proporție de 42% consideră că ar aduce schimbări infrastructurale, 18% ar aduce schimbări de natură socială, 13% ar aduce schimbări de natură economică, 18% nu ar schimba nimic, iar 9% ar schimba multe sau tot.

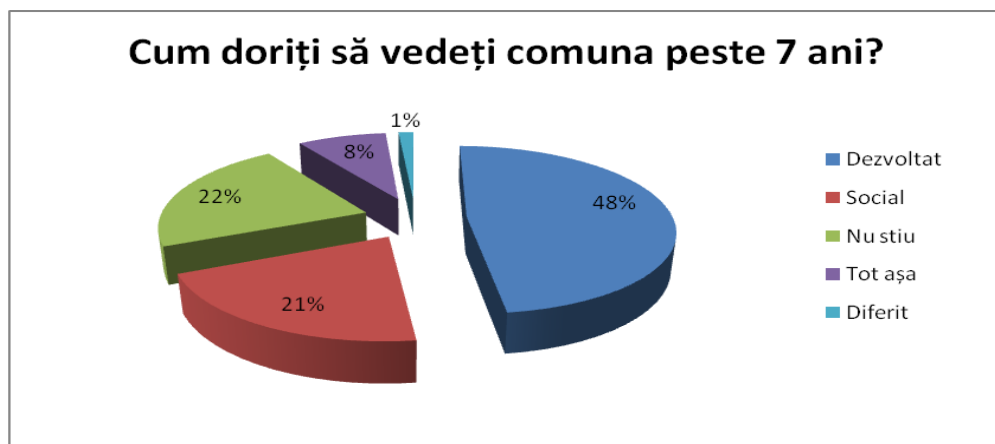
Schimbările infrastructurale vizează șanțuri, trotuare, iluminat, asfaltare, canalizare, transportul public, acoperire cu semnal de telefonie mobilă, poduri, aspecte economice vizează crearea de locuri de muncă, baruri, restaurante, benzinărie, magazine, din punct de vedere social se propune restaurarea caselor, a casei de cultură, organizarea de activități, pază pe timpul nopții, ajutorarea săracilor s-ar aduce schimbări pentru ca localitatea/ comuna să devină atractivă pentru turiști.

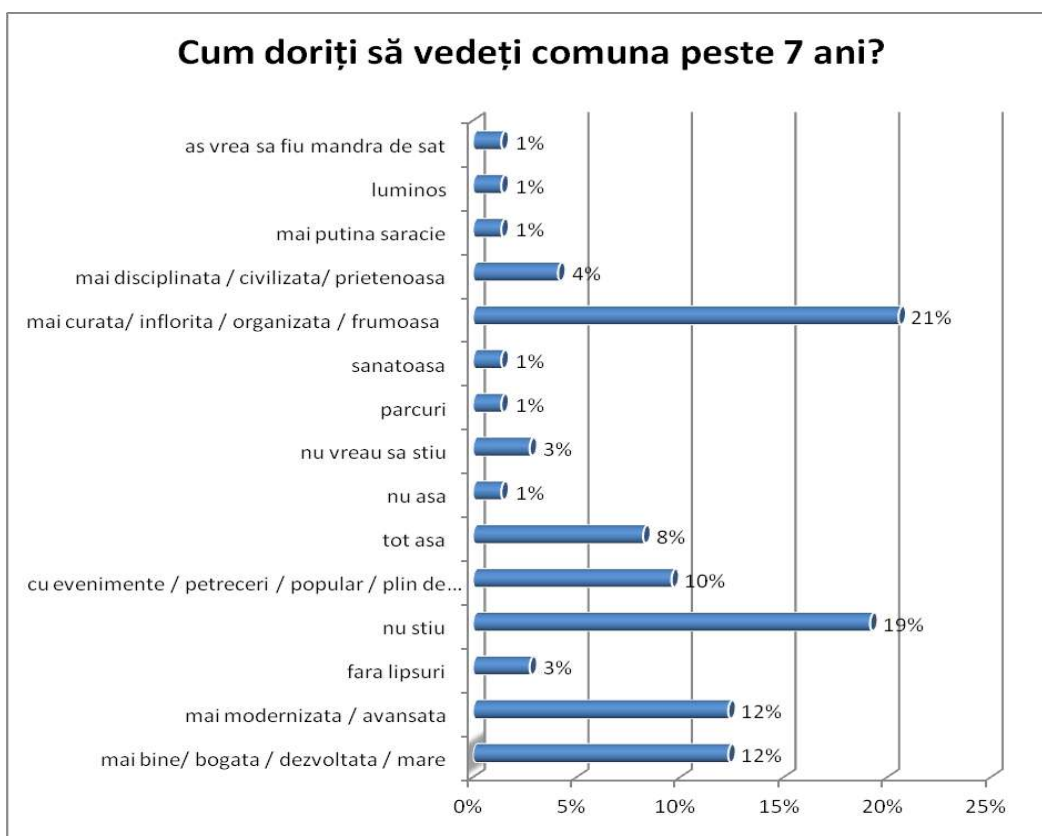
Concluzie: Din totalul respondenților, 83% ar efectua schimbări la nivelul comunei. Dintre aceștia, 42% ar efectua schimbări la nivelul infrastructurii. La nivelul comunei Săcel, infrastructura constituie principalul element pentru a căruia îmbunătățire este necesară efectuarea schimbărilor și implicit a investițiilor.

5. Cum doriți să vă vedeți comuna peste 7 ani?

Dintre cei 63 de respondenți, 48% (35 persoane) ar dori să vadă comuna mai dezvoltată, 21% (15 persoane) ar dori ca în comună să fie mai multe evenimente care să anime membrii comunității, să îmbunătățească situația actuală, 22% (16 persoane) nu știu cum ar dori să arate comuna peste 7 ani, 8% (6 persoane) ar dori să rămână la fel comuna, iar 1% (1 persoană) ar dori să fie diferită comuna peste 7 ani față de cum e acum.

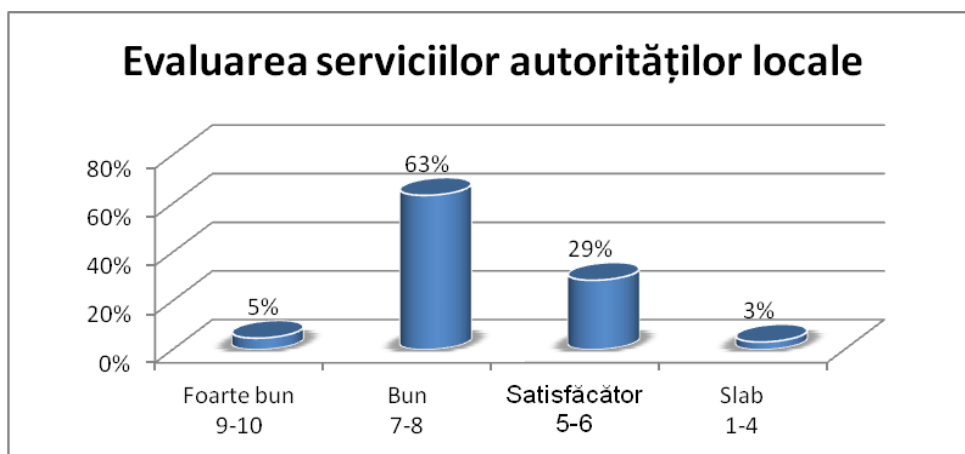
Dintre cei 63 de respondenți, 21% (15 persoane) ar dori să vadă comuna mai curată, înflorită, organizată și frumoasă, 19% (14 persoane) nu au o imagine foarte clară asupra viitorului comunei peste 7 ani, 12% (9 persoane) ar dori să fie mai dezvoltată, mai bogată, mai bine, mai mare, 12% (9 persoane) ar dori să fie mai modernizată, mai avansată, 10% (7 persoane) ar dori să fie cu evenimente, petreceri, plin de viață, 8% (6 persoane) ar dori să rămână așa cum este acum, iar 18% au oferit răspunsuri precum fără lipsuri, diferit, civilizat, cu mai puțină sărăcie.

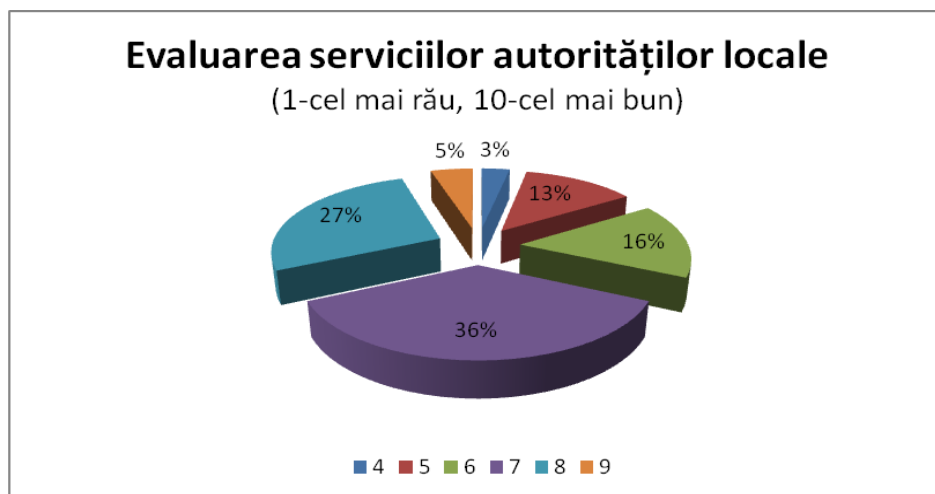
Concluzie: Majoritatea respondenților, însemnând 35% ar dori ca această comuna să fie mai curată, mai organizată și mai frumoasă peste 7 ani, iar 19% nu știu cu ar dori să arate comuna peste 7 ani.

6. Pe o scală de la 1-10 cum evaluați serviciile autorităților locale?

Dintre 63 de respondenți, majoritatea au evaluat serviciile autorităților locale ca fiind bun, acordând punctaj între 7-8 în proporție de 63% (40 persoane), 5% (3 persoane) au acordat punctaj între 9-10 evaluând serviciile autorităților publice ca fiind foarte bune, 29% (18 persoane) au evaluat serviciile ca fiind satisfăcătoare acordând punctaj între 5-6, iar 3% (2 persoane) au acordat punctaje între 1-4 evaluând serviciile ca fiind slabe.

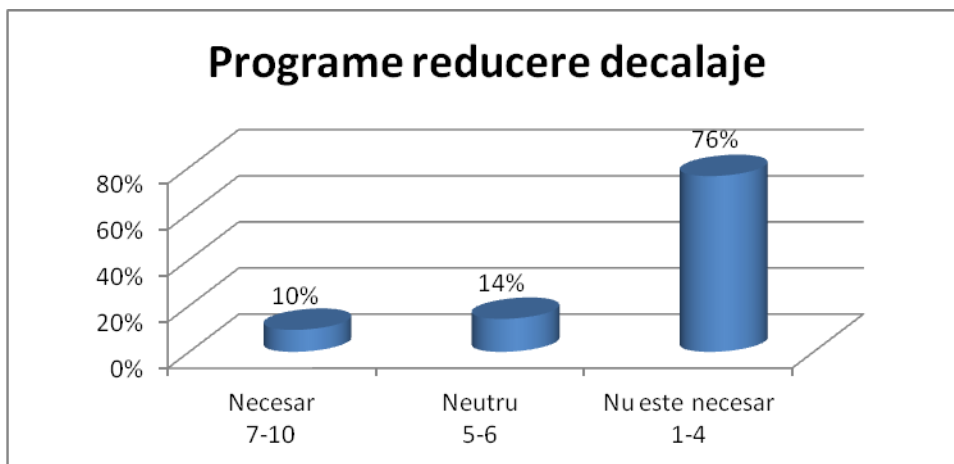
Pe o scală de la 1-10, unde 1 înseamnă cel mai rău, iar 10 cel mai bun, dintre 63 de persoane, într-o proporție de 36% (23 persoane) au evaluat serviciile autorității locale cu un punctaj de 7, 27% (17 persoane) au evaluat serviciile autorității locale cu un punctaj de 8, 16% (10 persoane) au evaluat serviciile autorității locale cu un punctaj de 6, 13% (8 persoane) au evaluat serviciile autorității locale cu un punctaj de 5, 5% (3 persoane) au evaluat serviciile autorității locale cu un punctaj de 9, iar 3% (2 persoane) au evaluat serviciile autorității locale cu un punctaj de 4.

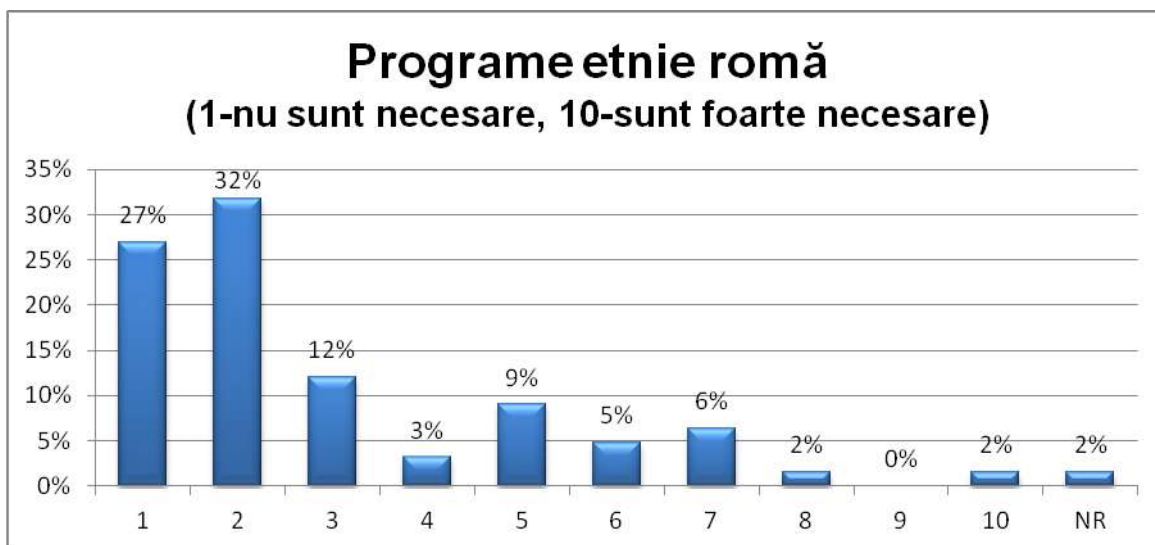
Concluzie: Evaluarea serviciilor autorității locale a primit în cea mai mare proporție un punctaj între 7-9 cu o proporție de 68%, și punctaj între 4-6 cu o proporție de 32%.

7. Pe o scală de la 1-10 cât de mult credeți că este necesar organizarea programelor care vizează reducerea decalajelor în rândul persoanelor de etnie romă?

Dintre 63 de respondenți, 76% (48 persoane) consideră că nu este necesară organizarea programelor care vizează reducerea decalajelor în rândul persoanelor de etnie romă, 14% (9 persoane) sunt neutri în această privință, iar 10% (6 persoane) consideră că organizarea de astfel de programe este necesară.

Pe o scală de la 1-10, unde 1 înseamnă nu este necesar, iar 10 este foarte necesar, dintre 63 de persoane, într-o proporție de 32% (20 persoane) consideră că nu este necesar și au evaluat necesitatea organizării programelor care vizează reducerea decalajelor în rândul persoanelor de etnie romă cu un punctaj de 1, iar 2% (1 persoană) consideră că este foarte necesar. 2% (1 persoană) nu au răspuns.

Concluzie: 59% dintre respondenți au acordat punctaj între 1-2 considerând că nu este necesară organizarea programelor care vizează reducerea decalajelor în rândul persoanelor de etnie romă.

CONCLUZII

Cele mai multe persoane care au fost chestionate reprezintă locuitorii din satul Șoimușu Mic cu un procent de 38% din total respondenți.

Majoritatea respondenților reprezintă persoane cu ocupație și pensionari, în proporție de 75 %, iar în proporție de 25% persoane fără ocupație, casnice, persoane în concediu de maternitate, elevi, studenți, respectiv persoane care nu au răspuns.

În funcție de sexe, respondenți se împart aproape în egală măsură, diferența dintre respondenți de sex feminin majoritari (52%) și sex masculin (48%) fiind de doar 4 puncte procentuale.

Cel mai mare procentaj privind vârsta respondenților o reprezintă cea între 36-45 ani în proporție de 32% și 46-65 ani în proporție de 24%, în timp ce cel mai mic procentaj privind respondenții o reprezintă cea între 26-35 ani în proporție de 11%.

Majoritatea persoanelor au considerat realizările infrastructurale acele realizări de care se pot mândri, însemnând o proporție de 72%.

72% dintre răspunsurile libere reprezintă acel procent, în care respondenții au afirmat că sunt mândri de realizări infrastructurale (asfaltare, șanțuri, trotuare, podețe), 8% dintre răspunsurile libere reprezintă acel procent în care respondenții au afirmat că sunt mândri de realizări sociale (restaurarea casei culturale, restaurarea clădirilor), 2% de mândresc de realizări de mediu (plantare flori), 11% nu se mândresc cu nimic, 6% nu cunosc realizări, iar 1% se mândresc cu decorarea satului.

Deși într-o proporție foarte mare, reprezentând 72% se consideră realizările infrastructurale acele lucruri de care se pot mândri respondenți (conform întrebarea nr.1) , referitor la lipsurile comunității se consideră deficiențele infrastructurale în proporție de 73%.

Cele mai multe răspunsuri, reprezentând o proporție de 73% (75 de răspunsuri concrete), s-au primit privind lipsurile de infrastructură, iar 8% pentru lipsuri de natură economică (9 răspunsuri concrete).

Majoritatea persoanelor chestionate, în procent de 70% nu au informații cu privire la colaborări între localitățile adiacente/vecine.

Majoritatea respondenților, reprezentând 40% s-ar ocupa de infrastructură, iar pe de altă parte 17% nu ar schimba nimic.

Majoritatea respondenților, însemnând 35% ar dori ca această comuna să fie mai curată, mai organizată și mai frumoasă peste 7 ani, iar 19% nu știu cum ar dori să arate comuna peste 7 ani.

Evaluarea serviciilor autorității locale a primit în cea mai mare proporție un punctaj între 7-9 cu o proporție de 68%, și punctaj între 4-6 cu o proporție de 32%.

59% dintre respondenți au acordat punctaj între 1-2 considerând că nu este necesară organizarea programelor care vizează reducerea decalajelor în rândul persoanelor de etnie romă.

5.2. ANALIZA SWOT

5.2.1. Analiza SWOT al comunei Săcel din perspectiva așezării geografice

AȘEZARE GEOGRAFICĂ, ACCESIBILITATE

PUNCTE TARI

- Amplasată pe relief deluros, cu văi înguste, altitudini cuprinse între 400 – 704 m deasupra nivelului Mării Negre
- Situată între văile săpate de Târnavă Mică și Târnavă Mare, la limita zonei deluroase a Târnavelor
- Terenuri agricole, pășuni, fânețe și păduri
- Accesibilitatea comunei este asigurată pe cale rutieră de:
 - drumul național secundar DN13C: face legătura între Vânători, Mureș (DN13) și Morăreni, Harghita (DN13A)
 - drumul județean DJ134A face legătura între Săcel - Șoimușu Mic – Cristuru Secuiesc
- Accesibilitatea asigurată cu transport public:
 - autobuz pe ruta Sighișoara – Săcel
- Potențial turistic datorită așezării geografice (piste de biciclete)
- Climă potrivită

PUNCTE SLABE

- Sistem de transport public deficitar
- Lipsă serviciu de transport public local între satele arondate comunei sau orașele apropiate
- Dificultate în deplasare între localități

OPORTUNITĂȚI

- Existența fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene dedicate dezvoltării zonelor rurale
- Măsuri de creștere a capacității de tranzitare a albiei minore prin lucrări locale de decolmatare și reprofilare a albiei

AMENINȚĂRI

- Insuficiente rute de autobuz între satele arondate comunei și orașele limitrofe
- Inundații cauzate de ploile torențiale
- Seceta pe parcursul verii afectează populația, din cauza debitelor reduse ale izvoarelor

- Zonă expusă pericolului de producere de inundații (pe cursuri de apă/pe torenți) ⁹

5.2.2. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva capitalului uman

CAPITALUL UMAN

PUNCTE TARI

- Populație eterogenă sub aspect etnic¹⁰
- Diversitate confesională¹¹
- Raport echilibrat al populației structurate în funcție de sexe
- Proporție semnificativă a cetățenilor cu studii medii
- Existența forței de muncă
- Sold migratoriu nul - numărul plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul comunei a fost egal cu numărul sosirilor cu domiciliul pe teritoriul comunei
- Comunitate sătească închisă/ apropiată
- Spirit de comunitate
- A scăzut numărul beneficiarilor de ajutor social

PUNCTE SLABE

- Număr ridicat al populației inactive
- Localnicii „de weekend” nu sunt membri activi ai comunității
- Lipsa activităților și oportunităților pentru atragerea și menținerea tinerilor și localnicilor în comună
- Nu există cerere sau inițiativă din partea membrilor comunității pentru organizarea unor activități
- Mulți rezidenți au plecat în străinătate sau în zone din apropiere

OPORTUNITĂȚI

- Organizare de cursuri de formare profesională pentru grupurile vulnerabile (persoane cu dizabilități, populația de etnie rromă) șomeri, tineri și femei și persoane de peste 50 de ani din comună
- Existența programelor de finanțare pentru

AMENINȚĂRI

- Numărul copiilor se află în scădere
- Spor natural negativ
- Creșterea ratei mortalității
- Nivel crescut de dependență demografică față de raportul național și județean

⁹ Conform legii 575/2001, comuna Săcel este clasificată ca zonă cu potențial ridicat de producere a inundațiilor

¹⁰ Conform datelor finale ale recensământului din 2011, majoritatea populației comunei Săcel, aparține etniei maghiare, celelalte etnii existente pe teritoriul comunei sunt română, romă și alte etnii neprecizate

¹¹ Din punct de vedere al apartenenței religioase, principalele religii care predomină pe teritoriul comunei sunt: ortodoxă, unitariană, reformata, greco-catolică, romano-catolică, penticostală și alte religii neprecizate

stimularea migrației tinerilor către mediul rural

- Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, inclusiv stimularea gradului de ocupare
- Acordarea subvențiilor pentru stimularea și susținerea natalității
- Comuna devine atractivă ceea ce poate contribui pe termen lung la creșterea numărului de locuitori
- Achiziție și renovare de locuințe de către primărie și închirierea acestora pentru tineri

(numărul persoanelor de vârstă inactivă care revin, în medie, la 100 persoane de vârstă activă)

- Creșterea ratei mortalității
- Tendința de îmbătrânire a populației

5.2.3. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului economic

ECONOMIE, AGRICULTURĂ, ZOOTEHNIE, TURISM

PUNCTE TARI

- Suprafață agricolă de 6.992,8 ha
- Existența terenurilor agricole propice culturilor de cereale (porumb, leguminoase pentru nutreț, grâu și secară)
- Potențial ridicat pentru promovarea agriculturii și zootehniei ecologice
- Creșterea animalelor este practică
- Laptele este colectat de firme de lactate
- Investiții în utilaje pentru asigurarea calității laptelui conform cerințelor procesatorilor
- Comuna dispune de echipamente și utilaje agricole destinate amenajării și întreținerii culturilor agricole și recoltării

PUNCTE SLABE

- Lipsa produselor specifice locale
- Lipsa unui spațiu amenajat (ex. bucătărie comunitară) pentru producerea și valorificarea produselor locale
- Singura direcție de dezvoltare este agricultura (în special produse cerealiere)
- Lipsa de cunoștințe la nivel local privind posibilitățile de finanțare în zona montană
- Agricultura și creșterea animalelor prezintă evoluții descendente
- Interes scăzut al tinerilor pentru agricultură și creșterea animalelor
- Lipsa asociației (producători, crescători de animale) sau composesorate

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

producției

- Zonă montană
- Climă potrivită pentru pomicultură, agricultură sau creșterea animalelor;
- Heleșteul aflat în apropierea comunei
- Organizarea festivalului cultural și ecvestru
- Organizarea de concursuri ecvestre
- Resurse umane locale angajate la nivel local
- Ca urmare a reabilitării drumului, a crescut cererea pentru imobiliare în comună
- Comună cu sate autentice, care își păstrează identitatea - dezvoltarea trebuie să acorde o atenție constantă menținerii autenticității

- Micile exploatații agricole nu pot trăi doar din agricultură, fiind necesare surse alternative de venituri pentru a supraviețui
- Terenurile nu sunt intabulate în două sate din comună
- Străzile din comună intabulate parțial
- Lipsă promovare și dezvoltare a potențialului turistic
- Lipsă trasee turistice și trasee pentru ciclism
- Insuficiente unități comerciale locale
- Insuficiente locuri de muncă în comună
- Lipsă locuri de muncă atractive la nivel local pentru menținerea/ atragerea localnicilor
- Lipsa serviciilor agroturistice (locuri de cazare, pensiuni agroturistice)
- Necesitate dezvoltare trasee turistice, turism rural, case culturale
- Lipsă infrastructura tehnico-edilitară
- Lipsă punct belvedere
- Lipsă unei strategii de marketing pentru promovarea obiectivelor locale

OPORTUNITĂȚI

- Existența unor reglementări care permit asocierea între deținătorii exploatațiilor agricole în scopul obținerii subvențiilor
- Asocieri pentru producerea și comercializarea produselor agricole și zootehnice
- Existența posibilităților de finanțare pentru sprijinirea afacerilor, tinerilor antreprenori și a tinerilor fermieri

AMENINȚĂRI

- Frecvente modificări ale legislației în domeniul fiscal
- Criterii restrictive pentru accesarea fondurilor nerambursabile
- Fenomene hidrice și climatice de risc (furtuni, secetă etc) care pot afecta culturile
- Concurența neloială a importatorilor de produse agrozootehnice

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

- Existența fondurilor pentru înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole
- Posibilități de accesare a fondurilor nerambursabile destinate zonei montane
- Identificarea și promovarea unor oportunități pentru atragerea și menținerea tinerilor în comună (centru de meșteșuguri, tabere, dezvoltarea pomiculturii)
- Revitalizarea meșteșugurilor prin programe de formare organizate în colaborare cu universități de profil
- Organizarea evenimentelor de informare și a cursurilor de formare profesională în domeniul antreprenorialului
- Intabularea terenurilor agricole pe fonduri europene etapa a III-a prin ANCPI - Cadastru General
- Fauna sălbatică un potențial pentru atragerea turiștilor
- Săpături arheologice în zona "Várhegy", unde în trecut era o fortificație, care e cunoscută de localnici cu denumirea "Törökvár" (Cetatea turcă), cetatea pașei Doman, descoperirile arheologice ar putea contribui la revitalizarea turismului
- Amenajarea unui muzeu local ca urmare a săpăturilor arheologice
- Lansarea și promovarea unui brand cu specific local pentru crearea oportunităților de dezvoltare a potențialului turistic a zonei (produse turistice, produse gastronomice locale realizate de membrii comunității)
- Înființarea și amenajarea unei bucătării comunitare pentru prepararea și valorificarea produselor locale
- Apariția unor evenimente economice sau politice care afectează posibilitatea accesării unor fonduri europene comunitare
- Concurența produselor de substituție
- Lipsa unor politici clare și ferme cu privire la gestionarea deșeurilor animale și vegetale
- Fauna sălbatică
- Proprietarii terenurilor neintabulate nu pot beneficia de fonduri nerambursabile
- Mobilitatea forței de muncă spre mediul urban (Cristuru Secuiesc, Sighișoara)
- Manifestarea fenomenului de îmbătrânire demografică
- Intensificarea disparităților dintre zonele rurale și urbane din perspectiva calității vieții

5.2.4. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva infrastructurii

INFRASTRUCTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Proiecte de reabilitare a infrastructurii rutiere comunale realizate • Reabilitare șanțuri, trotuare și podețe • Proiect în derulare ce vizează realizarea rețelei de alimentare cu apă • Rețea bună de drumuri • Reabilitarea drumului de legătură către Cristuru Secuiesc • PUG în curs de realizare • Proiect canalizare și stație de epurare deus la CNI spre finanțare • Proiect extindere drum local • Zonă liniștită în care comunitatea trăiește în siguranță 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura rutieră și pietonală deficitară și necorespunzătoare în și între sate • Lipsă sistem canalizare și stație de epurare a apelor uzate • Iluminat public deficitar care necesită modernizare • Lipsa rețea alimentare cu apă • Infrastructură deficitară pentru rețele de telefonie mobilă și internet • Drumuri agricole neîntreținute și nemodernizate • Stații de autobuz neamenajate • Transport în comun doar în direcția Sighișoara • Lipsă locuri de joacă • Lipsă locuri de recreere amenajate • Lipsa infrastructurii destinată transportului nemotorizat (biciclete) • Necesitate reabilitare drumuri forestiere • Necesitate reabilitare case și construire case noi • Necesitatea creșterii eficienței energetice în clădiri publice • Necesitate asigurare pază pe timpul nopții
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare pentru modernizarea căilor rurale, 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția unor evenimente economice, politice care afectează

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

extinderea rețelei de utilități publice	posibilitatea accesării unor fonduri europene, comunitare
<ul style="list-style-type: none">• Program de finanțare pentru modernizarea infrastructurii de acces agricol• Program de finanțare pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice• Reabilitarea drumului ce leagă județul Mureș de județul Harghita• Preluarea drumurilor din fondul forestier ca drum comunal	<ul style="list-style-type: none">• Exploatarea forestieră deteriorează drumurile agricole și forestiere• Intemperii deteriorează drumurile agricole

5.2.5. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului sănătății

SERVICII DE SĂNĂTATE

PUNCTE TARI

- Puncte de lucru medicină de familie funcționale în Săcel și Șoimușu Mic
- Existența a 2 medici de familie la nivelul comunei,
- 1 medic de familie folosește punctele de lucru locale
- Existența pe teritoriul comunei a unui cabinet veterinar
- Existența unui veterinar la nivelul comunei

PUNCTE SLABE

- Cabinete medicale nefolosite (Vidacut, Șoimușu Mare)
- Un medic de familie nu se deplasează în comună, astfel localnicii trebuie să se deplaseze la punctul de lucru din Eliseni, județul Harghita
- Lipsă cabinet stomatologic
- Lipsă farmacii în comună
- Distanță relativ mare între satele arondate comunei și serviciile medicale de urgență sau de specialitate existente în orașele limitrofe Cristuru Secuiesc, județul Harghita, situat la 18 km, Sighișoara, județul Mureș, situat la 20 km sau Odorheiu Secuiesc, județul Harghita, situat la 44 km față de comuna Săcel)
- Lipsa unui centru de sănătate
- Lipsa serviciilor medicale de laborator și

a serviciilor medicale specializate

- Lipsa serviciului de asistență medicală comunitară
- Lipsă programe de educare a populației cu privire la o viață sănătoasă

OPORTUNITĂȚI

- Oportunități de finanțare pentru implementarea serviciilor de asistență medicală comunitară
- Existența pe piața muncii a personalului cu pregătire în domeniul medical
- Diversificarea ofertei de sănătate prin favorizarea unor entități private
- Înființarea unui centru de sănătate la care localnicii pot avea acces zilnic

AMENINȚĂRI

- Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populației
- Acces dificil la serviciile medicului de familie din Eliseni, județul Harghita, care nu se deplasează în comuna Săcel pentru a presta servicii medicale la nivel local

5.2.6. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului educației

EDUCAȚIE

PUNCTE TARI

- Infrastructura educațională la nivelul comunei e formată din învățământ preșcolar, primar și gimnazial
- Elevi au posibilitatea de a frecventa școala la nivel local
- Predare în limba română și maghiară
- Proiect de construire a unei baze sportive multifuncționale în curs de derulare
- Două mijloace de transport puse la dispoziția elevilor ciclului gimnazial

PUNCTE SLABE

- Lipsă sală de sport
- Insuficiente tabere tematice pentru copii
- Lipsa activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală
- Resurse financiare insuficiente pentru plata activităților educative extra curriculare
- Lipsa unor creșe pe teritoriul comunei
- Necesitatea creșterii eficienței energetice a clădirilor școlilor

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

- Cadre didactice calificate
- Organizarea de tabere de vară pentru elevi
- Lipsă unităților de învățământ profesional de pe teritoriul comunei
- Lipsa formelor de învățământ cu profil agricol
- Lipsa unor programe alternative în vederea prevenirii riscului de părăsire timpurie a școlii
- Lipsă echipare cu dispozitive digitale moderne al grădinițelor și școlilor

OPORTUNITĂȚI

- Existența unor programe de finanțare a investițiilor în infrastructura educațională
- Existența unor programe de finanțare pentru îmbunătățirea competențelor personalului didactic
- Existența unor programe de finanțare pentru furnizare de servicii de educare și dezvoltare timpurie
- Organizarea cursurilor de formare profesională pentru tinerii din comună
- Implementarea unor programe pentru prevenirea abandonului școlar și revenirea în sistemul educațional al persoanelor care au părăsit sistemul educațional
- Existența programelor de finanțare pe plan social
- Dotarea unei școli de instruire pentru instructori de echitație
- Program de finanțare pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

AMENINȚĂRI

- Intensificarea fenomenului de părăsire timpurie a sistemului de învățământ
- Tendința de a alege școlile din orașul/ municipiul apropiat în detrimentul școlii de la nivel local, contribuie la scăderea numărului elevilor
- Natalitate scăzută,
- Scăderea numărului de elevi, va afecta învățământul la nivel local pe termen lung
- Interesul scăzut al personalului didactic pentru unitățile de învățământ din mediul rural
- Comasarea claselor afectează calitatea învățământului

5.2.7. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva serviciilor sociale

SERVICII SOCIALE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Existența serviciului de îngrijire medicală și asistență socială în comună (Caritas Alba Iulia) • Membrii comunității beneficiază zilnic de serviciile oferite de Caritas • UAT oferă serviciu social (2 persoane în cadrul serviciului social) • Implicarea unităților de cult în viața socială 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsă activități pentru vârstnici • Lipsă activități pentru copii • Insuficient sprijin pentru grupurile defavorizate • Lipsă anchetă socială, identificare nevoi reale locale • Lipsa unui centru de zi pentru persoane vârstnice • Lipsa unui centru multifuncțional care ar putea fi utilizat de către ONG-urile care activează în domeniul social • Lipsa unui centru de plasament pentru copii
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor programe de finanțare pentru furnizarea serviciilor sociale • Existența posibilităților de finanțare pentru integrarea persoanelor de etnie romă în comunitate • Existența unor programe de finanțare pentru sprijinirea ONG-urilor care activează în sfera socială • Posibilități de finanțare care pot fi accesate în vederea dezvoltării programelor de protecție socială a grupurilor vulnerabile • Înființare centru de plasament pentru copii 	<ul style="list-style-type: none"> • Salarii scăzute pentru personalul din sectorul social • Intensificarea gradului de dependență în rândul populației

5.2.8. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva domeniului cultural (cultură, recreere, sport)

CULTURĂ, RECREERE, SPORT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare căminului cultural • Organizare evenimente locale: baluri tradiționale, manifestații tematice, sărbători religioase, festival de echitație și cultură • Organizare evenimente sportive: meciuri de fotbal locale, tabere de echitație. • Existența a două asociații sportive: fotbal de seniori, echitație • Proiect de construire a unei baze sportive multifuncționale în curs de derulare • Biblioteca Comunală Săcel 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa spațiilor verzi care ar putea fi utilizate ca zonă de relaxare/promenadă • Lipsă zone de agrement • Insuficientă promovare a valorilor locale și patrimoniului cultural local • Lipsă măsuri pentru valorificarea patrimoniului cultural și natural local • Grad scăzut de practicare a meșteșugurilor specifice comunei • Spațiile destinate practicării sportului necesită amenajare • Lipsă sală de sport și facilități sportive în fiecare localitate din comună • Insuficiente evenimente culturale, sportive • Insuficiente programe culturale, de tineret, sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă • Lipsă servicii turistice suplimentare dezvoltate pe baza resurselor existente
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilități de finanțare pentru organizarea de programe culturale, de tineret, sportive etc. • Organizarea unor competiții sportive • Existența posibilităților de finanțare pentru restaurarea, revitalizarea și consolidarea antreprenorialului cultural 	<ul style="list-style-type: none"> • Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale • Reducerea preocupărilor populației pentru cultură • Migrarea tinerilor spre mediul urban și străinătate

- Programe de finanțare dedicate finanțării proiectelor pentru promovarea valorilor culturale ale populației de etnie rromă
- Posibilități de finanțare pentru construcția de săli și complexe sportive

5.2.9. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva protecției mediului

PROTECȚIA MEDIULUI

PUNCTE TARI

- Serviciile de salubritate sunt conduse de o firmă licențiată care ridică deșeurile menajere din gospodării
- Calitatea apei în fântânile publice este analizată periodic, prin transmiterea de probe către DSP
- Flora și fauna diversificată
- Fond forestier bogat
- Pășuni și fânețe extinse
- Izvoare termale

PUNCTE SLABE

- Insuficiente coșuri de gunoi în spațiile publice
- Lipsa colectării selective a deșeurilor menajere
- Infiltrații poluante cauzate de eliminarea apei uzate din gospodării direct la sol
- Evacuarea gunoiului de grajd direct la sol
- Lipsa platforma comunală sau platforme individuale pentru gunoiul de grajd

OPORTUNITĂȚI

- Existența posibilităților de finanțare pentru reconversia și refuncționalizarea terenurilor degradate

AMENINȚĂRI

- Pătrunderea animalelor sălbatice în zona populată și crearea pagubelor materiale
- Condițiile meteorologice nefavorabile pot provoca inundații și alunecări de teren

5.2.10. Analiza SWOT a comunei Săcel din perspectiva cooperării între localități

COOPERARE ÎNTRE LOCALITĂȚI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Înfrățire cu parteneri din străinătate: Gyöngyössolymos (Ungaria), Slováksolymos (Slovacia), Rátalmás (Ungaria) • Comuna face parte din parteneriatul Asociația Grup de Acțiune Locală Homorod – Rika - Târnava 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa parteneriatelor cu localități din alte județe ale țării
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitate de dezvoltare de relații de înfrățire, de cooperare cu alte localități europene • Existența programelor de finanțare care sprijină dezvoltarea relațiilor între orașele înfrățite, dezvoltarea de noi parteneriate 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția conflictelor la nivel internațional care pot genera dificultăți în încheierea parteneriatelor între localități de la nivel european

5.3. IDENTIFICAREA PROBLEMELOR LOCALE ȘI ANALIZA RELAȚIILOR DINTRE CAUZE ȘI PROBLEME

Problemele identificate atât în cadrul colectării informațiilor prin intermediul chestionarelor respectiv în cadrul organizării focus-grupului, alături de problemele rezultate în urma analizării punctelor slabe și amenințărilor asupra comunei, identificate în cadrul analizei SWOT, alcătuiesc arborele problemelor comunei Săcel. Problemele identificate au fost organizate și relaționate conform metodei cauză-efect.

În cadrul arborelui problemelor, fiecărei probleme identificate îi sunt atribuite elemente derivate din analiza SWOT care susțin respectiva problemă.

Principalele efecte negative identificate la nivelul comunei Săcel sub influența problemelor existente sunt:

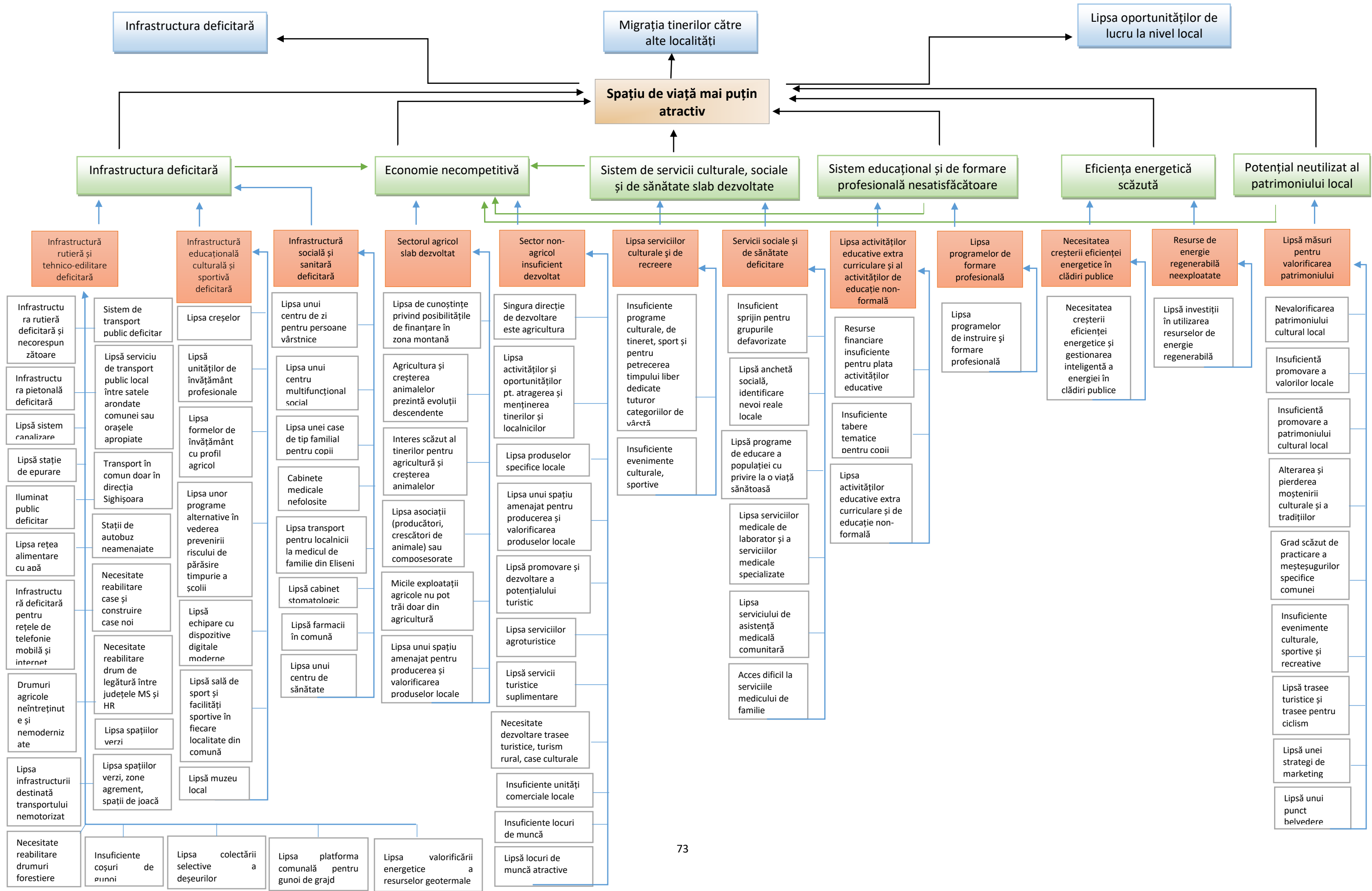
- Infrastructura deficitară
- Migrația tinerilor către alte localități
- Lipsa oportunităților de lucru la nivel local

Datorită celor 3 efecte majore ale problemelor existente, comuna Săcel se află sub amenințarea riscului de a deveni un spațiu de viață mai puțin atractiv.

Comasate la nivelul fiecărui domeniu, principalele probleme ale comunei Săcel constau în:

- Infrastructură deficitară
- Economie necompetitivă
- Sistem de servicii culturale, sociale și de sănătate slab dezvoltate
- Sistem educațional și de formare profesională nesatisfăcătoare
- Eficiența energetică scăzută
- Potențial neutilizat al patrimoniului cultural și natural local

ARBORELE PROBLEMELOR

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

ELEMENTUL ARBORELUI PROBLEMELOR	ELEMENTE CORESPUNZĂTOARE DIN ANALIZA SWOT (puncte slabe, amenințări)
1. Infrastructura deficitară	
1.1. Infrastructură rutieră și tehnico-edilitare deficitară	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura rutieră deficitară și necorespunzătoare în și între sate • Infrastructura pietonală deficitară și necorespunzătoare în sate • Lipsă sistem canalizare • Lipsă stație de epurare a apelor uzate • Iluminat public deficitar care necesită modernizare • Lipsa rețea alimentare cu apă • Infrastructură deficitară pentru rețele de telefonie mobilă și internet • Drumuri agricole neîntreținute și nemodernizate • Lipsa infrastructurii destinată transportului nemotorizat (biciclete) • Necesitate reabilitare drumuri forestiere • Sistem de transport public deficitar • Lipsă serviciu de transport public local între satele arondate comunei sau orașele apropiate • Transport în comun doar în direcția Sighișoara • Stații de autobuz neamenajate • Necesitate reabilitare case și construire case noi • Necesitate reabilitare drum de legătură între județele Mureș și Harghita • Lipsa spațiilor verzi care ar putea fi utilizate ca zonă de relaxare/promenadă • Lipsă zone de agrement • Lipsă locuri de joacă • Lipsă locuri de recreere amenajate • Insuficiente coșuri de gunoi în spațiile publice

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa colectării selective a deșeurilor menajere • Lipsa platforma comunală sau platforme individuale pentru gunoiul de grajd • Lipsa valorificării energetice a resurselor geotermale
1.2. Infrastructură educațională culturală și sportivă deficitară	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa creșelor pe teritoriul comunei • Lipsă unităților de învățământ profesional de pe teritoriul comunei • Lipsa formelor de învățământ cu profil agricol • Lipsa unor programe alternative în vederea prevenirii riscului de părăsire timpurie a școlii • Lipsă echipare cu dispozitive digitale moderne al grădinițelor și școlilor • Lipsă sală de sport și facilități sportive în fiecare localitate din comună • Lipsă muzeu local
1.3. Infrastructură socială și sanitară deficitară	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unui centru de zi pentru persoane vârstnice • Lipsa unui centru multifuncțional care ar putea fi utilizat de către ONG-urile care activează în domeniul social • Lipsa unei case de tip familial pentru copii • Cabinete medicale nefolosite (Vidacut, Șoimușu Mare) • Lipsa transport pentru localnicii care trebuie să se deplaseze la punctul de lucru al medicului de familie din Eliseni, județul Harghita • Lipsă cabinet stomatologic • Lipsă farmaciei în comună • Lipsa unui centru de sănătate
2. Economie necompetitivă	
2.1. Sectorul agricol slab dezvoltat	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de cunoștințe la nivel local privind posibilitățile de finanțare în zona montană • Agricultură și creșterea animalelor prezintă evoluții descendente

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

	<ul style="list-style-type: none"> • Interes scăzut al tinerilor pentru agricultură și creșterea animalelor • Lipsa asociații (producători, crescători de animale) sau posesorii • Micile exploatații agricole nu pot trăi doar din agricultură, fiind necesare surse alternative de venituri pentru a supraviețui • Lipsa unui spațiu amenajat (ex. bucătărie comunitară) pentru prelucrarea și valorificarea produselor locale
2.2. Sector non-agricol insuficient dezvoltat	<ul style="list-style-type: none"> • Singura direcție de dezvoltare este agricultura (în special produse cerealiere) • Lipsa activităților și oportunităților pentru atragerea și menținerea tinerilor și localnicilor în comună • Lipsa produselor specifice locale • Lipsa unui spațiu amenajat (ex. bucătărie comunitară) pentru producerea și valorificarea produselor locale • Lipsă promovare și dezvoltare a potențialului turistic • Lipsa serviciilor agroturistice (locuri de cazare, pensiuni agroturistice) • Lipsă servicii turistice suplimentare dezvoltate pe baza resurselor existente • Necesitate dezvoltare trasee turistice, turism rural, case culturale • Insuficiente unități comerciale locale (IMM în domeniul non-agricol) • Insuficiente locuri de muncă în comună • Lipsă locuri de muncă atractive la nivel local pentru menținerea/ atragerea localnicilor
3. Sistem de servicii culturale, sociale și de sănătate slab dezvoltate	
3.1. Lipsa serviciilor culturale și de recreere	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiente programe culturale, de tineret, sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă • Insuficiente evenimente culturale, sportive
3.2. Servicii sociale și de	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficient sprijin pentru grupurile defavorizate

<p>sănătate deficitare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsă anchetă socială, identificare nevoi reale locale • Lipsă programe de educare a populației cu privire la o viață sănătoasă • Lipsa serviciilor medicale de laborator și a serviciilor medicale specializate • Lipsa serviciului de asistență medicală comunitară • Acces dificil la serviciile medicului de familie din Eliseni, județul Harghita, care nu se deplasează în comuna Săcel pentru a presta servicii medicale la nivel local
<p>4. Sistem educațional și de formare profesională nesatisfăcătoare</p>	
<p>4.1. Lipsa activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare insuficiente pentru plata activităților educative extra curriculare • Insuficiente tabere tematice pentru copii • Lipsa activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală
<p>4.2. Lipsa programelor de formare profesională</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa programelor de instruire și formare profesională dedicate tinerilor, adulților, șomerilor, persoanelor cu dizabilități și populația de etnie romă
<p>5. Eficiența energetică scăzută (surse alternative de energie neutilizate)</p>	
<p>5.1. Necesitatea creșterii eficienței energetice în clădiri publice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea creșterii eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădiri publice
<p>5.2. Resurse de energie regenerabilă neexploatate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsă investiții în utilizarea resurselor de energie regenerabilă (resurse de energie regenerabilă neexploatate ex. energia geotermală)
<p>6. Potențial neutilizat al patrimoniului cultural și natural local</p>	
<p>6.1. Lipsă măsuri pentru valorificarea patrimoniului local</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nevalorificarea patrimoniului cultural local • Insuficientă promovare a valorilor locale • Insuficientă promovare a patrimoniului cultural local • Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale

	<ul style="list-style-type: none"> • Grad scăzut de practicare a meșteșugurilor specifice comunei • Insuficiente evenimente culturale, sportive și recreative • Lipsă trasee turistice și trasee pentru ciclism • Lipsă unei strategii de marketing pentru promovarea obiectivelor locale • Lipsă punct belvedere pentru promovarea mediului înconjurător și atragerea turiștilor
--	--

5.4. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A COMUNEI SĂCEL

Pe baza aspectelor problematice prezentate în arborele problemelor, comuna Săcel și-a stabilit ca viziune **„O comună dezvoltată din punct de vedere economic, social, infrastructural și turistic, cu un spațiu de viață atractiv pentru locuitorii și vizitatorii comunei”**.

Dezvoltarea strategică a comunei va aduce cu sine creștea nivelului de trai al populației, respectiv oportunități de ocupare a forței de muncă pentru toate categoriile populației, devenind o comună dinamică, orientată spre progres, o comună care să corespundă tuturor standardelor specifice mediului rural.

Astfel, Comuna Săcel dorește să devină o comună cu o rețea rutieră și tehnico-edilitară dezvoltată, ordonată, cu zone agricole, turistice și rezidențiale bine definite. Clădirile ce oferă facilități educaționale, culturale, de sănătate, sociale, turistice și sportive vor fi complet reabilitate, revitalizate sau nou construite. Din punctul de vedere al turismului, vor fi disponibile soluții inovatoare, cu atracții noi și servicii turistice suplimentare dezvoltate pe baza resurselor existente, astfel devenind o destinație turistică populară al regiunii.

Principii de bază:

1. Păstrarea și consolidarea valorilor, tradițiilor și proporțiilor culturale, religioase, etnice.
2. Utilizarea durabilă a resurselor locale
3. Consolidarea investițiilor, afacerilor ONG-urilor, bisericilor, comunităților existente
4. Dezvoltarea sustenabilă a comunei

5.5. OBIECTIVELE STRATEGICE

Prin transformarea problemelor și necesităților de dezvoltare identificate în cazul comunei Săcel în obiective și prin luarea în considerare a factorilor care stau la baza acestor probleme, s-a realizat arborele obiectivelor.

Elementele sistemului de obiective sunt grupate după cum urmează:

- I. **Obiectiv general** (direcția majoră de dezvoltare a localității care reflectă un ansamblu complex de aspecte sociale, economice și infrastructurale): *crearea unui spațiu de viață atractiv.*
- II. **Obiective strategice** (orientări strategice pe termen lung, care conduc la dezvoltarea complexă a comunității)

Pentru perioada 2021-2027, comuna Săcel a stabilit următoarele obiective strategice:

- OS.1. Dezvoltarea infrastructurii comunei
- OS.2. Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii, zootehniei, pomiculturii și a activităților non-agricole)
- OS.3. Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate
- OS.4. Dezvoltarea sistemului educațional și de formare profesională
- OS.5. Creșterea eficienței energetice
- OS.6. Valorificarea patrimoniului cultural și natural local

A. Obiective specifice (stabilite în scopul atingerii obiectivelor strategice):

Obiectivele specifice care se supun acestor obiective strategice sunt:

- 1. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 1. – Dezvoltarea infrastructurii comunei**
 - 1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare
 - 1.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive
 - 1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare
- 2. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 2. – Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii, zootehniei, pomiculturii și a activităților non-agricole)**
 - 2.1. Dezvoltarea sectorului agricol
 - 2.2. Dezvoltarea sectorului non-agricol
- 3. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 3. – Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate**
 - 3.1. Creșterea numărului de servicii culturale și de recreere
 - 3.2. Dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate

4. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 4 – Dezvoltarea sistemului educațional și de formare profesională

4.1. Dezvoltarea și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală

4.2. Creare oportunități de formare profesională

5. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 5. – Creșterea eficienței energetice

5.1. Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice

5.2. Promovarea investițiilor în energie regenerabilă

6. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 6 – Valorificarea patrimoniului cultural și natural local

6.1. Adoptarea și implementare măsuri de valorificare durabilă a patrimoniului local

B. Obiective operaționale și programe:

1.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 1.1. – Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare

1.1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere (drumuri comunale, drumuri pietonale, drumuri agricole, drumuri forestiere)

1.1.2. Construire rețea de canalizare și alimentare cu apă potabilă

1.1.3. Construirea unei stații de epurare a apelor uzate

1.1.4. Modernizarea sistemului de iluminat public

1.1.5. Amenajare trasee pentru ciclism

1.1.6 Dezvoltarea rețelei de transport public

1.1.7. Amenajarea spații de protecție și adăpost pentru transportul în comun

1.1.8. Reabilitare/construire locuințe pentru tineri, destinate închirierii

1.1.9. Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii

1.1.10. Îmbunătățirea sistemului de management integrat al deșeurilor

1.1.11. Construirea unei platforme comunale pentru gunoiul de grajd

1.1.12. Îmbunătățirea serviciilor de transport public

1.1.13. Valorificarea resurselor geotermale, pentru producerea agentului termic pentru încălzire și apă caldă

1.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 1.2. – Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive

- 1.2.1. Construire creșe pe teritoriul comunei
- 1.2.2. Dezvoltarea unei unități de învățământ profesional la nivelul comunei
- 1.2.3. Dezvoltarea unor programe alternative în vederea prevenirii riscului de părăsire timpurie a școlii
- 1.2.4. Dotarea grădinițelor cu dispozitive digitale moderne
- 1.2.5. Construire săli de sport
- 1.2.6. Creare facilități specifice de sport
- 1.2.7. Înființarea unui muzeu local
- 1.2.8. Folosirea spațiului public pentru proiecte culturale
- 1.2.9. Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement

1.3 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 1.3. – Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare

- 1.3.1. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființare centru de îngrijire de zi pentru persoane vârstnice, centru multifuncțional)
- 1.3.2. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființare casă de tip familial pentru copii)
- 1.3.3. Reconvertirea funcțională a clădirilor nefolosite
- 1.3.4. Modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii sanitare

2.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 2.1. – Dezvoltarea sectorului agricol

- 2.1.1. Creșterea nivelului de conștientizare privind oportunitățile de finanțare în zona montană
- 2.1.2. Creșterea numărului și modernizarea fermelor vegetale, animale și mixte
- 2.1.3. Creșterea numărului producătorilor agricoli și a grupurilor de producători agricoli
- 2.1.4. Dezvoltarea de asociații agricole (asociații de agricultori și crescători de animale) și composesorate
- 2.1.5. Creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole
- 2.1.6. Exploatarea producției agricole ecologice
- 2.1.7. Dezvoltarea sectorului vegetal și zootehnic

2.1.8. Înființarea unui spațiu pentru prelucrarea și valorificarea legumelor și fructelor, respectiv a produselor animale

2.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 2.2. – Dezvoltarea sectorului non-agricol

2.2.1. Dezvoltarea programelor de promovare, sprijin și de informare cu privire la antreprenoriat, înființarea întreprinderilor (start-up-uri), posibilități de finanțare

2.2.2. Înființarea unui spațiu pentru prelucrarea și valorificarea produselor locale

2.2.3. Promovarea potențialului turistic al zonei

2.2.4. Dezvoltarea serviciilor agroturistice

2.2.5. Dezvoltarea serviciilor turistice suplimentare

2.2.6. Amenajarea de trasee turistice

2.2.7. Dezvoltarea economiei locale

2.2.8. Înființare și construire spații de cazare pe teritoriul comunei

3.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 3.1.– Creșterea numărului de servicii culturale și de recreere

3.1.1. Dezvoltarea de programe culturale, de tineret, de sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă

3.1.2. Intensificarea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei

3.1.3. Organizarea evenimentelor culturale, coordonarea activităților culturale la nivelul comunei

3.1.4. Promovarea tradițiilor locale

3.1.5. Organizarea evenimentelor sportive, coordonarea activităților sportive la nivelul comunei

3.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 3.2. – Dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate

3.2.1. Dezvoltare de programe de educare a populației cu privire la viața sănătoasă

3.2.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru grupuri defavorizate

3.2.3. Efectuarea unei anchete sociale pentru stabilirea statutului și a contextului social în care trăiesc membrii comunității

- 3.2.4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile
- 3.2.5. Dezvoltarea serviciilor medicale de laborator și a serviciilor medicale specializate
- 3.2.6. Dezvoltarea serviciului de asistență medicală comunitară
- 3.2.7. Îmbunătățirea accesului membrilor comunității la servicii de sănătate de bază

4.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 4.1. – Dezvoltarea și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală

- 4.1.1. Organizarea și promovarea taberelor tematice pentru copii
- 4.1.2. Organizare și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală

4.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 4.2. – Creare oportunități de formare profesională

- 4.2.1. Creșterea numărului de programe de instruire și formare profesională pentru tineri, adulți, șomeri, persoane cu dezabilități și populația de etnie romă
- 4.2.2. Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei

5.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 5.1. – Creșterea eficienței energetice în clădiri publice

- 5.1.1. Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice

5.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 5.2. – Promovarea investițiilor în energie regenerabilă

- 5.2.1. Exploatarea posibilităților pentru utilizarea resurselor de energie regenerabilă (de ex. energie geotermală, creare parc fotovoltaic, investiții în producerea de biomasă, etc.)

6.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 6.1. – Adoptarea și implementare măsuri de valorificare durabilă a patrimoniului local

- 6.1.1. Promovarea patrimoniului cultural și a valorilor locale

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

6.1.2. Intensificarea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei

6.1.3. Promovarea tradițiilor locale

6.1.4. Promovarea meșteșugurilor tradiționale locale

6.1.5. Organizarea de evenimente culturale, sportive și recreative

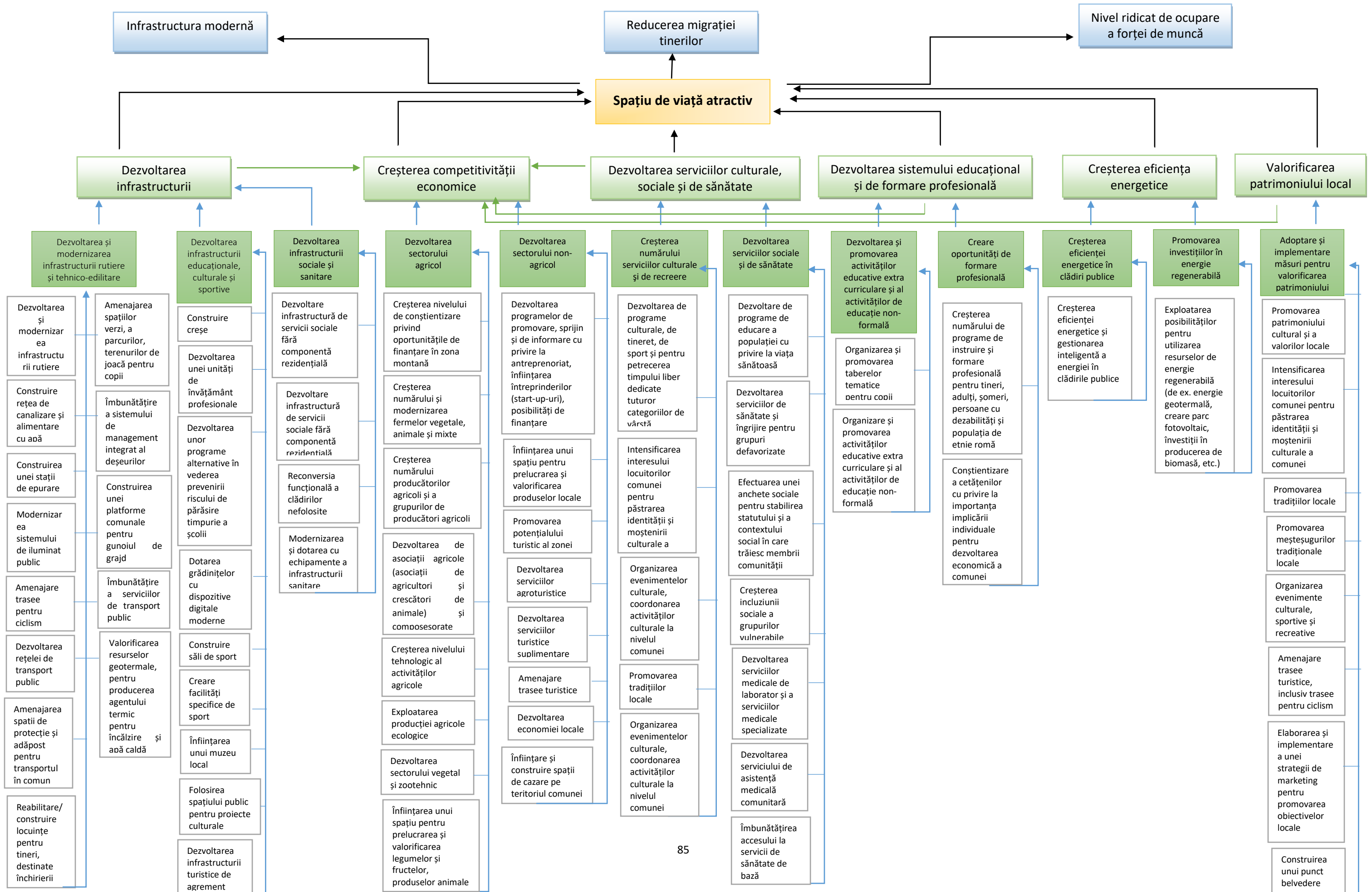
6.1.6. Amenajare trasee turistice, inclusiv trasee pentru ciclism

6.1.7. Elaborarea și implementarea unei strategii de marketing pentru promovarea obiectivelor locale

6.1.8. Construirea unui punct belvedere pentru promovarea mediului înconjurător și atragerea turiștilor

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

ARBORELE OBIECTIVELOR

5.6. PORTOFOLIUL PROIECTELOR PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR STRATEGICE

5.6.1. Lista proiectelor propuse în scopul atingerii obiectivelor strategice

ELEMENTELE ARBORELUI OBIECTIVELOR	PLANURI DE PROIECT
1. – Dezvoltarea infrastructurii comunei	
1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare	1.1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere (drumuri comunale, drumuri pietonale, drumuri agricole, drumuri forestiere) 1.1.2. Construire rețea de canalizare și alimentare cu apă potabilă 1.1.3. Construirea unei stații de epurare a apelor uzate 1.1.4. Modernizarea sistemului de iluminat public 1.1.5. Amenajare trasee pentru ciclism 1.1.6. Dezvoltarea rețelei de transport public 1.1.7. Amenajarea spații de protecție și adăpost pentru transportul în comun 1.1.8. Reabilitare/construire locuințe pentru tineri, destinate închirierii 1.1.9. Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii 1.1.10. Îmbunătățirea sistemului de management integrat al deșeurilor 1.1.11. Construirea unei platforme comunale pentru gunoiul de grajd 1.1.12. Îmbunătățirea serviciilor de transport public 1.1.13. Valorificarea resurselor geotermale, pentru producerea agentului termic pentru încălzire și apă caldă
1.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive	1.2.1. Construire creșe pe teritoriul comunei 1.2.2. Dezvoltarea unei unități de învățământ profesional la

	<p>nivelul comunei</p> <p>1.2.3. Dezvoltarea unor programe alternative în vederea prevenirii riscului de părăsire timpurie a școlii</p> <p>1.2.4. Dotarea grădinițelor cu dispozitive digitale moderne</p> <p>1.2.5. Construire săli de sport</p> <p>1.2.6. Creare facilități specifice de sport</p> <p>1.2.7. Înființarea unui muzeu local</p> <p>1.2.8. Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement</p>
<p>1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare</p>	<p>1.3.1. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființare centru de îngrijire de zi pentru persoane vârstnice, centru multifuncțional)</p> <p>1.3.2. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființare casă de tip familial pentru copii)</p> <p>1.3.3. Reconvertirea funcțională a clădirilor nefolosite</p> <p>1.3.4. Modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii sanitare</p>
<p>2. – Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii, zootehniei, pomiculturii și a activităților non-agricole)</p>	
<p>2.1. Dezvoltarea sectorului agricol</p>	<p>2.1.1. Creșterea nivelului de conștientizare privind oportunitățile de finanțare în zona montană</p> <p>2.1.2. Creșterea numărului și modernizarea fermelor vegetale, animale și mixte</p> <p>2.1.3. Creșterea numărului producătorilor agricoli și a grupurilor de producători agricoli</p> <p>2.1.4. Dezvoltarea de asociații agricole (asociații de agricultori și crescători de animale) și composesorate</p> <p>2.1.5. Creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole</p> <p>2.1.6. Exploatarea producției agricole ecologice</p> <p>2.1.7. Dezvoltarea sectorului vegetal și zootehnic</p> <p>2.1.8. Înființarea unui spațiu pentru prelucrarea și valorificarea legumelor și fructelor, respectiv a produselor animale</p>

<p>2.2. Dezvoltarea sectorului non-agricol</p>	<p>2.2.1. Dezvoltarea programelor de promovare, sprijin și de informare cu privire la antreprenoriat, înființarea întreprinderilor (start-up-uri), posibilități de finanțare</p> <p>2.2.2. Înființarea unui spațiu pentru prelucrarea și valorificarea produselor locale</p> <p>2.2.3. Promovarea potențialului turistic al zonei</p> <p>2.2.4. Dezvoltarea serviciilor agroturistice</p> <p>2.2.5. Dezvoltarea serviciilor turistice suplimentare</p> <p>2.2.6. Amenajarea de trasee turistice</p> <p>2.2.7. Dezvoltarea economiei locale</p> <p>2.2.8. Înființare și construire spații de cazare pe teritoriul comunei</p>
<p>3. – Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate</p>	
<p>3.1. Creșterea numărului de servicii culturale și de recreere</p>	<p>3.1.1. Dezvoltarea de programe culturale, de tineret, de sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă</p> <p>3.1.2. Intensificarea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei</p> <p>3.1.3. Organizarea evenimentelor culturale, coordonarea activităților culturale la nivelul comunei</p> <p>3.1.4. Promovarea tradițiilor locale</p> <p>3.1.5. Organizarea evenimentelor sportive, coordonarea activităților sportive la nivelul comunei</p>
<p>3.2. Dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate</p>	<p>3.2.1. Dezvoltare de programe de educare a populației cu privire la viața sănătoasă</p> <p>3.2.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru grupuri defavorizate</p> <p>3.2.3. Efectuarea unei anchete sociale pentru stabilirea statutului și a contextului social în care trăiesc membrii comunității</p> <p>3.2.4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile</p> <p>3.2.5. Dezvoltarea serviciilor medicale de laborator și a serviciilor medicale specializate</p> <p>3.2.6. Dezvoltarea serviciului de asistență medicală comunitară</p>

3.2.7. Îmbunătățirea accesului membrilor comunității la servicii de sănătate de bază

4 – Dezvoltarea sistemului educațional și de formare profesională

4.1. Dezvoltarea și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală

4.1.1. Organizarea și promovarea taberelor tematice pentru copii
4.1.2. Organizare și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală

4.2. Creare oportunități de formare profesională

4.2.1. Creșterea numărului de programe de instruire și formare profesională pentru tineri, adulți, șomeri, persoane cu dizabilități și populația de etnie romă
4.2.2. Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei

5. – Creșterea eficienței energetice

5.1. Creșterea eficienței energetice în clădiri publice

5.1.1. Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice

5.2. Promovarea investițiilor în energie regenerabilă

5.2.1. Exploatarea posibilităților pentru utilizarea resurselor de energie regenerabilă (de ex. energie geotermală, creare parc fotovoltaic, investiții în producerea de biomasă, etc.)

6 – Valorificarea patrimoniului cultural și natural local

6.1. Adoptarea și implementare măsuri de valorificare durabilă a patrimoniului local

6.1.1. Promovarea patrimoniului cultural și a valorilor locale
6.1.2. Intensificarea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei
6. 1.3. Promovarea tradițiilor locale
6.1.4. Promovarea meșteșugurilor tradiționale locale
6.1.5. Organizarea de evenimente culturale, sportive și recreative
6.1.6. Amenajare trasee turistice, inclusiv trasee pentru ciclism
6.1.7. Elaborarea și implementarea unei strategii de marketing pentru promovarea obiectivelor locale
6.1.8. Construirea unui punct belvedere pentru promovarea mediului înconjurător și atragerea turiștilor
6.1.9. Dezvoltarea antreprenorialului cultural

5.6.2. Detalierea proiectelor propuse

1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII COMUNEI

1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare

PROIECT	1.1.1. DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII RUTIERE (DRUMURI COMUNALE, DRUMURI PIETONALE, DRUMURI AGRICOLE, DRUMURI FORESTIERE)
OBIECTIV	<p>Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor, străzilor și trotuarelor neconforme în comuna Săcel.</p> <p>Străzile din comună nu sunt prevăzute cu supralărgiri în curbe și acostamentele acestora sunt neprofilate și neconsolidate. Trotuarele nu sunt amenajate și șanțurile sunt necorespunzătoare, iar podețele existente sunt insuficiente și în general într-o stare necorespunzătoare.</p> <p>De asemenea, este necesară dezvoltarea și/sau reabilitarea drumurilor de exploatare din comună, deoarece lipsa sau neconformitatea acestora face accesul la exploatarea fermierilor din comună extrem de dificil.</p>
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, POR
BENEFICIARI	Populația și agricultorii comunei Săcel
PROIECT	1.1.2. CONSTRUIRE REȚEA DE CANALIZARE ȘI ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ
OBIECTIV	<p>Construire rețea de canalizare și alimentare cu apă potabilă în fiecare sat din comuna Săcel.</p> <p>În momentul de față rețeaua de canalizare și alimentare cu apă potabilă lipsește în comună, astfel construirea rețelei este prioritară pentru asigurarea standardelor de viață ale locuitorilor și creșterea atractivității comunei.</p> <p>Prin construirea rețelei de apă potabilă și a canalizării se dorește asigurarea accesului locuitorilor comunei la această utilitate.</p>
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, AFM
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel

PROIECT	1.1.3. CONSTRUIREA UNEI STAȚII DE EPURARE A APELOR UZATE
OBIECTIV	<p>Construirea unei stații de epurare a apelor uzate care să deservească populația comunei Săcel.</p> <p>În momentul de față la nivelul comunei nu există stație de epurare, astfel gestionarea apelor uzate este necesară pentru reducerea poluării solului, subsolului, a apei freactice și de suprafață.</p>
SURSE DE FINANȚARE	CNI, PNRR
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel
PROIECT	1.1.4. MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC
OBIECTIV	<p>Creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public în comuna Săcel.</p> <p>Modernizarea sistemului de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat existente având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu LED, completarea sistemului de iluminat public existent cu corpuri de iluminat cu LED, respectiv instalarea sistemelor de dimare/telegestiune.</p>
SURSE DE FINANȚARE	AFM, PNRR
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel
PROIECT	1.1.5. AMENAJARE TRASEE PENTRU CICLISM
OBIECTIV	<p>Dezvoltarea și amenajarea unor trasee locale și turistice pentru ciclism atât pentru încurajarea transportului nepoluant, cât și pentru agrement.</p> <p>Amenajarea unor trasee pentru ciclism va asigura locuitorilor, turiștilor și vizitatorilor o zonă propice și sigură pentru pedalat și antrenament, de asemenea va contribui la punerea în valoare a potențialului turistic al comunei Săcel</p>
SURSE DE FINANȚARE	PNRR
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel

PROIECT	1.1.6 DEZVOLTAREA REȚELEI DE TRANSPORT PUBLIC
OBIECTIV	<p>Dezvoltarea rețelei de transport public pentru asigurarea transportului în comun regulat între satele aparținătoare comunei, respectiv localitățile înconjurătoare.</p> <p>În prezent transportul public este asigurat doar pe ruta Săcel – Sighișoara, accesul între localitățile din comună sau între comune și orașe apropiate este dificilă.</p>
SURSE DE FINANȚARE	Buget local, Surse private
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel și al comunelor înconjurătoare
PROIECT	1.1.7. AMENAJAREA SPAȚIILOR DE PROTECȚIE ȘI ADĂPOST PENTRU TRANSPORTUL ÎN COMUN
OBIECTIV	<p>Amenajarea spațiilor de protecție și adăpost pentru protecția cetățenilor care circula cu mijloace de transport în comun.</p> <p>În prezent stațiile de autobuz nu sunt amenajate, astfel pe perioada așteptării mijloacelor de transport în comun, călătorii sunt supuși unor riscuri, inclusiv să înfrunte vremea nefavorabilă în lipsa unor spații de protecție și adăpost amenajate.</p>
SURSE DE FINANȚARE	PNRR, Buget local
BENEFICIARI	Persoanele care circulă cu mijloace de transport în comun
PROIECT	1.1.8. REABILITARE/CONSTRUIRE LOCUINȚE PENTRU TINERI, DESTINATE ÎNCHIRIERII
OBIECTIV	Reabilitare/ construire locuințe pentru tineri destinate închirierii pentru menținerea și atragerea tinerilor (specialiști în educație și sănătate). Casele destinate tinerilor ar crește atractivitatea comunei și ar contribui la asigurarea condițiilor optime pentru stabilirea tinerilor în comună.
SURSE DE FINANȚARE	PNRR
BENEFICIARI	Locuitorii existenți și viitori ai comunei Săcel, Specialiștii în educație și sănătate care își desfășoară activitatea în comună

PROIECT	1.1.9. AMENAJAREA SPAȚIILOR VERZI, A PARCURILOR, TERENURILOR DE JOACĂ PENTRU COPII
OBIECTIV	Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii în toate satele aparținătoare comunei Săcel. Proiectul vizează lucrări de igienizare a terenurilor existente, scarificarea terenului, sisteme de irigații, realizare de grupuri florale, fântână arteziană, pavaje și borduri de beton la parcări auto, pavaje și borduri de beton la accesele pietonale, amplasarea mobilierului urban (bănci, măsuțe, coșuri de gunoi, obiecte de joacă: jocuri de nisip, tobogane, turnuri, etc.), etc. În scopul realizării acestor spații de agrement vor avea loc lucrări de construcții și amenajări exterioare precum și lucrări de horticultură.
SURSE DE FINANȚARE	PNRR, PNDR, POR
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel
PROIECT	1.1.10. ÎMBUNĂȚĂȚIREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DEȘEURILOR
OBIECTIV	Îmbunătățirea sistemului integrat al deșeurilor pe raza comunei Săcel, care să contribuie atât la îmbunătățirea calității vieții cât și a mediului, respectiv să corespundă din punct de vedere al protecției mediului cu cerințele legislației române și europene, cuprinzând construirea depozitelor ecologice, stații de transfer, amplasare coșuri de gunoi în spațiile publice, sisteme de colectare selectivă a deșeurilor pentru fiecare sat.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, POTJ
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel
PROIECT	1.1.11. CONSTRUIREA UNEI PLATFORME PENTRU GUNOIUL DE GRAJD
OBIECTIV	Construirea unei platforme comunale pentru depozitarea și compostarea gunoiului de grajd. Prin platforma comunală, dotată cu sistem public de colectare a excrementelor animale, se asigură gestionarea corectă a gunoiului de grajd din această zonă, se rezolvă problema conservării apei potabile în fântâni și cea a conformării fermierilor din punct de vedere al capacităților de stocare a gunoiului de grajd.

SURSE DE FINANȚARE	MMAP
BENEFICIARI	Locuitorii și fermierii comunei Săcel
PROIECT	1.1.12. ÎMBUNĂȚĂȚIREA SERVICIILOR DE TRANSPORT PUBLIC
OBIECTIV	<p>Îmbunătățirea serviciilor de transport public pentru a sprijini comunitatea să facă față noilor provocări.</p> <p>Îmbunătățind calitatea serviciilor, mobilitatea indivizilor și creând avantaje sociale și de mediu se pot îmbogăți comunitățile în ansamblul lor.</p>
SURSE DE FINANȚARE	Surse private
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel
PROIECT	1.1.13. VALORIFICAREA RESURSELOR GEOTERMALE, PENTRU PRODUCEREA AGENTULUI TERMIC PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI APĂ CALDĂ
OBIECTIV	<p>Valorificarea resurselor geotermale existente pe teritoriu comunei pentru producerea agentului termic pentru încălzire și apă caldă în comuna Săcel.</p> <p>Prin proiect se dorește realizarea capacităților de producție a energiei termice pe bază de energie geotermală, realizarea rețelei de distribuție pe tot teritoriul comunei precum și asigurarea accesului gospodăriilor la această utilitate.</p>
SURSE DE FINANȚARE	POR
BENEFICIARI	Locuitorii comunei Săcel

1.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive

PROIECT	1.2.1. CONSTRUIRE CREȘE PE TERITORIUL COMUNEI
OBIECTIV	Construire creșe pe teritoriul comunei Săcel cu 4 grupuri, dotate cu o bucătărie și o sală de mese, care vor oferi, de asemenea, hrană celorlalți copii care participă la program prelungit, after-school.
SURSE DE FINANȚARE	PNRR, POR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.2.2. DEZVOLTAREA UNEI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL LA NIVELUL COMUNEI
OBIECTIV	<p>Construirea/ reconversia funcțională a unei clădiri pentru dezvoltarea unei unități de învățământ profesional la nivelul comunei.</p> <p>Unitatea de învățământ va oferi posibilitatea formării profesionale și însușirii cunoștințelor necesare pentru practicarea unor meserii, meșteșuguri, asigurarea accesului elevilor, tinerilor la servicii de educație respectiv la stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă.</p>
SURSE DE FINANȚARE	POR, PNRR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.2.3. DEZVOLTAREA UNOR PROGRAME ALTERNATIVE ÎN VEDEREA PREVENIRII RISCULUI DE PĂRĂSIRE TIMPURIE A ȘCOLII
OBIECTIV	<p>Dezvoltarea unor programe alternative în vederea prevenirii riscului de părăsire timpurie a școlii.</p> <p>Programele alternative au scopul de a sprijini copii la efectuarea temelor de cadre didactice specializate, asigurarea pregătirii suplimentare la materiile la care întâmpină dificultăți și încurajarea lor să participe la activități de timp liber care urmăresc dezvoltarea abilităților de viață independentă.</p>
SURSE DE FINANȚARE	Fonduri EEA/Norvegiene, POCU, POCA
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	1.2.4. DOTAREA GRĂDINIȚELOR ȘI ȘCOLILOR CU DISPOZITIVE DIGITALE MODERNE
OBIECTIV	Dotarea tuturor instituțiilor de învățământ (grădinițelor și școlilor) din comună cu dispozitive și echipamente digitale moderne
SURSE DE FINANȚARE	POR, PNRR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.2.5. CONSTRUIRE SĂLI DE SPORT
OBIECTIV	<p>Construire sală de sport, care va găzdui și un atelier echipat și o sală de clasă pentru a sprijini educația vocațională.</p> <p>Sala de sport cu un stand de 250 de locuri poate fi locul pentru orice eveniment sportiv, dar și pentru evenimente culturale mai mari și expoziții.</p>
SURSE DE FINANȚARE	CNI, POR, PNRR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.2.6. CREARE FACILITĂȚI SPECIFICE PENTRU SPORT
OBIECTIV	<p>Dezvoltarea membrilor comunității și încurajarea acestora să se angajeze în activități sănătoase prin crearea de facilități sportive la nivelul comunei (construire teren multisport de tenis, fotbal, baschet, volei, cu funcțiune de vestiare, pistă de alergare).</p> <p>Facilitățile sportive pot asigura cadrul optim pentru organizarea unor competiții sportive.</p>
SURSE DE FINANȚARE	CNI, PNRR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.2.7. ÎNFIINȚAREA UNUI MUZEU LOCAL
OBIECTIV	Înființarea și amenajarea unui muzeu local pentru prezentarea și promovarea patrimoniului cultural mobil.

SURSE DE FINANȚARE	Fonduri EEA/Norvegiene
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel
PROIECT	1.2.8. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TURISTICE DE AGREMENT
OBIECTIV	Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement variat, care acoperă cererea de-a lungul întregului sezon turistic al anului calendaristic dedicat întregii game de consumatori (tineri, adulți, vârstnici, populație cu venituri modeste, medii și mari), construirea de piste pentru cicloturism, turism de vânătoare, turism pentru pescuit, agroturism etc.
SURSE DE FINANȚARE	POR, PNDR
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel
1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare	
PROIECT	1.3.1. DEZVOLTARE INFRASTRUCTURĂ DE SERVICII SOCIALE FĂRĂ COMPONENTĂ REZIDENȚIALĂ
OBIECTIV	Proiectul vizează dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială – centru social multifuncțional, centru de îngrijire de zi pentru persoane vârstnice, centre de consiliere, și îmbunătățirea sistemului de îngrijire la domiciliu – aceste servicii în prezent nefiind accesibile locuitorilor în comună, sau nu sunt suficient de dezvoltate.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, POR, Fonduri EEA/norvegiene
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.3.2. DEZVOLTARE INFRASTRUCTURĂ DE SERVICII SOCIALE CU COMPONENTĂ REZIDENȚIALĂ
OBIECTIV	Înființare unei case de tip familial pentru copii pentru acordarea de servicii sociale, unei îngrijiri individualizate și asigurarea protecției pe o perioadă determinată până la identificarea unei soluții definitive privind reinsertia socială.

SURSE DE FINANȚARE	PNDR, POR, Fonduri EEA/norvegiene
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.3.3. RECONVERSIA FUNCȚIONALĂ CLĂDIRILOR NEFOLOSITE
OBIECTIV	<p>Reconversia funcțională a clădirilor nefolosite pentru înființarea unui centru de sănătate, centru social și bucătărie comunitară.</p> <p>Centrul de sănătate va găzdui: cabinetele medicilor de familie, cabinet stomatologic, farmacie, laborator, spații potrivite pentru servicii și îngrijire de specialitate, serviciul de asistență medicală la domiciliu.</p>
SURSE DE FINANȚARE	CNI, PNRR, POR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	1.3.4. MODERNIZAREA ȘI DOTAREA CU ECHIPAMENTE A INFRASTRUCTURII SANITARE
OBIECTIV	Dezvoltarea infrastructurii sanitare existente prin renovarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a punctelor sanitare actuale, respectiv extinderea acestuia prin înființarea de cabinete medicale și stomatologice, centre sanitare și de intervenție integrată, servicii de ambulanță locală (unități de primiri urgențe), servicii medicale de specialitate care vor furniza servicii de îngrijire continuă pentru populația din comuna Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, POR, Fonduri EEA/norvegiene
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

2. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE

2.1. Dezvoltarea sectorului agricol

PROIECT	2.1.1. CREȘTEREA NIVELULUI DE CONȘTIENTIZARE PRIVIND OPORTUNITĂȚILE DE FINANȚARE ÎN ZONA MONTANĂ
OBIECTIV	Creșterea nivelului de conștientizare privind oportunitățile de finanțare în zona montană, prin organizarea și desfășurarea unor sesiuni de informare în colaborare cu reprezentanții Grupului de Acțiune Local, consultanți.
SURSE DE FINANȚARE	Buget local
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	2.1.2. CREȘTEREA NUMĂRULUI ȘI MODERNIZAREA FERMELOR VEGETALE, ANIMALE ȘI MIXTE
OBIECTIV	Amenajarea unor ferme moderne vegetale, animale și mixte în conformitate cu standardele Uniunii Europene, care vor contribui la dezvoltarea agricolă și zootehnică a localității.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Crescători de animale, agricultori din comuna Săcel
PROIECT	2.1.3. CREȘTEREA NUMĂRULUI PRODUCĂTORILOR AGRICOLI ȘI A GRUPURILOR DE PRODUCĂTORI AGRICOLI
OBIECTIV	Creșterea numărului producătorilor agricole și înființare de grupuri de producători în comuna Săcel pentru creșterea eficienței producției, creșterea cantității produselor de calitate și contribuie la dezvoltarea unei agriculturi competitive.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Producători din comuna Săcel

PROIECT	2.1.4. DEZVOLTAREA DE ASOCIAȚII AGRICOLE ȘI COMPOSESORATE
OBIECTIV	Înființarea unor asociații, composesorate pentru reprezentarea intereselor agricultorilor, pomicultorilor din comună, care sprijină acțiunile comune ale localnicilor care lucrează în agricultură și pomicultură.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Producători din comuna Săcel
PROIECT	2.1.5. CREȘTEREA NIVELULUI TEHNOLOGIC AL ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE
OBIECTIV	Activitățile agricole din comună se desfășoară în majoritatea cazurilor în ferme de subzistență sau semi-subzistență, cu mașini și utilaje neperformante, învechite. Prin proiect se dorește creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole prin achiziționare de echipamente, utilaje și mașini performante care poate facilita munca agricultorilor și poate contribui la dezvoltarea agriculturii și a economiei locale.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Producători din comuna Săcel
PROIECT	2.1.6. EXPLOATAREA PRODUCȚIEI AGRICOLE ECOLOGICE
OBIECTIV	<p>Promovarea agriculturii ecologice în cadrul populației și a agriculturilor din comuna Săcel.</p> <p>Agricultura ecologică este un sistem agricol menit să furnizeze consumatorului alimente proaspete, sănătoase, autentice și care în același timp respectă ciclul natural de viață al sistemelor. Această oportunitate agricolă încă este neexploată în comună. Exploatarea acesteia poate aduce beneficii economiei și agriculturii locale.</p>
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Agricultorii și populația din comuna Săcel

PROIECT	2.1.7. DEZVOLTAREA SECTORULUI VEGETAL ȘI ZOOTEHNIC
OBIECTIV	Sectorul vegetal și zootehnic nu este suficient dezvoltat în comună. Astfel prin creșterea numărului agricultorilor și crescătorilor de animale duce la dezvoltarea la sectorului agricol și zootehnic din comună și la noi posibilități de locuri de muncă.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, APIA
BENEFICIARI	Crescători de animale, fermieri din comuna Săcel

PROIECT	2.1.8. ÎNFIINȚAREA UNUI SPAȚIU PENTRU PRELUCRAREA ȘI VALORIFICAREA LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR, RESPECTIV A PRODUSELOR ANIMALE
OBIECTIV	Înființarea unui spațiu pentru prelucrarea și valorificarea legumelor, fructelor și produselor animale (lapte și carne) ale fermierilor din comună. Acest centru ar asigura valorificarea mai eficientă a produselor vegetale sau animale ale crescătorilor de animale și ar oferi oportunități de muncă pentru localnici.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR, APIA
BENEFICIARI	Producători și populația din comuna Săcel

2.2. Dezvoltarea sectorului non-agricol

PROIECT	2.2.1. DEZVOLTAREA PROGRAMELOR DE PROMOVARE, SPRIJIN ȘI DE INFORMARE CU PRIVIRE LA ANTREPRENORIAT, ÎNFIINȚAREA ÎNTREPRINDERILOR (START-UP-URI), POSIBILITĂȚI DE FINANȚARE
OBIECTIV	<p>Întreprinderile mici și mijlocii, respectiv micro-întreprinderile sunt un factor important în economia unei comune. Dezvoltarea, sprijinirea acestora este de o importanță esențială, deoarece ele înseamnă noi oportunități de angajare și reprezintă elemente cheie pentru bunăstarea comunităților locale și regionale.</p> <p>Obiectivul proiectului este promovarea activității antreprenoriale, stimularea spiritului antreprenorial în cadrul populației din comună, prezentarea modelelor de succes antreprenoriale. Se are în vedere crearea un centru de informare cu privire la dezvoltarea unei întreprinderi, în cadrul căruia se pot</p>

interesa de procedurile care trebuie parcurse pentru înființarea unei întreprinderi, posibilități de finanțare pe care le pot accesa, etc.

SURSE DE FINANȚARE PNRR, POR

BENEFICIARI Populația din comuna Săcel

PROIECT 2.2.2. ÎNFIINȚAREA UNUI SPAȚIU PENTRU PRELUCRAREA ȘI VALORIFICAREA PRODUSELOR LOCALE

OBIECTIV Înființarea unui spațiu pentru prelucrarea și valorificarea produselor locale. Acest centru ar asigura spațiul necesare pentru realizarea produselor și valorificarea mai eficientă a acestora, de asemenea ar oferi oportunități de muncă pentru localnici.

SURSE DE FINANȚARE PNDR, Fonduri EEA/Norvegiene

BENEFICIARI Producători și populația din comuna Săcel

PROIECT 2.2.3. PROMOVAREA POTENȚIALULUI TURISTIC AL ZONEI

OBIECTIV Promovarea turistică a comunei și atragerea de turiști pentru dezvoltarea economiei localității și a zonei prin dezvoltarea relațiilor comunei pe plan internațional, creare de parteneriate, dezvoltarea, aprofundarea relațiilor existente, creare de materiale promoționale, etc.

SURSE DE FINANȚARE PNDR, Programul Europa pentru Cetățeni, INTERREG, Fonduri EEA/Norvegiene, etc.

BENEFICIARI Populația, turiștii și vizitatorii comunei Săcel

PROIECT 2.2.4. DEZVOLTAREA SERVICIILOR AGROTURISTICE

OBIECTIV Dezvoltarea serviciilor agroturistice prin construirea de pensiuni sau amenajarea și atestarea gospodăriilor țărănești pentru prestarea serviciilor agroturistice (servicii de cazare și alimentație). Dezvoltarea serviciilor ar contribui la valorificarea resurselor locale, promovarea turismului rural, creare de locuri de muncă la nivelul comunei, respectiv la dezvoltarea economiei locale.

SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel
PROIECT	2.2.5. DEZVOLTAREA SERVICIILOR TURISTICE SUPLIMENTARE
OBIECTIV	Dezvoltarea serviciilor turistice suplimentare pentru asigurarea succesului acțiunilor turistice. Principalele servicii turistice suplimentare sunt: organizare circuite cu ghid, asigurare echipamente pentru drumeții (biciclete, ATV, hărți, truse de prim ajutor etc.), organizare excursii tematice, observare faună.
SURSE DE FINANȚARE	Surse private
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel
PROIECT	2.2.6. AMENAJAREA DE TRASEE TURISTICE
OBIECTIV	Crearea unor trasee tematice integrate (care să includă flora, faună sau cultura și atracții turistice locale) și a infrastructurii adiacente în scopul dezvoltării comunei ca destinație turistică.
SURSE DE FINANȚARE	Buget local, Surse private, PNDR (Leader)
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel
PROIECT	2.2.7. DEZVOLTAREA ECONOMIEI LOCALE
OBIECTIV	Dezvoltarea economiei locale și îmbunătățirea competitivității comunei prin încurajarea investițiilor în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, respectiv intensificarea și modernizarea activităților agricole.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	2.2.8. ÎNFIINȚARE ȘI CONSTRUIRE SPAȚII DE CAZARE PE TERITORIUL COMUNEI
OBIECTIV	Construirea stații de cazare tip pensiune în comuna Săcel pentru a asigura spații special amenajate pentru cazarea turiștilor și condiții de pregătire și de servire a mesei.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel

3. DEZVOLTAREA SERVICIILOR CULTURALE, SOCIALE ȘI DE SĂNĂTATE

3.1. Creșterea numărului de servicii culturale și de recreere

PROIECT	3.1.1. DEZVOLTAREA DE PROGRAME CULTURALE, DE TINERET, DE SPORT ȘI PENTRU PETRECEREA TIMPULUI LIBER DEDICATE TUTUROR CATEGORIILOR DE VÂRSTĂ
OBIECTIV	Diversificarea și multiplicarea programelor culturale, de sport, de tineret, și programelor pentru petrecerea timpului liber, care vor contribui la promovarea valorilor culturale locale, a multiculturalității și la diversificarea vieții culturale din localitate.
SURSE DE FINANȚARE	DRI, AFCN, Programele Fundației Communitas, Europa pentru Cetățeni, etc.
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	3.1.2. INTENSIFICAREA INTERESULUI LOCUITORILOR COMUNEI PENTRU PĂSTRAREA IDENTITĂȚII ȘI MOȘTENIRII CULTURALE A COMUNEI
OBIECTIV	Organizarea programelor culturale și evenimentelor cu temă folclorică în vederea stimulării interesului participanților pentru valorile culturale și tradiționale specifice comunei Săcel și încurajarea participării active.
SURSE DE FINANȚARE	DRI, AFCN, Europa Creativă, Fonduri EEA/Norvegiene
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	3.1.3. ORGANIZAREA EVENIMENTELOR CULTURALE, COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR CULTURALE LA NIVELUL COMUNEI
OBIECTIV	<p>Oferirea oportunității membrilor comunității de a interacționa în cadrul unor programe special organizate pentru a determina implicarea cetățenilor în viața culturală.</p> <p>Organizarea evenimentelor culturale conduc la creșterea gradului de atractivitate a comunei Săcel și la oportunitatea încheierii parteneriatelor între entitățile de la nivel local sau între comuna Săcel și alte localități.</p> <p>Organizarea evenimentelor culturale îmbunătățește și gradul de cultură al copiilor și tinerilor și conduce la descoperirea tinerelor talente locale.</p>
SURSE DE FINANȚARE	Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	3.1.4. PROMOVAREA TRADIȚIILOR LOCALE
OBIECTIV	Tradițiile locale reprezintă factorii esențiali în cadrul afirmării identității naționale pe de-o parte, iar pe de altă parte contribuie la majorarea gradului de atractivitate a comunei Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	3.1.5. ORGANIZAREA EVENIMENTELOR SPORTIVE, COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR SPORTIVE LA NIVELUL COMUNEI
OBIECTIV	Organizarea de evenimente sportive în scopul promovării valorii și beneficiilor sportului, dezvoltării spiritului de comunitate
SURSE DE FINANȚARE	MTS, CJ, Surse private
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

3.2. Dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate

PROIECT	3.2.1. DEZVOLTARE DE PROGRAME DE EDUCARE A POPULAȚIEI CU PRIVIRE LA VIAȚA SĂNĂTOASĂ
OBIECTIV	Dezvoltarea de programe de informare, educație pentru conștientizarea populației cu privire la importanța adoptării unui stil de viață sănătos pentru a reduce riscul de îmbolnăvire și prelungirea duratei de viață.
SURSE DE FINANȚARE	POIDS, Programele Fundației Communitas, etc.
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	3.2.2. DEZVOLTAREA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE ȘI ÎNGRIJIRE PENTRU GRUPURI DEFAVORIZATE
OBIECTIV	Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități sau populația care trăiește în condiții de sărăcie. În comună în momentul de față serviciile de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie nu sunt suficient dezvoltate. Astfel, este nevoie de dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate oferite bolnavilor, persoanelor cu dizabilități, sau populației care trăiește în condiții de sărăcie în satele comunei Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	POR, PNDR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	3.2.3. EFECTUAREA UNEI ANCHETE SOCIALE PENTRU STABILIREA STATUTULUI ȘI A CONTEXTULUI SOCIAL ÎN CARE TRĂIESC MEMBRII COMUNITĂȚII
OBIECTIV	Efectuarea unei anchete sociale pentru stabilirea statutului și a contextului social în care trăiesc membrii comunității.
SURSE DE FINANȚARE	Buget local
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	3.2.4. CREȘTEREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR VULNERABILE
OBIECTIV	Incluziunea socială a grupurilor vulnerabile (persoane defavorizate, populația de etnie romă etc.) constituie un factor esențial în cadrul îmbunătățirii vieții acestor persoane la nivel individual, dar și a comunității la nivel general.
SURSE DE FINANȚARE	POIDS, Programele Fundației Communitas, etc.
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	3.2.5. DEZVOLTAREA SERVICIILOR MEDICALE DE LABORATOR ȘI A SERVICIILOR MEDICALE SPECIALIZATE
OBIECTIV	Asigurarea furnizării serviciilor medicale specializate (de laborator, stomatologie etc.) și creșterea calității serviciilor în domeniu sănătății la nivelul comunei Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	PNDR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	3.2.6. DEZVOLTAREA SERVICIULUI DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ COMUNITARĂ
OBIECTIV	<p>Asigurarea furnizării de servicii integrate, medicale și sociale, flexibile și adecvate nevoilor beneficiarilor, acordate în mediul în care aceștia trăiesc.</p> <p>Serviciile de asistență medicală comunitară se adresează în principal categoriilor de persoane vulnerabile precum cei cu nivel economic sub pragul sărăciei; șomaj; nivel de educație scăzut; dizabilitate; boli cronice; boli aflate în faze terminale care necesită tratamente paliative; graviditate; vârsta a treia; vârsta sub 18 ani; fac parte din familii monoparentale; risc de excluziune socială; alte categorii identificate ca vulnerabile din punct de vedere medical sau social de la nivelul comunității, comunități de romi.</p>
SURSE DE FINANȚARE	POCU, POIDS
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	3.2.7. ÎMBUNĂȚIREA ACCESULUI MEMBRILOR COMUNITĂȚII LA SERVICII DE SĂNĂTATE DE BAZĂ
OBIECTIV	Acordarea șanselor egale pentru toți membrii comunității în ceea ce privește beneficierea de serviciile de sănătate de bază determină reducerea cazurilor de îmbolnăvire gravă, diminuarea ratei de mortalitate infantilă, creșterea speranței de viață și majorarea ratei de activitate a populației.
SURSE DE FINANȚARE	Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

4. DEZVOLTAREA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL ȘI DE FORMARE PROFESIONALĂ

4.1. Dezvoltarea și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală

PROIECT	4.1.1. ORGANIZAREA ȘI PROMOVAREA TABERELOR TEMATICE PENTRU COPII
OBIECTIV	Organizarea și promovarea taberelor tematice pentru copii. Taberele reprezintă o bună modalitate de a combina joaca cu educația copiilor, contribuind la dezvoltarea personală a acestora.
SURSE DE FINANȚARE	Programe guvernamentale, Surse private, Buget local
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	4.1.2. ORGANIZARE ȘI PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE EXTRA CURRICULARE ȘI AL ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAȚIE NON-FORMALĂ
OBIECTIV	Organizare și promovarea activităților educative extra curriculare și al activităților de educație non-formală. Acest proiect urmărește dezvoltarea aptitudinilor, gândirii critice, stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.
SURSE DE FINANȚARE	Programe guvernamentale, Surse private, Buget local
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

4.2. Creare oportunități de formare profesională

PROIECT	4.2.1. CREȘTEREA NUMĂRULUI DE PROGRAME DE INSTRUIRE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ PENTRU TINERI, ADULȚI, ȘOMERI, PERSOANE CU DEZABILITĂȚI ȘI POPULAȚIA DE ETNIE ROMĂ
OBIECTIV	Organizarea de programe de instruire și formare profesională pentru creșterea gradului de calificare al persoanelor aparținând grupurilor dezavantajate, precum: tineri cu vârsta sub 25 de ani, aflați în căutarea unui loc de muncă, persoanele cu vârsta de peste 50 de ani, șomeri de lungă durată, femei, persoane cu dizabilități, persoane de etnie rromă, și pentru creșterea gradului de ocupare în cadrul acestor grupuri.
SURSE DE FINANȚARE	POIDS
BENEFICIARI	Populația aparținătoare grupurilor dezavantajate din comuna Săcel
PROIECT	4.2.2. CONȘTIENTIZAREA CETĂȚENILOR CU PRIVIRE LA IMPORTANȚA IMPLICĂRII INDIVIDUALE PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMICĂ A COMUNEI
OBIECTIV	Implicarea individuală pentru dezvoltarea economică a comunei reprezintă o formă deosebit de importantă de îmbunătățire a condițiilor de viață, ca urmare a desfășurării unei afaceri generatoare a veniturilor personale pe de-o parte dar și a veniturilor la bugetul de stat pe de altă parte.
SURSE DE FINANȚARE	Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

5. CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE

5.1. Creșterea eficienței energetice în clădiri publice

PROIECT	5.1.1. CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI GESTIONAREA INTELIGENTĂ A ENERGIEI ÎN CLĂDIRILE PUBLICE
OBIECTIV	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, reducerea consumului anual de energie primară și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie. În acest sens se urmărește modernizarea clădirilor publice, prin realizarea de investiții pentru creșterea performanței energetice a acestora.
SURSE DE FINANȚARE	AFM, PNDR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

5.2. Promovarea investițiilor în energie regenerabilă

PROIECT	5.2.1. EXPLOATAREA POSIBILITĂȚILOR PENTRU UTILIZAREA RESURSELOR DE ENERGIE REGENERABILĂ
OBIECTIV	Creșterea numărului investițiilor în producerea de energie regenerabilă (de ex. geotermală, biomasă) pentru a suporta consumul comunei din surse regenerabile.
SURSE DE FINANȚARE	AFM, PNDR
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

6. VALORIFICAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI NATURAL LOCAL

6.1. Adoptarea și implementare măsuri de valorificare durabilă a patrimoniului local

PROIECT	6.1.1. PROMOVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI A VALORILOR LOCALE
OBIECTIV	Promovarea patrimoniului cultural și a valorilor locale, prin cunoașterea, restaurarea, conștientizarea, revitalizarea și punerea în valoare a patrimoniului existent în comuna Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	Fonduri SEE/Norvegiene, AFCN, DRI
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	6.1.2. INTENSIFICAREA INTERESULUI LOCUITORILOR COMUNEI PENTRU PĂSTRAREA IDENTITĂȚII ȘI MOȘTENIRII CULTURALE A COMUNEI
OBIECTIV	Organizarea programelor culturale și evenimentelor cu temă folclorică în vederea stimulării interesului participanților pentru valorile culturale și tradiționale specifice comunei Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	Fonduri SEE/Norvegiene, AFCN, DRI, Europa Creativă
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	6.1.3. PROMOVAREA TRADIȚIILOR LOCALE
OBIECTIV	Tradițiile locale reprezintă factorii esențial în cadrul afirmării identității naționale pe de-o parte, iar pe de altă parte contribuie la majorarea gradului de atractivitate a comunei Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	Fonduri EEA/Norvegiene, Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	6.1.4. PROMOVAREA MEȘTEȘUGURILOR TRADIȚIONALE LOCALE
OBIECTIV	Revitalizarea și promovarea meșteșugurilor cu specific local contribuie la caracterizarea identității culturale ale zonei din punct de vedere artistic și la promovarea și sporirea valorii produselor și a serviciilor locale, care în final va

	duce dezvoltarea turismului și economiei locale.
SURSE DE FINANȚARE	POR, PNDR, Fonduri EEA/Norvegiene
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	6.1.5. ORGANIZAREA DE EVENIMENTE CULTURALE, SPORTIVE ȘI RECREATIVE
----------------	---

OBIECTIV	Oferirea oportunității membrilor comunității de a interacționa în cadrul unor programe special organizate pentru a determina implicarea cetățenilor în viața culturală. Organizarea evenimentelor culturale, sportive, recreative îmbunătățește și gradul de cultură al copiilor și tinerilor și conduce la descoperirea tinerelor talente locale.
-----------------	--

SURSE DE FINANȚARE	Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

PROIECT	6.1.6. AMENAJARE TRASEE TURISTICE, INCLUSIV TRASEE PENTRU CICLISM
----------------	--

OBIECTIV	Dezvoltarea și amenajarea unor trasee locale și turistice inclusiv pentru ciclism atât pentru încurajarea transportului nepoluant și pentru agrement, cât și pentru încurajarea turismului local. Amenajarea unor trasee va asigura locuitorilor, turiștilor și vizitatorilor o zonă propice și sigură pentru plimbare, pedalare și antrenament, de asemenea va contribui la punerea în valoare a potențialului turistic al comunei Săcel.
-----------------	---

SURSE DE FINANȚARE	PNRR
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel

PROIECT	6.1.7. ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA UNEI STRATEGII DE MARKETING PENTRU PROMOVAREA OBIECTIVELOR LOCALE
----------------	---

OBIECTIV	Elaborarea și implementarea unei strategii de marketing pentru crearea condițiilor pentru realizarea potențialului de dezvoltare a turismului cultural și istoric, promovarea obiectivelor locale în comuna Săcel și dezvoltarea durabilă a comunei.
-----------------	--

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI SĂCEL 2021 – 2027

SURSE DE FINANȚARE	Buget local
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel
PROIECT	6.1.8. CONSTRUIREA UNUI PUNCT BELVEDERE PENTRU PROMOVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ȘI ATRAGEREA TURIȘTILOR
OBIECTIV	Construirea unui punct belvedere pentru promovarea mediului înconjurător și atragerea turiștilor în comuna Săcel.
SURSE DE FINANȚARE	Buget local
BENEFICIARI	Locuitorii, turiștii și vizitatorii comunei Săcel
PROIECT	6.1.9. DEZVOLTAREA ANTREPRENORIALULUI CULTURAL
OBIECTIV	Consolidarea dezvoltării economice prin dezvoltarea abilităților antreprenoriale locale respectiv a antreprenoriatului cultural local.
SURSE DE FINANȚARE	Fonduri EEA/Norvegiene, Programe unionale, Programe guvernamentale
BENEFICIARI	Populația comunei Săcel

7. BIBLIOGRAFIE

1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
2. Comisia Europeană – Document de reflecție către o Europă Durabilă până în 2030: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_ro_v2_web.pdf
3. Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030: <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>
4. Analiza Județului Harghita – Anexa 1 la Strategia generală de dezvoltare a județului Harghita: http://analiza.judetulharghita.ro/wp-content/uploads/2016/12/AnalizaSiStrategie_20161012_anexa1.pdf
5. Instituția Prefectului – Județul Harghita: Raportul anual privind starea economică-socială a județului Harghita, anul 2017 și anul 2018: <https://hr.prefectura.mai.gov.ro/despre-noi/rapoarte-si-studii/>
6. Studiul pentru realizarea Planului de menținere a calității aerului la nivelul județului Harghita: <http://analiza.judetulharghita.ro/wp-content/uploads/2020/03/STUDIUL-CALITATE-AER.pdf>
7. Ministerul Culturii – Lista Monumentelor Istorice 2015, Județul Harghita: <http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-HR.pdf>
8. Registrul Asociațiilor și Fundațiilor: <http://www.just.ro/registrul-national-ong/>
9. Evaluarea calității aerului: <http://calitateaer.ro/>
10. Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Harghita 2014-2020: <http://apmhr.anpm.ro/-/revizuire-plam-2014-2020>
11. Medici Veterinari Abilitati Cu Identificarea Animalelor – DSVSA Harghita: <http://harghita.dsvsa.ro/wpfb-file/medici-veterinari-abilitati-cu-identificarea-animalelor-dsvsa-harghita-xls/>
12. CNAS, Harghita – Lista Cabinete MF: <http://www.cnas.ro/cashr/page/lista-cabinete-mf.html>
13. CNAS, Harghita – Lista Furnizori: <http://www.cnas.ro/cashr/page/lista-furnizori-in-contract-8.html>
14. CNAS, Harghita – Lista Farmaciilor: <http://www.cnas.ro/cashr/page/lista-farmacii-in-contract.html>
15. ISJ Harghita – Rețeaua școlară: <http://www.isjhr.eduhr.ro/web2/index.php/ro/reteaplan-sc/592-retea-19-20/6917-retea-2019-2020>
16. Baze de date statistice: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#>